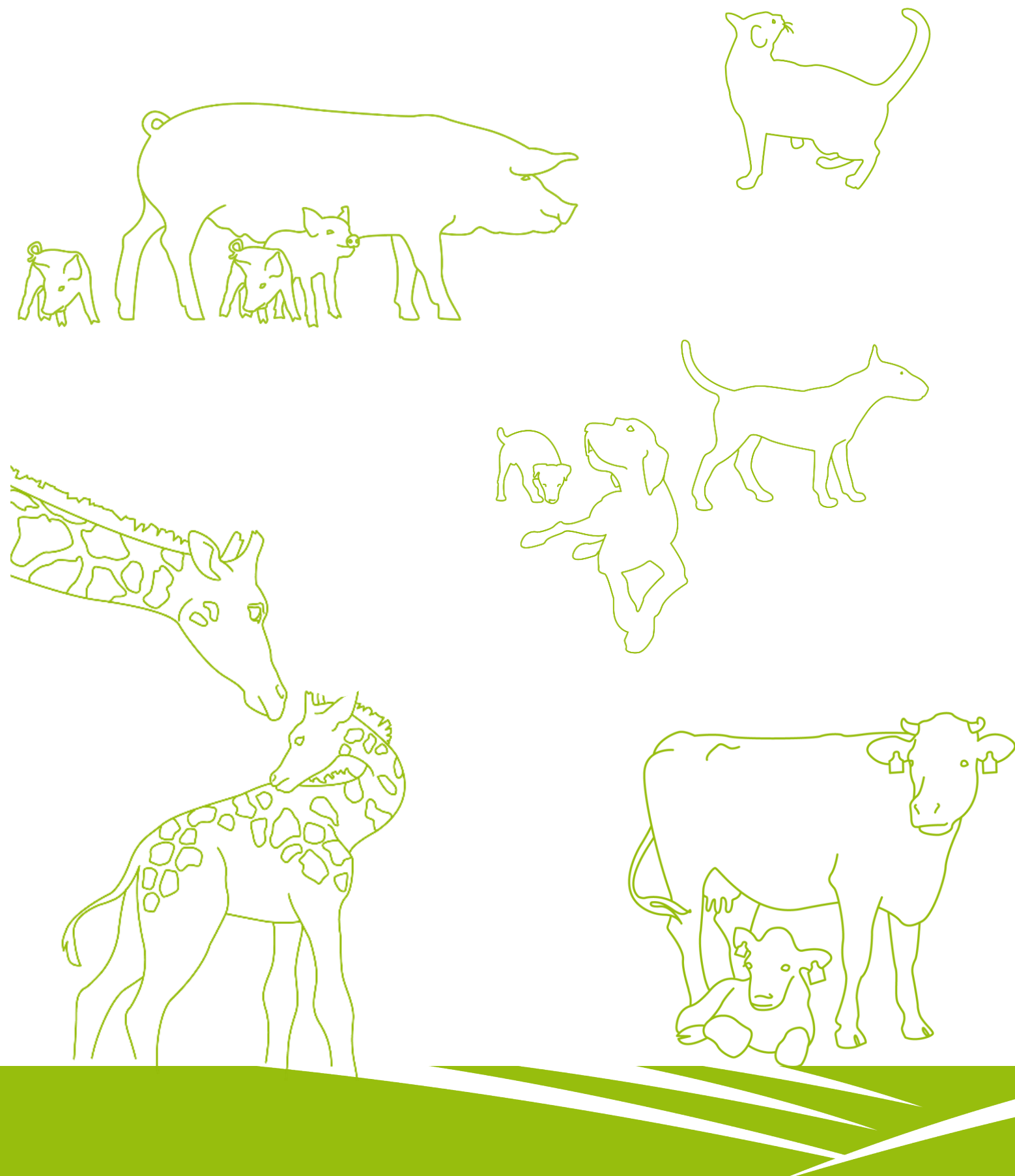

Avdelningen för djurskydd och hälsa
Katarina Andersson

Sammanfattning

Denna redovisning avser länsstyrelsernas offentliga djurskyddskontroll under 2018. De data som har använts i redovisningen är uppgifter som har hämtats från länsstyrelsernas tidredovisningssystem, djurskyddskontrollregistret och de webbenkäter som årligen skickas in till Jordbruksverket.

Länsstyrelsernas resursförbrukning var under 2018 i landet som helhet 217,6 årsarbetskrafter (åa) för djurskyddsverksamheten exklusive förprovning av djurstallar. Av dessa resurser användes 78 åa, till rent operativt kontrollarbete. Resterande tid lades på planering, utvecklingsarbete, kompetensutveckling m.m. för att kunna bedriva en fungerande kontrollverksamhet. De totalt nedlagda resurserna för länsstyrelsernas hela djurskyddsverksamhet har ökat mellan 2018 och 2017 med ca 17 åa. Med undantag för 2017 har trenden varit minskande åa sedan 2013 för landet som helhet. En återhämtning i det totala antalet resurser som läggs på djurskyddsverksamheten i landet som helhet ses nu.

Länsstyrelsernas kontrollverksamhet omfattar ett stort antal kontroller, beslut och övrig ärendehandläggning. Resultatet från djurskyddskontrollerna beskrivs övergripande i denna redovisning. Det är till exempel så att för flera av djurslagen är det tydligt att flera av bristerna är desamma från år till år. Ibland syns trender på brister som minskar medan andra ökar. För flera brister är det små variationer och de ligger på en stabil nivå, som ibland är för hög. Sammanfattningsvis är skötselrelaterade brister vanligare än byggnadsrelaterade. Detta är positivt sett ur aspekten att bristerna är relativt lätta att åtgärda, men samtidigt negativt då bristerna finns i djurets absoluta närmiljö och därmed direkt påverkar djurets välbefinnande. Insatser behövs för att underlätta för djurägare att göra rätt, helst i samarbete mellan t.ex. branschorganisationer och kontrollmyndigheterna. Torkan under 2018 verkar inte ha påverkat andelen brister vid kontrollerna under 2018, enligt länsstyrelserna.

Antalet djurskyddskontroller var 10 386 under år 2018, vilket är 442 kontroller färre än under 2017 och 513 färre än under 2016. Antalet beslut inom djurskyddskontrollen under 2018 ligger på ungefär samma nivå som under 2017. Trots en ökning av ca 17 åa i landet som helhet under 2018 ligger antalet kontroller och beslut på en lägre nivå än under 2017.

Även länsstyrelsernas genomförda kontrollinsatser mätt som genomsnittet per åa i landet visar en minskning mellan 2018 och 2017. Det har varit en marginell minskning mellan enskilda år tidigare, men sett över de senaste tre åren har antalet kontrollinsatser sjunkit från 105 stycken per år under år 2016 till 91 stycken under 2018. Detta är en något oroande utveckling som tyder på att länsstyrelsernas resurseffektivitet kan ha minskat och detta behöver undersökas av myndigheterna. Det är däremot en mycket stor variation mellan länen vad gäller genomförda kontrollinsatser per åa.

Vid en jämförelse av den genomsnittliga tid som länsstyrelserna lägger på olika kontrolltyper och beslut syns en kortare genomsnittlig tidsåtgång för några av dessa, vilket är en positiv utveckling. För några har den dock ökat. Eventuella skillnader i hur nedlagd tid redovisas kan endast delvis förklara

skillnaderna mellan länsstyrelserna. De senaste åren har länsstyrelserna arbetat med att tidsredovisa på ett mer enhetligt och likartat sätt. Siffrornas kvalitet och säkerhet har därför ökat. Skillnaderna mellan länsstyrelserna vid en jämförelse av deras genomsnittliga tidsåtgång är fortfarande anmärkningsvärt stora. Skillnaderna här är lika stora som mellan de genomförda kontrollinsatserna.

Vidare varierar antalet kontrollobjekt per åa kraftigt mellan länsstyrelserna. Genomgången visar att såväl förutsättningarna för att bedriva verksamheten som effektiviteten av kontrollarbetet skiljer sig mycket åt över landet, vilket inte är tillfredsställande.

Det finns ett antal mål för djurskyddskontrollen som Jordbruksverket och länsstyrelserna tillsammans har tagit fram. Ett av målen är att minst lika många normalkontroller som anmälningskontroller ska genomföras. Detta mål har uppfyllts under både 2016 och 2017, men inte under 2018. Flera enskilda län har gjort stora förbättringar och andra har ett sämre resultat under 2018. Variationen mellan hur länsstyrelserna klarar att uppfylla målet är dock fortfarande mycket stor. En av anledningarna till att målet inte uppfylldes fullt ut enligt länsstyrelserna är den stora mängden anmälningsärenden som tar mycket resurser i anspråk och påverkar antalet normalkontroller som kan genomföras.

Det är avgörande att effektivisera handläggningen av anmälningsärenden, eftersom de tar stora resurser i anspråk. Nästan 40 procent av utförda kontroller på grund av anmälningar var dessutom utan anmärkning under 2018. Nästintill 14 000 anmälningsärenden kom in till länsstyrelserna under 2018, vilket är en ökning med drygt 800 stycken från året innan. Utmaningen är att hitta de anmälningsärenden som har störst risk för allvarliga djurskyddsproblem och göra kontroll av dessa. Resurserna används då optimalt.

Det går inte att dra slutsatser som enkelt förklarar de stora skillnaderna mellan länsstyrelsernas resursåtgång och måluppfyllelse. Orsakerna behöver sannolikt sökas i en kombination av olika faktorer såsom resurser, nya arbetsuppgifter, ledningsstruktur, myndighetskultur, kompetens och tillgång till personal, geografiska faktorer m.m. En tydligt strukturerad prioritering tillsammans med nyttjandet av goda exempel är viktiga framgångsfaktorer för att likrikta kontrollverksamheten. Arbetet med att överföra dessa goda exempel och denna kunskap mellan länen är mycket central. Det arbete som pågår kommer att intensifieras, bland annat inom ramen för Rådet för djurskyddskontroll.

Under de två senaste åren har Jordbruksverket reviderat djurskyddskontrollen på nästan alla länsstyrelser. En generell slutsats som Jordbruksverket drar efter de revisioner som har genomförts är att det inom länsstyrelsernas djurskyddskontroll finns en hög kompetens, stort engagemang och en delaktighet för det arbete som bedrivs. De länsstyrelser som har en tydlig ledning och styrning och kommunicerar ut de mål som finns för verksamheten till sina medarbetare tenderar generellt att ha en högre måluppfyllelse. Den gemensamma nämnaren är att ledarskapet är starkt och fokuserar på att alla medarbetare vet om de mål som har satts för verksamheten och att alla medarbetare har ett eget ansvar i att nå dessa mål. De länsstyrelser som har detta tenderar även att ha medarbetare som är involverade och delaktiga i att hitta lämpliga åtgärder för de tillfällen då verksamheten har förändrats på grund av externa eller interna omständigheter.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
1 Bakgrund.....	6
2 Länsstyrelsernas djurskyddskontroll under år 2018	7
2.1 Beskrivning av kontrollområdet.....	7
2.2 Resurser som används till djurskyddskontroller.....	8
2.3 Kontrollverksamhetens tidsåtgång	11
2.3.1 Tidsåtgång för normalkontroller.....	14
2.3.3 Tidsåtgång för kontroller vid anmälningsärenden.....	15
2.3.3 Tidsåtgång för uppföljande kontroller.....	18
2.3.4 Tidsåtgång för övriga kontroller.....	20
2.3.5 Tidsåtgång för beslut	21
2.4 Indexerad kontrollverksamhet	22
2.5 Länsvis redovisning av kontrolldata.....	23
2.5.1 Fördelning av hela djurskyddsverksamheten och nettotid	23
2.5.2 Antal kontrollobjekt och årsarbetskrafter som förutsättningar för kontrollen.....	25
2.5.3 Handläggning av anmälningsärenden.....	26
3 Analys av kontrollverksamheten.....	31
3.1 Resurser, kontrollinsatser och tidsåtgång	31
3.2 Hantering av anmälningsärenden	33
3.3 Åtgärder för att brister i djurskyddet rättas till	35
4 Resultat av kontrollen	37
4.1 Nötkreatur.....	38
4.2 Grisar	42
4.3 Får.....	45
4.4 Get	47
4.5 Värphöns	48
4.6 Hästar	50
4.7 Brister som finns hos flera djurslag.....	53
4.8 Hundar	54

4.9 Katter	57
4.10 Länsstyrelsernas åtgärder vid brister	59
5 Uppfyllelse av beslutade mål för djurskyddskontrollen	61
5.1 Normalkontroller	61
5.2 Anmälningssärenden.....	63
5.3 Handläggningstid av anmälningssärenden.....	65
5.4 Andel kontrollerade kontrollobjekt	65
5.5 Kontrollrapporter.....	66
5.7 Riskklassificeringsmodellen STORK.....	66
5.8 Kompetensutvecklingsplan	66
5.9 Better training for safer food – utbildningar.....	67
5.10 Verifiering av djurskyddskontroller (VAD).....	67
6 Revisioner av länsstyrelsernas djurskyddskontroller	68
6.1 Plan för kontrollen.....	68
6.2 Mål för kontrollen	69
6.3 Riskbaserade kontroller.....	70
6.4 Organisation – opartiskhet, intressekonflikt och beredskap.....	70
6.5 Finansiering.....	70
6.6 Genomförande av kontroll – kompetens och utrustning m.m.	71
6.7 Rutiner för kontrollen.....	72
6.8 Rapportering av kontrollresultat.....	72
6.9 Uppföljning och verifiering.....	72
6.10 Sammanfattande analys.....	73
Bilaga 1, Tabell 7 Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2018	74
Bilaga 2, Tabell 8 Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2017	75
Bilaga 3, Tabell 9 Sammanställning av kontrollobjekt och årsarbetskrafter år 2014-2018.....	76

1 Bakgrund

Jordbruksverket ska enligt regleringsbrevet för 2018, redovisa statistik om och en analys av hur djurskyddskontrollen och myndigheternas övriga djurskyddsarbete fungerar. Redovisningen ska inkludera jämförelser med tidigare kontrollår. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet, Näringsdepartementet, senast den 15 april 2019.

Jordbruksverket färdigställde under januari 2015 ett regeringsuppdrag att analysera länsstyrelsernas resursanvändning för djurskyddskontrollen. Flera av de beräkningssätt som togs fram i samband med detta uppdrag har använts på 2018 års statistik och resultat för djurskyddskontrollen. Länsstyrelsernas tidsredovisning har, precis som i resursuppdraget, vävts ihop i beräkningar och redovisningar och utgör ett viktigt underlag för rapporten.

Djurskyddskontrollen ska genomföras regelbundet och vara riskbaserad. Syftet med kontrollen är att verifiera efterlevnaden av djurskyddslagstiftningen i landet. Ansvar för att lagstiftningen följs ligger hos djurägaren. Resultatet av kontrollen ger även ett underlag för att utvärdera och utveckla såväl kontrollen som lagstiftningen.

Den 1 april 2019 fick Sverige en ny djurskyddslag och en ny djurskyddsförordning. Eftersom denna redovisning gäller kontroller gjorda under 2018, innan den nya lagstiftningen började gälla, har vi valt att hänvisa till den då gällande lagstiftningen.

I djurskyddslagen (1988:534) anges att djurskyddskontroll utövas av länsstyrelserna och andra statliga myndigheter i enlighet med vad regeringen bestämmer. På slakterier har länsstyrelserna och Livsmedelsverket ett delat ansvar för den operativa kontrollen och på slakterierna finns det officiella veterinärer anställda av Livsmedelsverket som utför djurskyddskontrollen. Jordbruksverket har som central myndighet enligt djurskyddslagen ansvar för att vägleda och samordna de operativa kontrollmyndigheterna, dvs. länsstyrelserna och Livsmedelsverket så att djurskyddskontrollen blir så likvärdig, effektiv och rättssäker som möjligt. Jordbruksverket har också bemyndigande att föreskriva om hur djurskyddskontrollen ska bedrivas, hur samverkan mellan kontrollmyndigheter ska gå till, samt vilka skyldigheter kontrollmyndigheter eller kontrollorgan har för att lämna information om kontrollverksamheten som bedrivs. Bestämmelser om detta finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2008:67) om offentlig djurskyddskontroll.

2 Länsstyrelsernas djurskyddskontroll under år 2018

De data och resultat som använts i denna redovisning har hämtats från Länsstyrelsernas tidredovisningssystem (Agresso), Djurskyddskontrollregistret (DSK) och de webbenkäter som årligen skickas in till Jordbruksverket. DSK är det nationella register där länsstyrelserna lägger in resultatet av sina djurskyddskontroller. Uppgifterna ur Agresso är framtagna av Enheten Ekonomi på Länsstyrelsen i Örebro (EA-enheten) vilket innebär att siffrorna för samtliga län är framtagna på samma sätt. Uppgifterna i DSK är framtagna av Jordbruksverket vilket innebär att siffrorna för samtliga län och för landet är framtagna på samma sätt. Länsstyrelserna och Jordbruksverket har även haft gemensamt ett analysmöte för att dra slutsatser av uppgifter och resultat.

2.1 Beskrivning av kontrollområdet

Länsstyrelsernas kontrollverksamhet omfattar ett stort antal kontroller, beslut och övrig ärendehantering. De kan delas in i olika kategorier enligt nedan. En sammanställning visas i tabell 2.

- Normalkontroll är den kontroll som genomförs enligt kontrollplan. Det är kontroller hos t.ex. lantbrukare, slakterier, ridskolor, zoobutiker och kennelverksamheter. Begreppet ”normalkontroll” används för den kontroll som utförs i enlighet med krav på riskbaserad och regelbunden kontroll enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.
- Kontroll efter anmälan: görs på grund av inkommen anmälan om brister i djurhållningen
- Uppföljande kontroll (extra offentlig kontroll): görs om brister har upptäckts vid tidigare kontroll
- Övriga kontroller: prövningar som görs i samband med ansökan om tillståndspliktig verksamhet enligt 16 § djurskyddslagen (1988:534) och ansökan om offentlig förevisning enligt 37 § djurskyddsförordningen (1988:539)
- Övriga kontroller: besiktningar av djurtransportfordon
- Beslut enligt 26 § djurskyddslagen: föreläggande och förbud enligt djurskyddslagen som innebär en ålagd skyldighet för djurhållaren att inom en viss utsatt tid vidta åtgärder
- Beslut enligt 31 § djurskyddslagen: omhändertagande av djur efter lämplig utredning
- Beslut enligt 32 § djurskyddslagen: omedelbart omhändertagande av djur i akuta fall
- Djurförbudsprövning: länsstyrelsen prövar om en djurhållare ska förbjudas att ha hand om djur

- Ansökningar om upphävande av djurförbud: en person som ansöker om att få ett beslut om förbud att ha hand om djur ska upphävas
- Åtalsanmälan: ärenden som överlämnas till polis- eller åklagarmyndigheten
- Administrativ handläggning av anmälningsärenden: vid anmälningsärenden bedömer och prioriterar länsstyrelsen om kontroll behöver göras på plats eller om det är möjligt att handlägga ärendet via brev eller med liknande åtgärd. Samtliga länsstyrelser har sedan 2012 använt sig av brevhandläggning och liknande åtgärder i de anmälningsärenden där det bedömts lämpligt. Flera länsstyrelser har även tidigare använt sig av denna typ av handläggning.
- Administrativ uppföljning: i det fall länsstyrelsen bedömer det lämpligt följs brister från tidigare kontroll upp administrativt istället för att fysisk kontroll görs. Exempel kan vara att djurhållaren skickar in foton, intyg eller kvitton till länsstyrelsen som visar att brister åtgärdats. Detta arbetssätt innebär en effektivisering eftersom det ger en tidsvinst för varje uppföljning som kan göras utan kontroll på plats. Från och med kontrollåret 2014 rapporterar länsstyrelserna antalet administrativa uppföljningar i Jordbruksverkets webbenkät.
- Under år 2018 har länsstyrelserna fått vissa nya arbetsuppgifter. Regeringen har beslutat om en lagändring som började gälla den 1 juni 2018. Beslutet innebar att vissa arbetsuppgifter flyttades ifrån polisen till länsstyrelserna. Det är de rent praktiska arrangemangen kring omhändertagande av djur nu utförs av länsstyrelserna istället för polisen. Det handlar om att ordna transport och ställa upp djuren i samband med ett omhändertagande. Regeringsbeslutet innebar även att arbetsuppgifter omkring lagen (2007:1150) om tillsyn av hundar och katter flyttades till länsstyrelserna från polisen.

2.2 Resurser som används till djurskyddskontroller

De resurser som länsstyrelserna disponerar för djurskyddskontrollen kan beräknas på olika sätt beroende på vilka verksamhetsområden som tas med i beräkningen. En sammanställning av dessa resurser och hur de förändrats för åren 2013-2018 redovisas i tabell 1 nedan. Länsstyrelserna har använt 217,6 åa under 2018 för djurskyddsverksamheten som helhet, exklusive förprovning av djurstallar. Motsvarande siffra för 2017 var 200,4 åa. Tabell 1 visar även ”dimensioneringen” av hela kontrollområdet djurskydd, där förprovning och övergripande arbete med foder- och livsmedelskontroll i primärproduktion ingår. Resurserna som använts till djurskyddsarbetet har varierat mellan åren som syns i tabellen.

Flertalet länsstyrelser har påpekat att till exempel tidredovisning för det så kallade kontrollområdet 282 en underskattning av de reella resurserna som krävs för att driva kontrollverksamheten. Kod 282 är redovisningskod i tidredovisningen och omfattar verksamhetsområdet djurskydd. Det finns även en övergripande nivå för området som heter 28. En stor del av tid för planering, ledning, samverkan, kompetensutveckling m.m. ingår inte i 282-området (redovisas övergripande under konto 28). Å andra sidan innefattar tidredovisningen under 282 även förprovning av djurstallar vilket måste

exkluderas från vår beräkning (konto 2823). En ytterligare komplikation är att det övergripande arbetet som redovisas under konto 28 i sin tur måste "renodlas" till ett övergripande arbete som endast rör djurskyddskontrollen. I samråd med länsstyrelsen har Jordbruksverket i samband med resursuppdraget som nämns ovan, kommit fram till att ca 70 % av tiden som redovisats under VÄS-28 utgör planering och kompetensutveckling inom djurskyddskontroll. Resterande 30 % beräknas åtgå för övergripande arbete för foder och livsmedel inom primärproduktion samt förprövningsverksamhet, och måste därför räknas bort.

Det är även viktigt att här tänka på att de nya arbetsuppgifter som länsstyrelserna övertog från polismyndigheterna inte är inräknade i siffrorna för 2018. Anledningen är att vi vill kunna jämföra siffrorna med föregående år. Arbetsuppgifterna enligt lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter tidsrapporteras separat och ingår inte i område 282. Verkställigheten vid omhändertagande av djur ingår däremot och heter VÄS 2828, men den har i denna redovisning exkluderats för att kunna jämföra med tidigare år.

Totalt sett beräknas därför de disponibla resurserna för djurskyddskontrollen i landet enligt följande.

Resurser i landet (åa) = (VÄS- 28 x 0,7) + VÄS 282 – VÄS 2823 – VÄS 2828

I beräkningarna motsvarar en årsarbetskraft (åa) 1710 timmar. Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. I tidigare redovisningar om djurskyddskontrollen är årsarbetskraften baserad på 1 760 timmar. Jämförelsetalen för 2013 - 2014 är i denna redovisning därför omräknade utifrån det nya talet för en årsarbetskraft.

Tabell 1. Sammanställning av resurser för djurskyddskontrollen 2013-2018

SAMMANSTÄLLNING DJURSKYDD -resurser för djurskyddsarbetet exkl. förprovning		2018		2017		2016		2015		2014		2013		Kommentar
		Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	
VÄS														
Allmänt och övergripande		73,8	51,6	59,4	41,6	53,7	37,6	53,8	37,6	55,6	38,9	55,6	39	Länsstyrelserna har uppskattat att ca 70 % av denna tid läggs på arbete med djurskydd. Övrig tid är livsmedel- och foder i primärproduktion. Det räknas bort och kvar är den högra siffran för varje kolumn som är arbete med djurskydd.
2801 - 289	Övergripande planering, samordning, information och kompetensutbildning inom livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor													
282*	Djurskydd	186,95	170,2	178,2	158,8	172	153,2	178,6	159,9	184,8	165,4	190,8	169,4	Djurskydd exkl. förprovning, som är den högra siffran för respektive år.
2820	Övergripande inom djurskydd													
2821	Djurförbud, övriga förbud och förelägganden, omhändertaganden och åtal/anmälningar "fr 2013"													
2828	Verkställighet av omhändertagande enligt djurskyddslagen	4,23	0											Ny arbetsuppgift från 2018. För att få jämförbara siffror med tidigare år räknas denna tid bort här.
2823*	Djurstallar	(16,8)	0	(19,4)	0	(18,9)	0	(18,8)	0	(19,4)	0	(21,3)	0	Resurser för godkännande av djurstallar ingår inte i denna redovisning
2824*	Offentlig kontroll vid ansökan inom djurskydd "fr 2013"													
2825	Rådgivning, information, utbildning inom djurskydd "fr 2013"													
2826*	Offentlig kontroll av djurskydd													
28260	Övergripande inom offentlig kontroll av djurskydd													
28261	Kontroll av djurskydd enligt kontrollplan													
28262	Kontroll av djurskydd efter anmälan - obefogad "fr 2013"													
28263	Kontroll av djurskydd anmälan - befogad "fr 2013"													
28264	Uppföljande kontroll av djurskydd på grund av bristande efterlevnad													
		264,98		237,6		225,7		232,4		240,4		246,4		
TOALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER LANDET			217,6		200,4		190,8		197,5		204,3		208,4	

2.3 Kontrollverksamhetens tidsåtgång

I detta avsnitt ges en bild av antalet genomförda kontroller och beslut samt hur den genomsnittliga tidsåtgången ser ut för några olika kontrolltyper och besluten inom kontrollverksamheten. Förutom verksamheten under år 2018 finns även år 2013-2017 med som jämförelse av förändring under åren, se tabell 2. Observera att det är antalet provningar om djurförbud och ansökningar om upphävande av djurförbud, och inte de efterföljande besluten, som utgör den faktiska tidsåtgången för djurförbudsärenden och därför används i beräkningen.

Under 2018 gjorde länsstyrelserna 10 386 djurskyddskontroller, vilket är ca 500 kontroller färre än under år 2017. År 2016 låg på samma nivå som 2017. Under 2015 gjordes 11 875 kontroller. Även år 2014 och 2013 gjordes fler kontroller.

Länsstyrelserna har även gjort 1 532 övriga kontroller under 2018. Dessa har gjorts i samband med ansökningar om tillstånd enligt 16 § djurskyddslagen, ansökningar om godkännande för offentlig förevisning enligt 27 § djurskyddsförordningen samt intyg vid besiktningar av djurtransporter. Detta kan jämföras med 1 401 övriga kontroller år 2017 och 1 490 övriga kontroller år 2014. Då dessa övriga kontroller görs i samband med ett ansökningsförfarande skiljs dessa från de riskbaserade djurskyddskontrollerna.

Sammanställningen av länsstyrelsernas inrapporterade statistik till Jordbruksverket visar att det totala antalet beslut och övriga tidskrävande ärenden var 2 696 under 2018, vilket är på samma nivå som under 2017 då antalet var drygt 2 700. Nivån under 2016 var också densamma med nästan 2 700. I detta antal räknas omhändertaganden, provningar av djurförbud, ansökningar om upphävande av djurförbud och åtalsanmälningar.

Under 2018 tog länsstyrelserna 1 163 beslut enligt 26 § djurskyddslagen och 198 beslut om djurförbud. I 309 fall anmälde länsstyrelserna överträdelser av djurskyddslagstiftningen till polismyndigheterna eller åklagarmyndigheten vilket är på samma nivå som under 2017 då antalet var 285. Länsstyrelserna gjorde 895 omhändertaganden av djur under 2018 och 736 av dessa gällde omhändertaganden av sällskapsdjur, huvudsakligen hundar och katter. Motsvarande siffror för 2017 var 879 beslut om omhändertagande, varav 730 gällde sällskapsdjur, huvudsakligen hundar och katter.

Åskådliggörandet av antal och den genomsnittliga tiden för dessa olika så kallade kontrollinsatser i landet och hur den varierat över olika år syns i diagram 1. Utgångspunkten för samtliga beräkningar av tidsåtgången är länsstyrelsernas tidredovisning, statistik från DSK och webbenkät från länsstyrelserna.

Tabell 2 Jämförelse mellan genomsnittlig tidsåtgång för olika kontrollinsatser

Kontrollverksamhet djurskydd i landet, år 2013-2018											
	År 2018	Snitt, h	År 2017	Snitt, h	År 2016	Snitt, h	År 2015	Snitt, h	År 2014	Snitt, h	År 2013
Antal kontroller, exklusive ansökningar om tillstånd (§ 16, offentlig förevisning)	10386		10828		10899		11875		12 820		12 692
-Varav antal normalkontroller	3993	8,5	4528	8,1	4490	7,86	4590	7,35	4859	7,18	4 918
-Varav antal kontroller efter anmälan	4408	7,9	4181	8,3	4320	8,39	4918	9,16	5695	9,44	5 071
-Varav antal uppföljande kontroller	1985	8	2119	8,5	2089	7,49	2367	7,16	2266	7,27	2 702
Övriga kontroller	1532	13,1	1401	13,6	1490	13,55	1540	14,19	1587	13,61	1 721
- varav inför § 16-tillstånd och offentlig förevisning	871		844		970		1115		1108		1 090
- varav besiktningar av fordon för djurtransport	661		557		520		425		479		631
Antal beslut enligt §26	1163		1239		1151		1312		1215		1 302
Antal beslut enl §31	162		187		152		164		145		176
Antal beslut enl §32	733		692		675		777		940		881
Antal djurförbudsprövningar	246	10,7	264	10,7	299	12,17	316	10,96	255	11,69	269
Antal beslut om djurförbud	198		204		244		279		210		207
Antal ansökningar om upphävande av djurförbud	83		82		93		96		81		110
Antal beslut om upphävande av djurförbud	21		23		28		20		22		42
Antal åtalsanmälningar	309		285		296		498		356		336
Summa beslut	2696		2766		2666		3163		2992		3 074

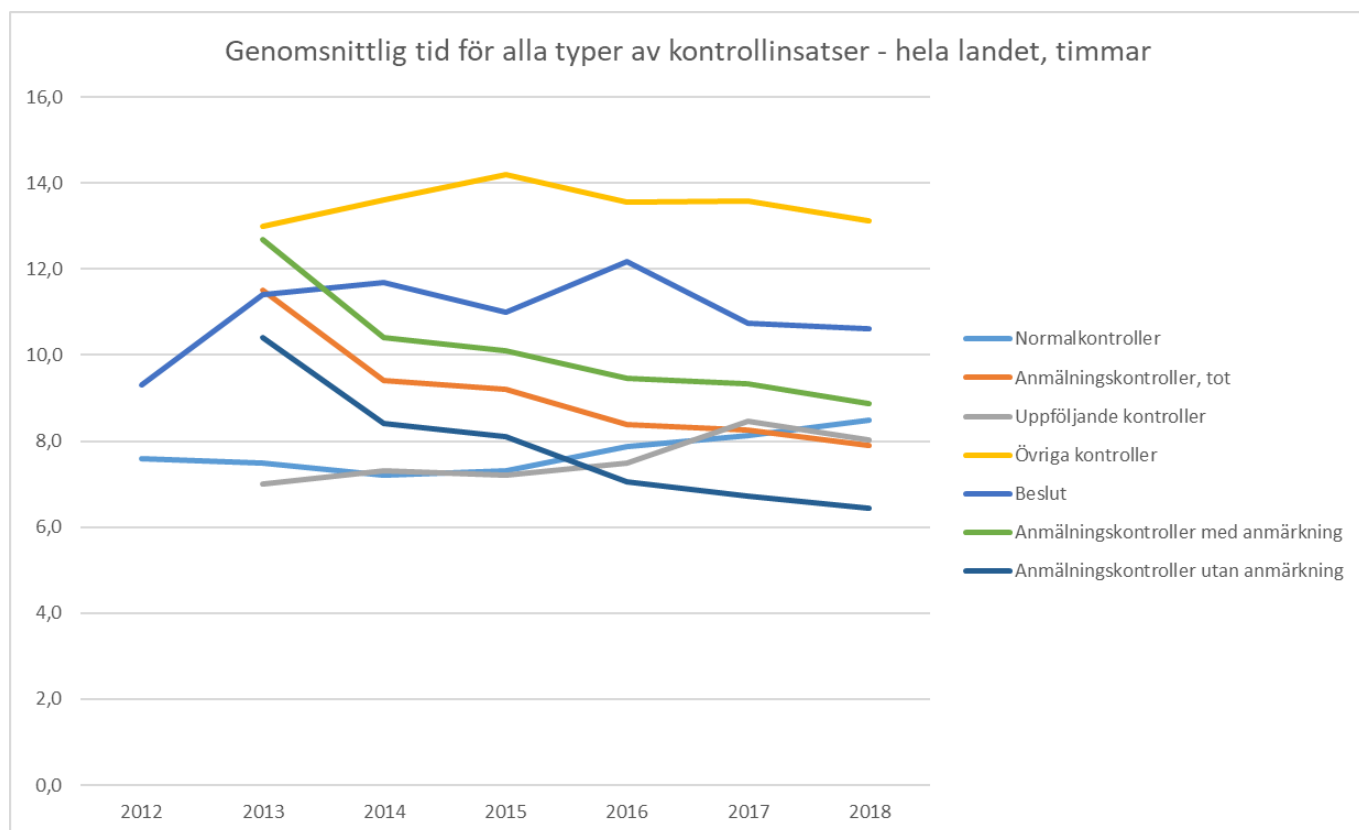

Diagram 1 Genomsnittlig tid per alla typer av kontrollinsatser – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

Diagram 1 visar översiktligt förändring av landets genomsnittliga tidsåtgång för olika kontrollinsatser. En mer detaljerad bild för varje kontrolltyp respektive beslut per län ges i efterföljande diagram. För att läsa de enskilda siffrorna för genomsnittlig tidsåtgång hos varje länsstyrelse, se bilagorna 1 och 2 som är en sammanställning i tabellform.

2.3.1 Tidsåtgång för normalkontroller

Hur lång tid länsstyrelserna i genomsnitt lägger ner på en så kallad Normalkontroll syns i diagram 2. Den genomsnittliga tiden för landet var 8,5 timmar för 2018 och 7,3 timmar under 2015. Denna tid har varit ganska stabil sedan år 2012 som syns i diagram 1, men har dock ökat något för varje år sedan 2015. Det som varierar stort är tidsåtgången mellan länen. I likhet med förra året så har flera län minskat sin genomsnittliga tid, men för lika många har den istället ökat. Antalet län som hade en genomsnittstid på mer än 10 timmar var 5 stycken under 2018, 6 stycken under både 2017 och 2016 samt 3 stycken under 2015. Variationen är mellan 3,6 timmar och 24,3 timmar under 2018. Ett enda län ligger på 24,3 timmar, länet därunder ligger på 12,2 timmar.

Variationen under 2017 låg mellan 5,1 timmar och 28,2 timmar. Då var det ett län som låg på 28,2 timmar, ett på 23,6 timmar och nästa län på 13,0 timmar.

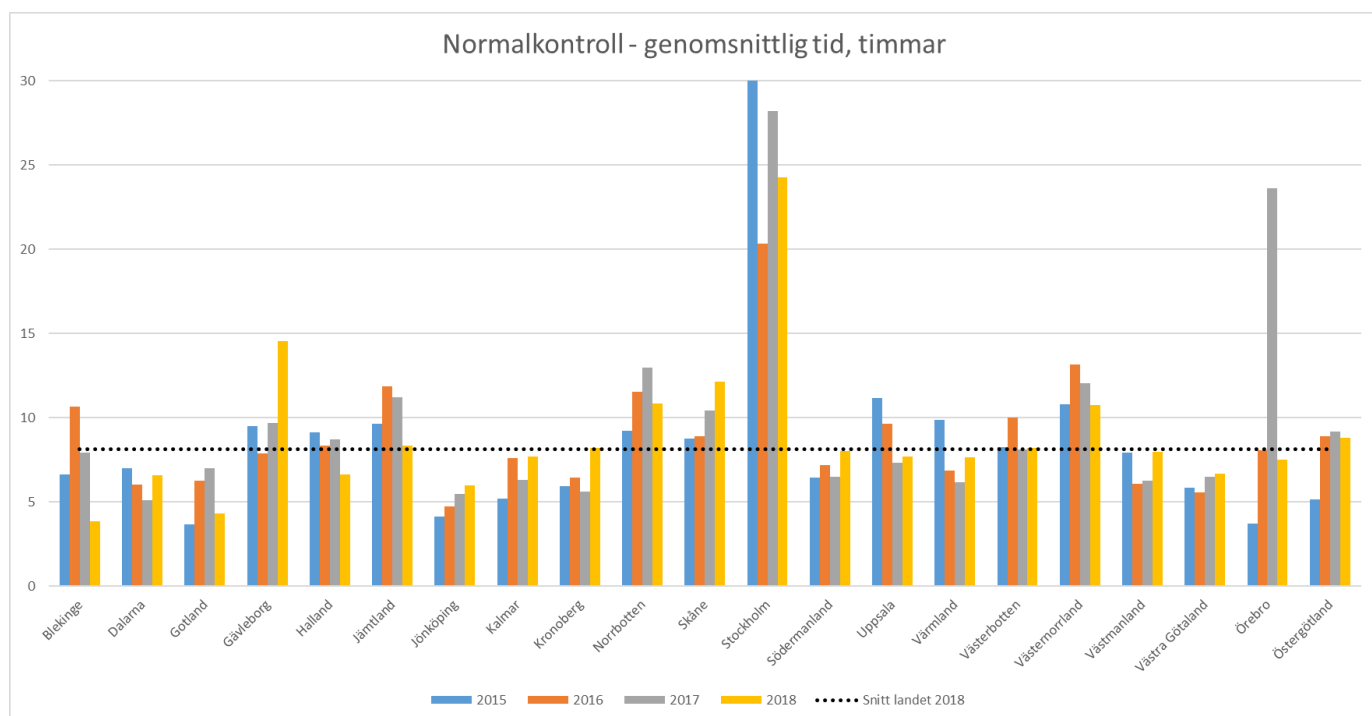

Diagram 2. Genomsnittlig tidsåtgång per normalkontroll – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

2.3.3 Tidsåtgång för kontroller vid anmälningsärenden

Den genomsnittliga tiden länsstyrelserna lägger på anmälningskontroller (kontroller i samband med anmälan) syns i diagram 3. Genomsnittstiden för landet som helhet har sjunkit till 7,9 timmar under 2018 från en nivå på 9,2 timmar under 2015. Variationen hos länen var mellan 5,5 och 13,4 under 2018. Sedan 2013 har genomsnittstiden stadigt minskat, vilket syns tydligast i diagram 1. Under 2015 var den längsta genomsnittstiden 17,9 timmar medan den under 2018 var 13,4. Den kortaste genomsnittstiden ligger på 5,6 timmar under 2015 och under 2018 på 5,5. Det är inte samma län i exemplen. Anmälningskontrollerna delas ytterligare in i om de var med eller utan anmärkning, se diagram 4 och 5.

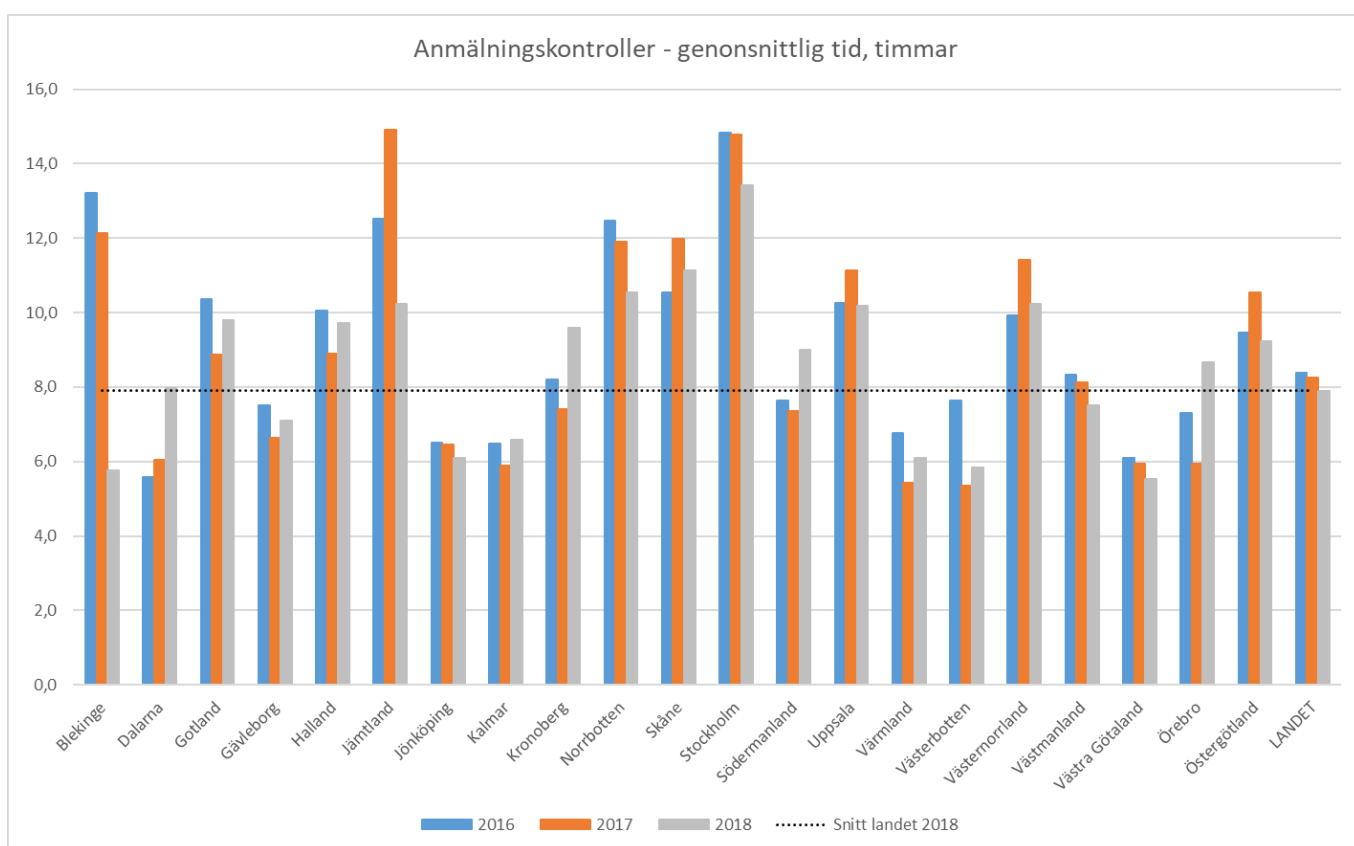

Diagram 3. Genomsnittlig tidsåtgång per anmälningskontroll – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

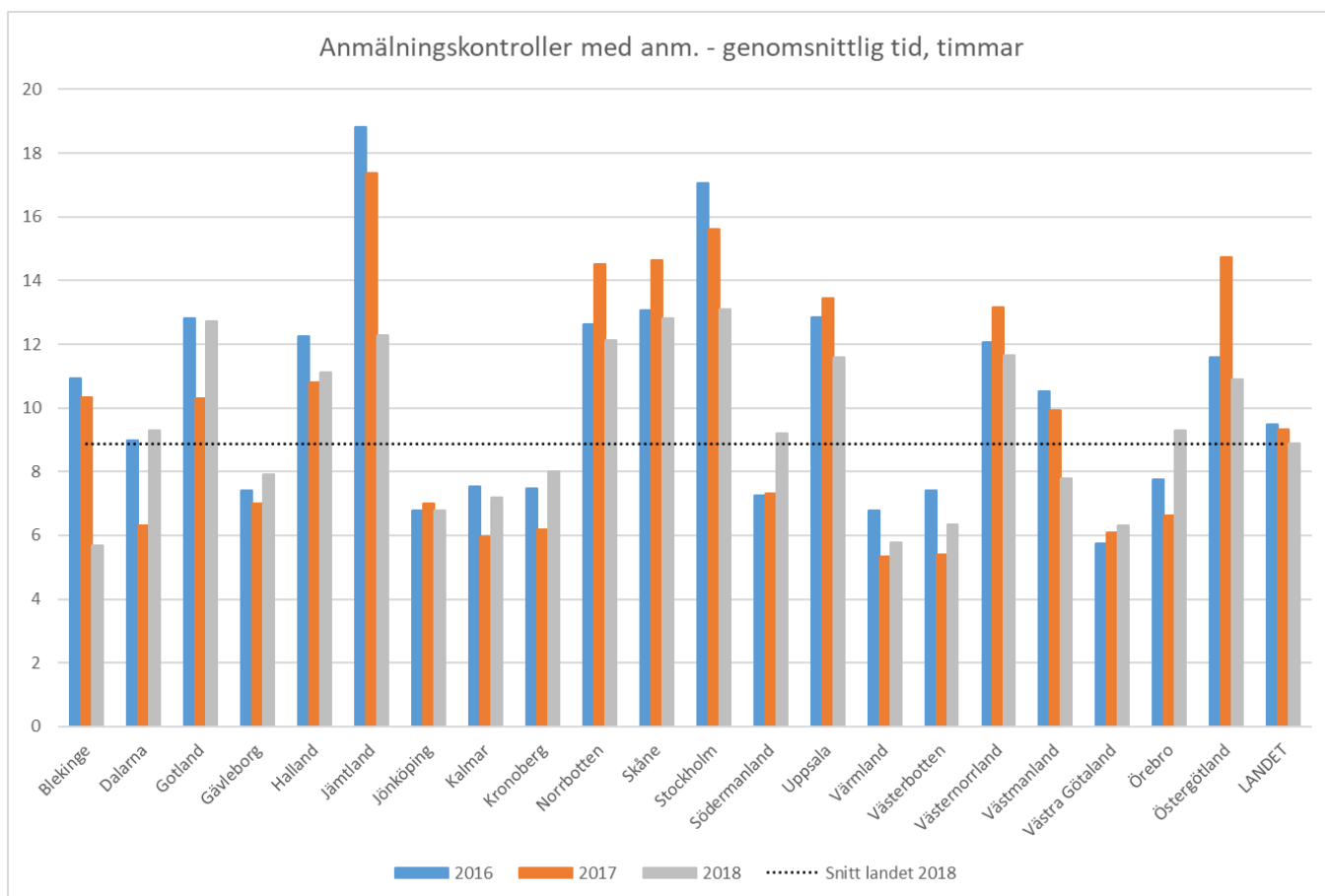

Diagram 4. Genomsnittlig tidsåtgång per anmälningsskontroll med anmärkning – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

Genomsnittstiden för anmälningsskontroller med anmärkning, d.v.s. en anmälan som visar sig vara befogad har sjunkit till 8,8 timmar under 2018 från 9,3 timmar under 2017 och från 10,1 timmar under 2015. Under 2013 var snittet nästan tre timmar högre, 12,7. En tydlig effektivisering, men variationerna mellan länen är under 2018 stora och ligger mellan 5,5 och 13,1, även om de minskat något från 2017 då de var 5,3 och 17,4. Under 2016 var variationen mellan 5,7 och 18,8. De längsta genomsnittstiderna är orimligt långa.

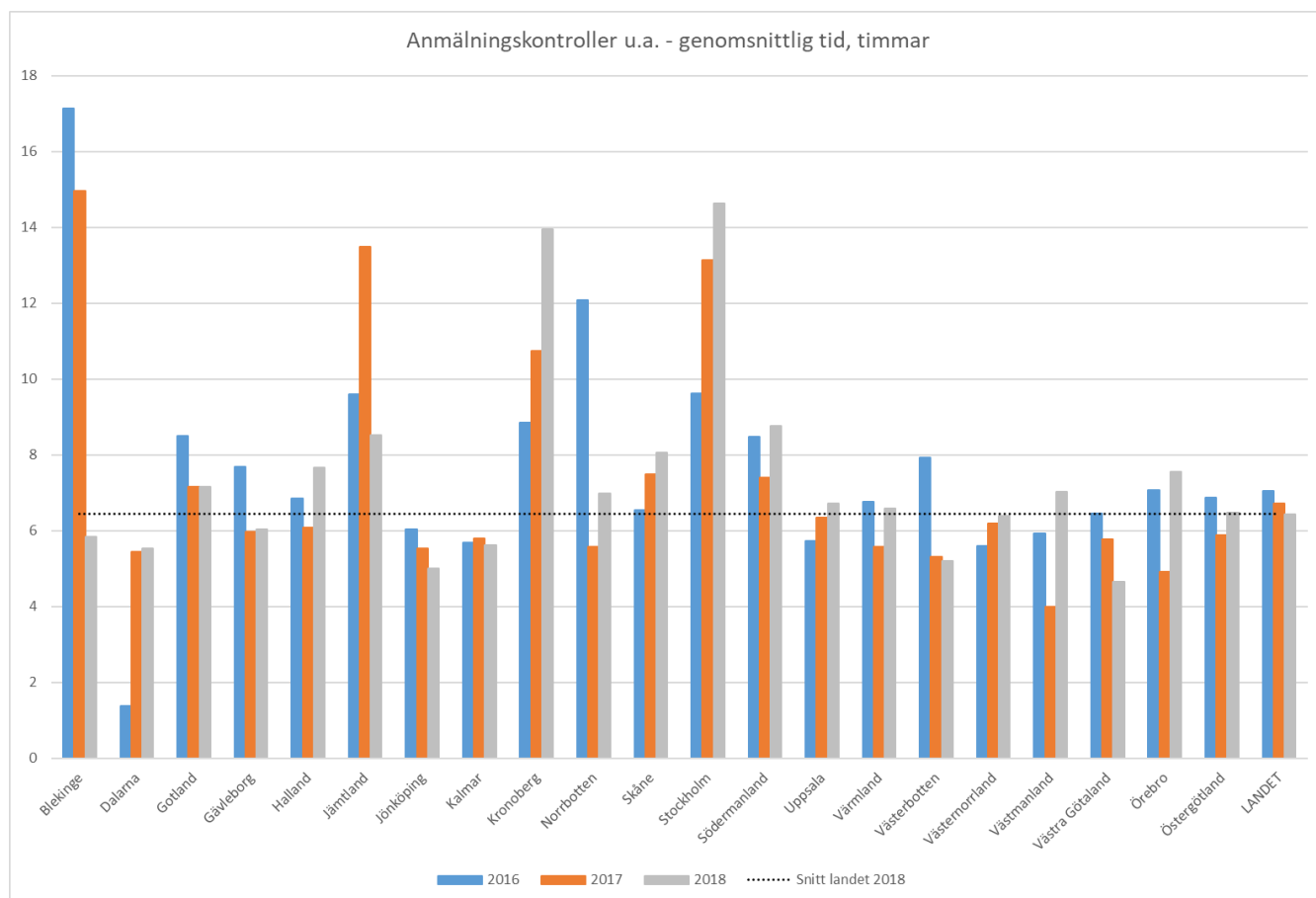

Diagram 5. Genomsnittlig tidsåtgång per anmälningsskontroll utan anmärkning– faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

Genomsnittstiden för anmälningsskontroller utan anmärkning, ligger på 6,6 timmar och är i princip oförändrad sedan 2017 då den var 6,7. Under 2016 hade det sjunkit till 7,0 timmar från 8,1 timmar under 2015. Under 2014 var snittet 10,4. En tydlig effektivisering, men variationerna mellan länen under 2018 är mycket stora som framgår av diagrammet, mellan 4,7 och 14,6, vilket är ungefär samma nivå som under 2017.

2.3.3 Tidsåtgång för uppföljande kontroller

Den genomsnittliga tiden länsstyrelserna lägger på uppföljande kontroller framgår av diagram 6. Den genomsnittliga tiden för landet som helhet under 2018 ligger på 8,0 timmar och är en minskning från föregående år. Det är fortfarande högre än 2016 då den genomsnittliga tiden var 7,5 timmar, vilket är ungefär samma som under 2015 då den var 7,2 timmar. Variationen mellan länen är stor och ligger mellan 5,5 och 17,5 och är mycket likt 2017, på 4,5 och 17,0 timmar. Under 2016 var motsvarande siffror 3,7 och 17,2 timmar och under 2015 låg det mellan 3,4 och 15,9. Det bör kommenteras att när länsstyrelsen bedömer det lämpligt görs uppföljning av att brister åtgärdats på andra sätt än med en fysisk uppföljande kontroll. Det kan t.ex. innebära att djurhållaren skickar in ett intyg eller kvitto som bekräftar en klövverknig eller veterinärbesiktning. Det kan även vara ett foto som visar någon byggnadsteknisk åtgärd. Detta innebär att djurhållaren får en lägre avgift för denna extra kontroll då tidsåtgången är mycket mindre än om länsstyrelsen skulle kommit ut på plats. Det är även en effektivisering i länsstyrelsens kontrollarbete, eftersom uppföljningen får samma effekt och djurskyddsnytta och tidsbesparingen kan läggas på andra kontrollinsatser. Samtliga länsstyrelser använder sig av dessa uppföljningar, dock med varierande frekvens. Under 2018 gjordes ca 1800 administrativa uppföljningar och under 2017 gjordes drygt 1700. Under 2016 och 2015 gjordes drygt 1400 och under 2014 knappt 1300. De administrativa uppföljningarna ökar stadigt. I diagram 6 nedan ingår inte de administrativa uppföljningarna, medan de gör det i diagram 7. Den genomsnittliga tiden sjunker avsevärt när dessa tas med i beräkningen. Det visar alltså vilken bra och viktig tidseffektivisering de administrativa uppföljningarna är.

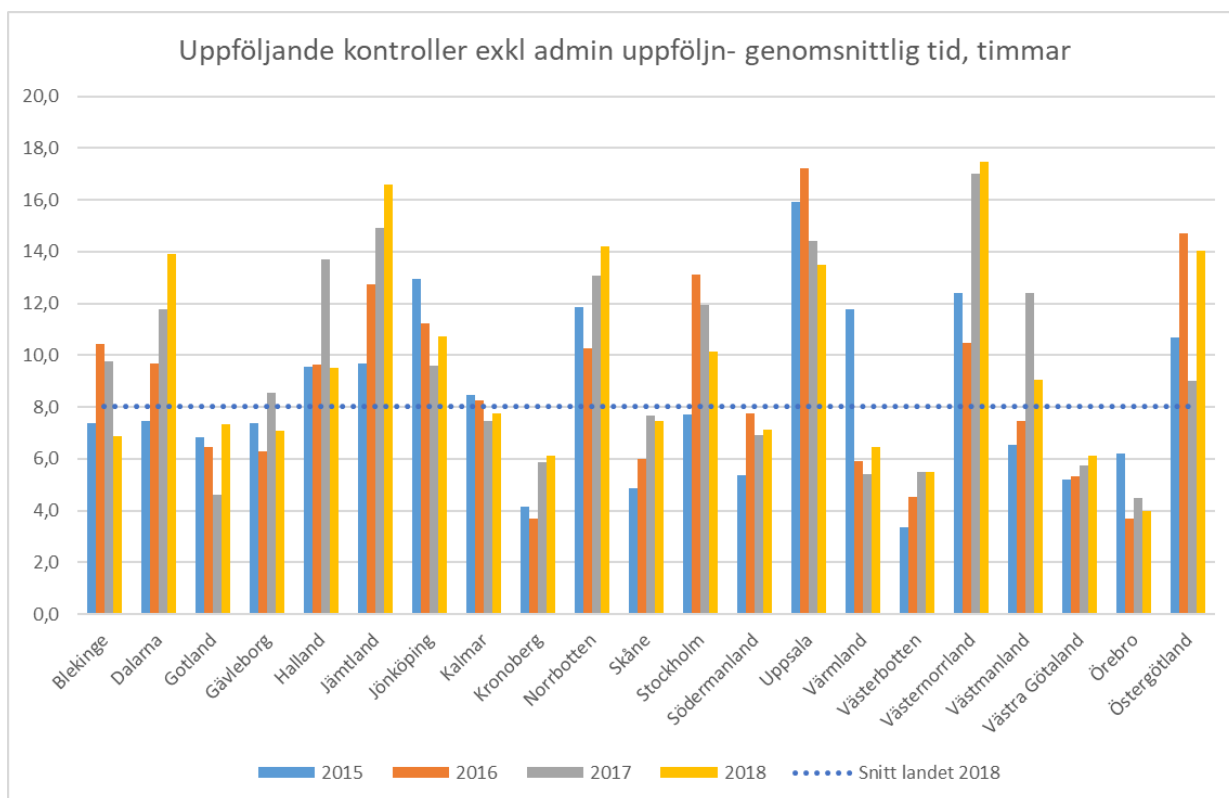

Diagram 6. Genomsnittlig tidsåtgång per uppföljande kontroll exkl administrativ uppföljning – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

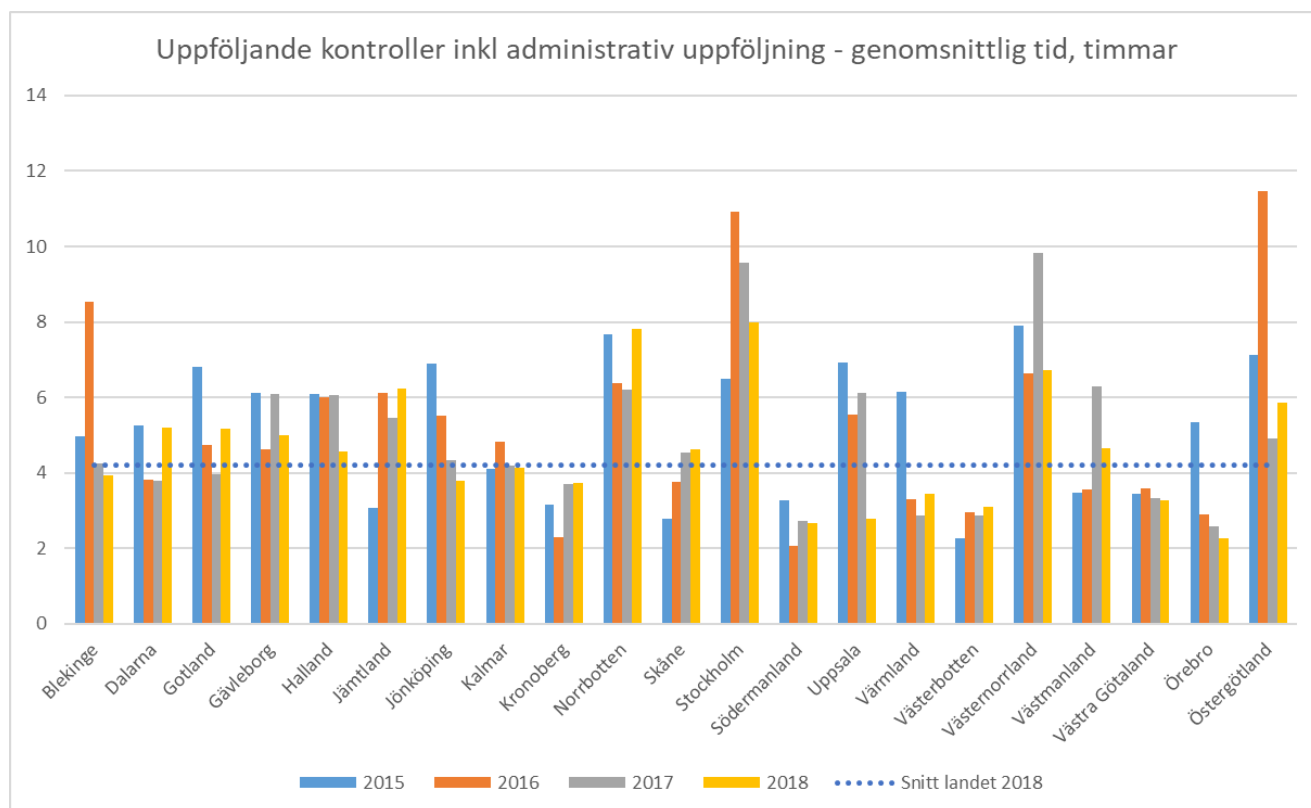

Diagram 7. Genomsnittlig tidsåtgång per uppföljande kontroll inkl administrativ uppföljning – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

2.3.4 Tidsåtgång för övriga kontroller

Diagram 8 visar hur lång tid länsstyrelserna i genomsnitt la ner på övriga kontroller i samband med ansökningar om § 16, offentlig förevisning samt intyg i samband med godkännande av transportfordon. Genomsnittstiden för landet som helhet är 13,1 timmar och är en liten minskning från år 2017 och 2016 då tiden var 13,6. Under 2015 var genomsnittstiden 14,2 timmar. Även för dessa kontroller är variationen mellan länen stor och låg mellan 5,2 och 37,5 under 2018. Här har variationen ökat från 2017 då låg mellan 6,7 och 25,1 timmar. Under 2016 var variationen mellan 7,5 och 25,1 timmar och under 2015 var den mellan 8,5 och 29,3. Flera län har minskat sin genomsnittliga tid och hos några har den ökat.

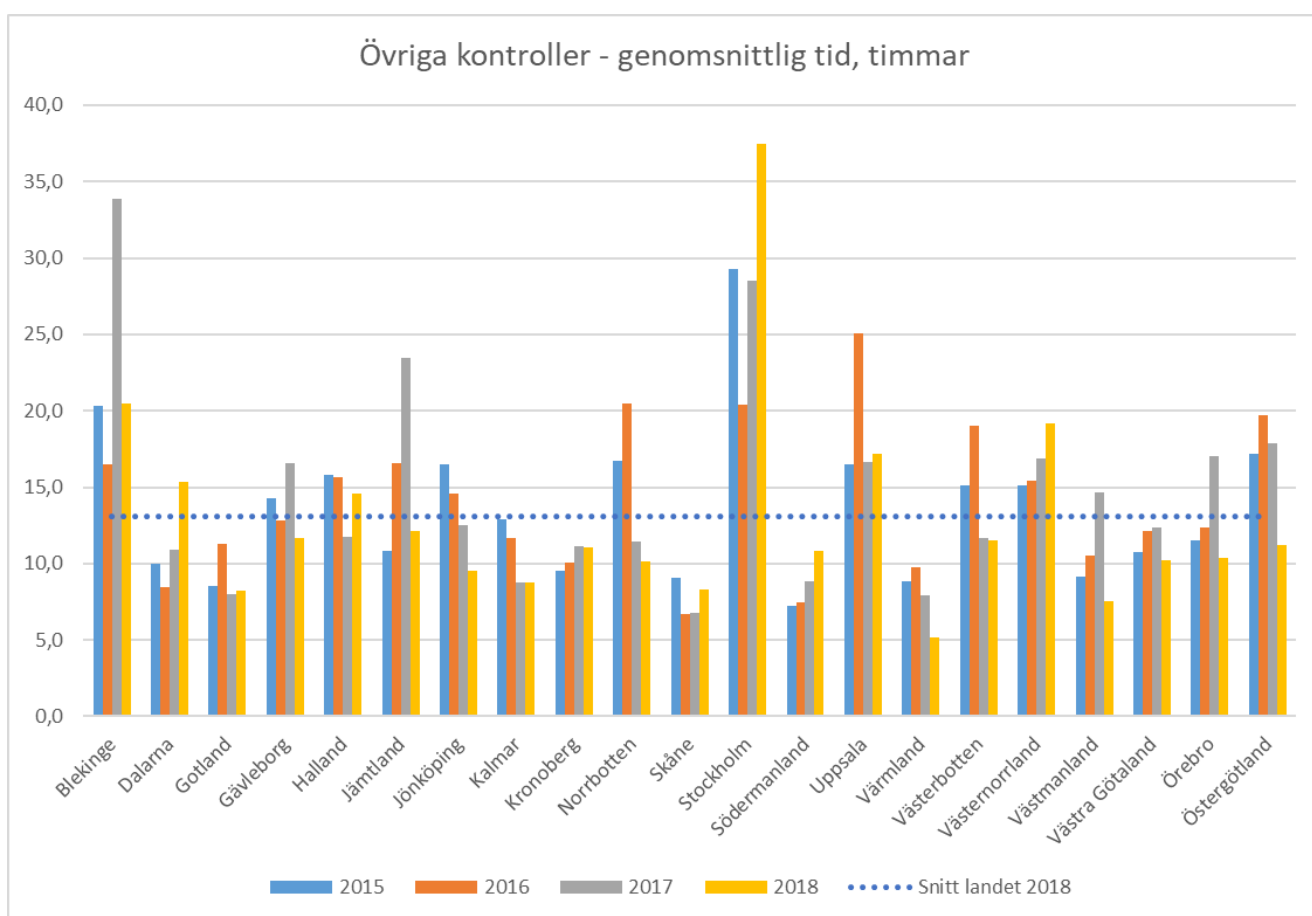

Diagram 8. Genomsnittlig tidsåtgång per övriga kontroller – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

2.3.5 Tidsåtgång för beslut

Diagram 9 visar hur lång tid länsstyrelserna i genomsnitt lägger ner på ett djurskyddsbeslut. Den genomsnittliga tiden för länsstyrelserna under 2018 ligger på 10,7 timmar, vilket är precis samma tid som under 2017. Under 2016 hade tiden ökat till 12,2 timmar från 11,0 timmar under 2015, men ligger för närvarande stilla. Variationen för tidsåtgången gällande besluten är stor mellan länen och låg mellan 3,8 och 19,3 timmar under 2018. Motsvarande siffror under 2017 var 3,6 och 59,1 timmar. Dock ska det uppmärksammas att det endast var ett län som låg så högt som på 59,1 timmar och att den länsstyrelsen närmast sedan låg på 19,0 timmar. Under 2016 var variationen mellan 3,8 och 25,7 timmar och mellan 2,5 och 19,0 timmar under 2015.

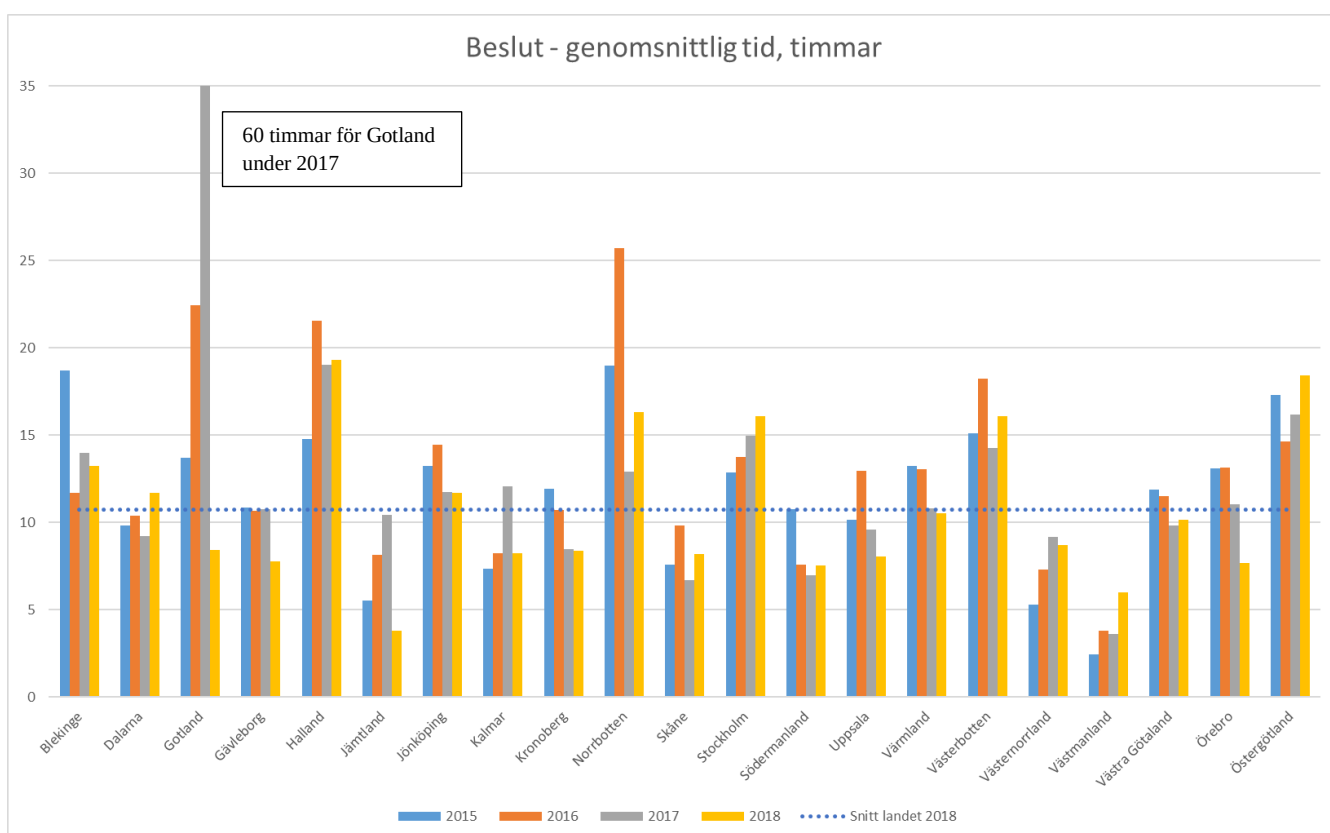

Diagram 9. Genomsnittlig tidsåtgång per beslut – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

2.4 Indexerad kontrollverksamhet

Kontrollverksamheten leder till olika typer av åtgärder såsom normalkontroller, kontroller efter anmälan, uppföljande kontroller, kontroller inför ett godkännande eller tillstånd samt olika typer av beslut. Av länsstyrelsernas redovisning framgår tydligt hur antalet och förhållandet mellan dessa olika typer av åtgärder varierar mellan län och år. Då dessa olika åtgärder i sig är olika tidskrävande har Jordbruksverket konstruerat ett indexsystem för att kunna jämföra länsstyrelsernas djurskyddsarbete och effektivitetstal. Genom att indexera verksamheten och "översätta" de olika åtgärderna till lika stora jämförbara "bitar" så kan utfallet av verksamheten lättare analyseras. I denna redovisning kallas vi den jämförbara "biten" en *kontrollenhet*. Som grundenhet för detta index har Jordbruksverket valt:

En (1) Kontrollenhet = genomsnittlig tid för en Normalkontroll i landet, eller 7,5 timmar.

- Denna grundenhet har index 1. Den genomsnittliga tiden för övriga kontrolltyper och beslut har sedan satts i relation till detta och index kan då räknas fram. Beräkningarna utgår från länsstyrelsernas tidredovisning och antalet registrerade kontroller i DSK och har därför en hög säkerhet.
- Observera att det är antalet provningar om djurförbud och ansökningar om upphävande av djurförbud, och inte de efterföljande besluten, som utgör den faktiska tidsåtgången för djurförbudsärenden och därför används i vår beräkning

I tabell 3 nedan redovisas indexerad kontrollverksamhet avseende djurskyddet för landet under åren 2013-2018. Länsstyrelsernas redovisningar av olika antal med mer eller mindre krävande beslut, eller olika typer av kontroller kan med denna metod jämföras med varandra och utfallet lättare värderas i förhållande till personella och finansiella resurser som finns tillgängliga. Den genomsnittliga tiden 7,5 timmar för en normalkontroll är från år 2013 och är basår i dessa beräkningar.

Tabell 3. Sammanställning av kontrollverksamheten och kontrollenheter år 2013 – 2018

Kontrollverksamhet djurskydd i landet, år 2013-2018							Index för offentlig djurskyddskontroll					
	År 2018	År 2017	År 2016	År 2015	År 2014	År 2013	År 2018	År 2017	År 2016	År 2015	År 2014	År 2013
Antal kontroller, exklusive ansökningar om tillstånd (§ 16, offentlig förevisning)	10386	10828	10899	11875	12 820	12 692	År 2013 är basår. Genomsnittstiden för en Normalkontroll, 7,5 h, är index 1. Övriga genomsnittstiders index har satts i relation till denna.					
-Varav antal normalkontroller	3993	4528	4490	4590	4859	4 918	1,13	1,08	1,05	0,98	0,96	1
-Varav antal kontroller efter anmälan	4408	4181	4320	4918	5695	5 071	1,05	1,1	1,12	1,22	1,26	1,53
-Varav antal uppföljande kontroller	1985	2119	2089	2367	2266	2 702	1,07	1,13	1,00	0,95	0,97	0,93
Övriga kontroller	1532	1401	1490	1540	1587	1 721	1,75	1,81	1,81	1,89	1,81	1,74
- varav inför § 16-tillstånd och offentlig förevisning	871	844	970	1115	1108	1 090						
- varav besiktningar av fordon för djurtransport	661	557	520	425	479	631						
Antal beslut enligt §26	1163	1239	1151	1312	1215	1 302	1,41	1,43	1,62	1,46	1,56	1,52
Antal beslut enl §31	162	187	152	164	145	176						
Antal beslut enl §32	733	692	675	777	940	881						
Antal djurförbudsprövningar	246	264	299	316	255	269						
Antal beslut om djurförbud	198	204	244	279	210	207						
Antal ansökningar om upphävande av djurförbud	83	82	93	96	81	110						
Antal beslut om upphävande av djurförbud	21	23	28	20	22	42						
Antal åtalsanmälningar	309	285	296	498	356	336						
Summa beslut	2696	2766	2666	3163	2992	3 074						

Observera att handläggningstid för administrativa uppföljningar av tidigare kontroller (som redovisas under VÄS 28264), samt administrativ handläggning av inkomna anmälningar och information från officiell veterinär på slakteri är inräknad i kontrollverksamheten som redovisas i tabellen. Dessa kan dock inte redovisas i tydliga poster.

2.5 Länsvis redovisning av kontrollerdata

2.5.1 Fördelning av hela djurskyddsverksamheten och nettotid

Länsstyrelsernas totala resursåtgång benämns här hela djurskyddsverksamheten. En del av denna utgörs av tid som här kallas nettotid för kontroll. Som ”nettotid” för kontrollen definieras tid som i huvudsak läggs ner för att utföra kontroller och hantera resultaten av dessa, såsom kontrollrapporter, beslut m.m.¹. Beskrivning av hur tiden räknas fram för hela djurskyddsverksamheten och vilka specificerade verksamhetskoder i tidredovisningen som ingår framgår av tabell 1. Den mer renodlade kontrolltiden för verksamheten ger en tydlig bild av tid som direkt är kopplad till genomförandet av kontroller och beslut. När årsarbetskrafter sätts i relation till de indexerade kontrollenheter får vi fram ett resultat för landet som helhet och även för varje län – antal utförda kontrollenheter per årsarbetskraft för hela djurskyddsverksamheten. Indexeringen innebär en möjlighet att jämföra länen med varandra, oavsett hur antalet av de olika kontrollinsatserna varierar. Utfallet av antal

¹Beräkningen av ”Nettotid” i kontrollverksamheten = redovisad tid i VÄS 2821 + 2824 + (2826 – 28260)

kontrollenheter per årsarbetskraft kan alltså användas som en parameter för att mäta och jämföra effektivitet av länens kontrollverksamhet.

Utfallet för år 2016-2018 visas i diagram 10. Under 2018 var landets genomsnitt 91 kontrollenheter per årsarbetskraft för hela djurskyddsverksamheten. Motsvarande siffra under 2017 var 102 kontrollenheter och under 2015 var den 105. Även åren före 2015 låg över 100 kontrollenheter. Variationen mellan länen är mycket stor, vilket framgår av diagram 10, och ligger för år 2018 mellan 40 och 122 kontrollenheter per årsarbetskraft hela verksamheten. För år 2017 var motsvarande siffror mellan 47 och 158 kontrollenheter och för 2016 låg det mellan 61 och 154. I bilagorna 1 och 2, som är en sammanställning i tabellform, kan de enskilda siffrorna läsas för varje län. Här syns även hur länsstyrelserna fördelade resurserna mellan hela djurskyddsverksamheten respektive "nettotid".

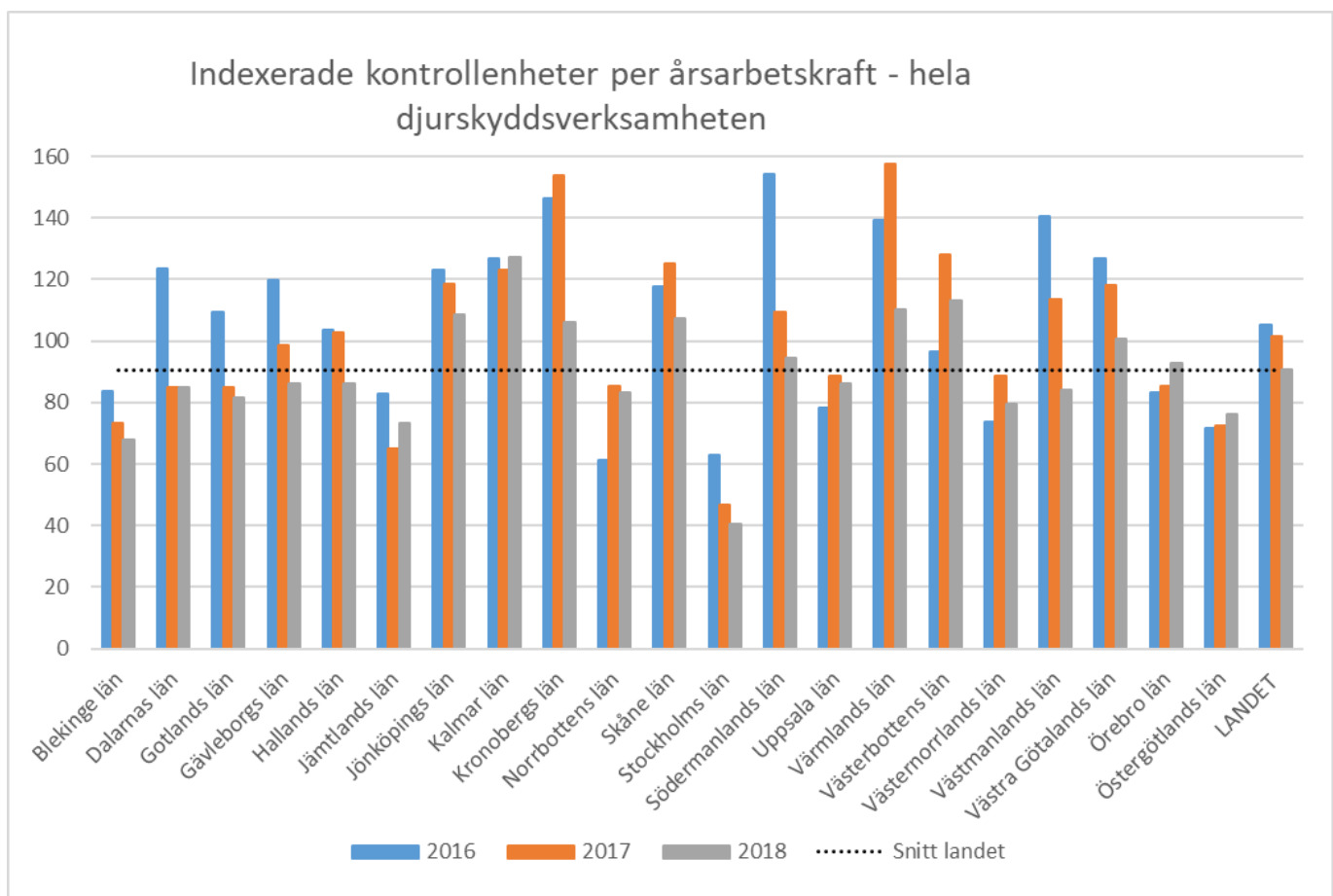

Diagram 10 Indexerade kontrollenheter per årsarbetskraft – hela djurskyddsverksamheten

2.5.2 Antal kontrollobjekt och årsarbetskrafter som förutsättningar för kontrollen

I detta avsnitt ges en bild av länsstyrelsernas olika förutsättningar, t ex antalet kontrollobjekt per län och per årsarbetskraft i varje län. Som framgår av diagram 11 nedan är det mycket stora skillnader mellan länen vad gäller antalet kontrollobjekt i relation till antalet årsarbetskrafter. Under 2018 var det genomsnittliga antalet kontrollobjekt per årsarbetskraft för hela verksamheten 400 och under 2016 var det 445 stycken. Denna siffra har sedan år 2014 ökat från 408 till 445 år 2016 för att sedan minska för andra året i rad till antalet 400 under 2018. Skillnaden mellan länen är även här mycket stor, med en variation mellan 200 i Stockholms län och 600 i Dalarna. För att utläsa de enskilda siffrorna per län, se bilaga 5, tabell 10. Det är viktigt att säga att vissa typer av djurhållning och produktioner är mer resurskrävande än andra för länsstyrelsernas kontrollverksamhet. Eftersom skillnaderna är så stora har ett arbete startats hos Jordbruksverket med att jämföra fördelning av olika sorters kontrollobjekt mellan länen, satt i relation till tillgängliga årsarbetskrafter i länet. Detta görs i DSK genom olika specialkörningar för att få fram data.

Detta är utgångsläget för ett av djurskyddskontrollens mål om att ”Minst 10 % av objekten med livsmedelsproducerande djur kontrolleras varje år i den planerade kontrollen i varje län. Detta mål finns från och med år 2018. Den tidigare målformuleringen från 2015 var inte tydlig och har ändrats i samband med revidering av målen. Vi har även räknat fram hur målet uppfylldes före 2018 trots att det inte gällde då. Det finns då ett utgångsläge med möjlighet att se förändring och utveckling lite snabbare än att vänta på kommande år efter 2018. Detta mål beskrivs längre fram i avsnittet ”Uppfyllelse om beslutade mål för djurskyddskontrollen”.

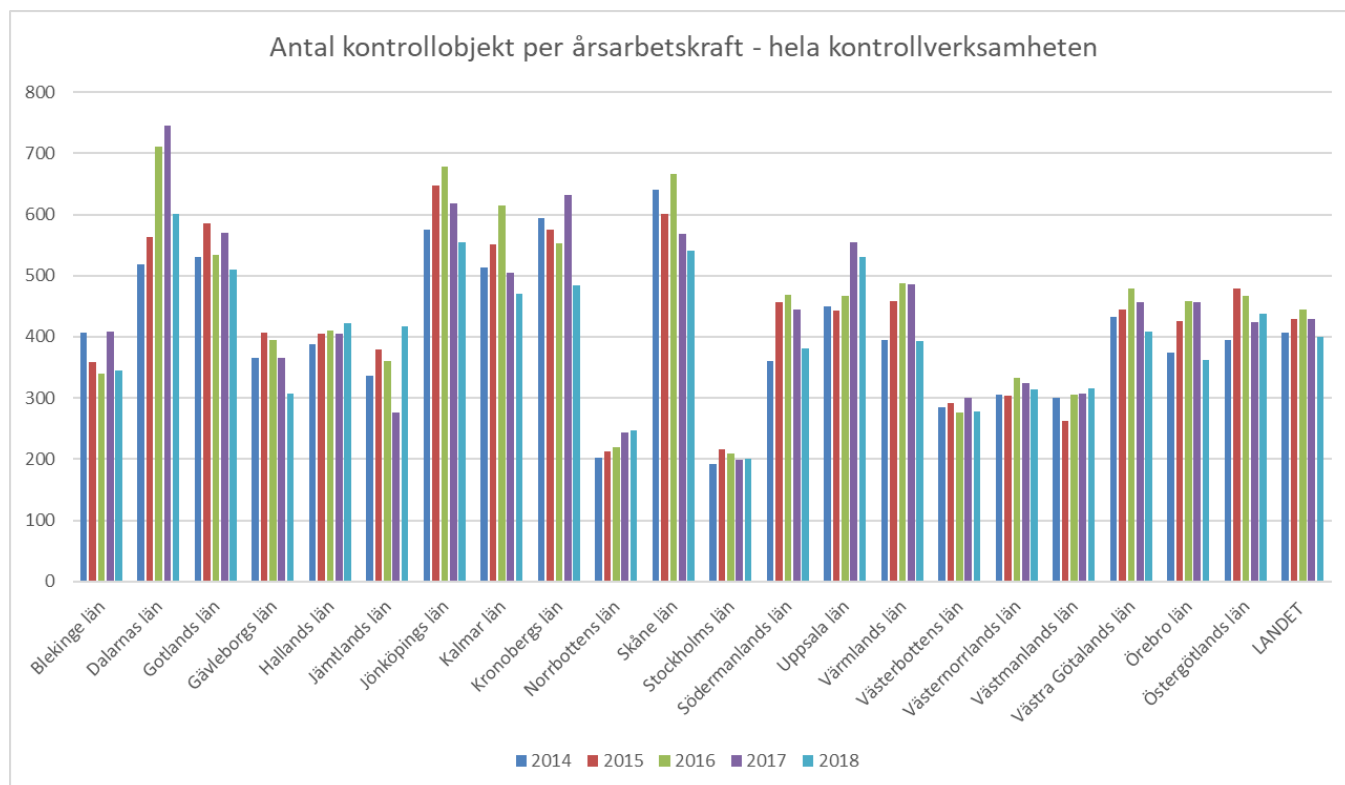

Diagram 11 Antal kontrollobjekt per årsarbetskraft - hela kontrollverksamheten

2.5.3 Handläggning av anmälningssärenden

Under 2018 kom 13 939 anmälningar in till länsstyrelserna, vilket kan jämföras med 13 115 under 2017, 12 977 under 2016, 12 472 under 2015 och 12 904 under 2014. Det är viktigt att notera att information från officiella veterinärer på slakteri om bristande djurskydd inte kallas anmälningar. Detta är istället information från kontrollmyndigheten Livsmedelsverket till kontrollmyndigheten länsstyrelsen. Antalet ärenden med information från officiella veterinärer på slakteri skiljs åt från anmälningssärenden och ingår alltså inte i redovisade antal ovan. Under 2018 fick länsstyrelserna in 1 563 ärenden om information från officiell veterinär på slakteri, under 2017 kom 1 255 ärenden, och under 2016 var antalet 898. Motsvarande siffror för 2015 var 1576 och 2014 var antalet 1254. Se tabellerna 4, 5 och 6 som redovisar landet som helhet samt varje län.

Vid anmälningssärenden bedömer och prioriterar länsstyrelsen om kontroll behöver göras på plats eller om det är möjligt att handlägga ärendet via brev eller med liknande åtgärd. Målet är att så träffsäkert som möjligt göra fysiska kontroller på de anmälningssärenden där det är nödvändigt och att övriga hanteras med så kallad administrativ handläggning. Samtliga länsstyrelser har sedan 2012 i olika stor utsträckning använt sig av brevhandläggning och liknande åtgärder i de anmälningssärenden där det bedömts lämpligt. Ytterligare åtgärder som har vidtagits är förenklingar av de checklistor för sällskapsdjur som djurskyddshandläggarna använder vid kontrollen. Vid anmälningssärenden av sällskapsdjur som är utan anmärkning har förenklingar av det administrativa efterarbetet gjorts för att spara tid. I början av 2017 började länsstyrelserna använda en ny nationell handläggningsrutin för prioritering av anmälningar. Andra framgångsfaktorer som det skrivs om i rutinen är tydliga frågeställningar att ställa till den som anmäler ett djurskyddsärende per telefon. Det kan effektivisera och öka möjligheterna till bra prioritering mellan ärendena. Det är viktigt att det finns användbara och enhetliga formulär för anmälningssärendena som lätt kan fyllas i med rätt information av den som tar emot ärenden.

Andelen kontrollerade befogade anmälningarna har ökat. Detta är ett resultat av den nya nationella prioriteringen av anmälningar som togs i bruk i början av året. Syftet är att minska andelen kontrollerade obefogade anmälningar genom att hantera fler anmälningar på annat sätt än genom kontroll. På detta sätt ska tiden kunna läggas där den gör mest djurskyddsnytta, på befogade anmälningar samt normalkontroller.

För att bättre kunna analysera dessa ärenden har Jordbruksverket från och med 2015 begärt att länsstyrelserna ska redovisa hur många av anmälningssärendena som handläggs administrativt. Länsstyrelserna får även inte ärenden med information från officiell veterinär på slakteri. Dessa ärenden resurskrävande för länsstyrelserna, på samma sätt som handläggning av anmälningssärenden. Även i ärenden från officiell veterinär bedömer och prioriterar länsstyrelsen om kontroll behöver göras på plats eller om det är möjligt att handlägga ärendet via brev eller med liknande åtgärd. I tabell 4 nedan redovisas antalet anmälningssärenden och antalet informationsärenden, fördelning av hur de handlagts (fysisk kontroll vs administrativ handläggning) samt utfall av kontroller som var utan anmärkning. Hur informationsärenden från officiell veterinär på slakteri har handlagts är i dagsläget svårt att särredovisa och därför redovisas detta sammantaget för dessa ärenden och anmälningssärenden.

Hur stor andel av de inkomna anmälningarna som kontrollerades på plats varierar kraftigt över landet, se tabell 4. Under 2018 gjorde Stockholms län fysisk kontroll på 9 % av anmälningarna medan Blekinge kontrollerade 43 %. Motsvarande siffror för 2017 var i Stockholms län 10 % av anmälningarna medan Jönköpings län kontrollerade 47 %. För 2016 låg Stockholm återigen på 9 % och Gotland kontrollerade 59 % av anmälningarna på plats. Av dessa kontroller är sedan en stor andel utan anmärkning vid kontrolltillfället.

Som genomsnitt i landet har ca 39 % av kontrollerna som genomförts på plats varit utan anmärkning under 2018, men med en variation från 21 % i Stockholm till 52 % på Gotland. Flera län ligger runt 30 %. Motsvarande siffror för 2017 var 25 % i Västernorrlands län och 63 % i Jämtlands län. För 2016 låg variationen mellan 27 % i Norrbotten och 68 % i Jämtland. För 2015 var det 35 % i Skåne, Stockholm samt Uppsala län och 62 % i Jämtland. Flera län har de senaste åren markant minskat andelen anmälningskontroller som är utan anmärkning.

Det finns särskilda målformuleringar och en indikator för anmälningsärenden. Detta beskrivs längre fram i avsnittet ”Uppfyllelse om beslutade mål för djurskyddskontrollen”.

Tabell 4. Anmälningsärenden i landet år 2018

Län	Handläggning av anmälningsärenden och informationsärende från officiell veterinär (OV) på slakteri - fysisk kontroller vs administrativ handläggning år 2018						
	Totalt antal anmälnings-ärenden under året	Informations-ärende från OV på slakteri	Antal kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Andel kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Antalet änmälningsärenden och informationsärenden från OV på slakteri, som handlagts utan fysisk kontroll
			Kontrollerade (fysisk kontroll)	varav utan anmärkning (u.a.)	Kontrollerade	Andel kontroller u.a. Mål på 25 % u.a.	Adminstrativ handläggning
Blekinge län	370	39	175	85	43%	49%	107
Dalarnas län	544	36	97	34	17%	35%	359
Gotlands län	166	139	82	43	27%	52%	134
Gävleborgs län	632	26	270	115	41%	43%	198
Hallands län	451	63	186	74	36%	40%	403
Jämtlands län	272	18	57	29	20%	51%	184
Jönköpings län	525	159	253	96	37%	38%	377
Kalmar län	565	215	238	89	31%	37%	392
Kronobergs län	395	45	161	43	37%	27%	54
Norrbottnens län	388	53	85	25	19%	29%	232
Skåne län	1923	158	570	196	27%	34%	938
Stockholms län	1392	22	134	28	9%	21%	814
Södermanlands län	466	60	102	47	19%	46%	307
Uppsala län	468	67	121	33	23%	27%	240
Värmlands län	605	32	213	77	33%	36%	234
Västerbottens län	432	32	169	75	36%	44%	116
Västernorrlands län	417	23	93	24	21%	26%	287
Västmanlands län	363	22	93	33	24%	35%	285
Västra Götalands län	2392	242	1026	481	39%	47%	905
Örebro län	626	35	183	67	28%	37%	176
Östergötlands län	547	77	100	36	16%	36%	341
Landet år 2018	13 939	1563	4408	1730	28%	39%	7083
Landet år 2017	13 115	1255	4181	1717	29%	41%	6069
Landet år 2016	12 977	898	4313	1926	31%	45%	5973
Landet år 2015	12 471	1576	4918	2266	35%	46%	6286

Tabell 5. Anmälningsärenden i landet år 2017

Län	Handläggning av anmälningsärenden och informationsärende från officiell veterinär (OV) på slakteri - fysisk kontroller vs administrativ handläggning år 2017						
	Totalt antal anmälnings-ärenden under året	Informations-ärende från OV på slakteri	Antal kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Andel kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Antalet änmälningsärenden och informationsärenden från OV på slakteri, som handlagts utan fysisk kontroll
			Kontrollerade (fysisk kontroll)	varav utan anmärkning (u.a.)	Kontrollerade	Andel kontroller u.a. Mål på 20 % u.a.	Adminstrativ handläggning
Blekinge län	236	59	87	34	29%	39%	110
Dalarnas län	575	11	95	31	16%	33%	313
Gotlands län	173	48	100	46	45%	46%	83
Gävleborgs län	629	35	250	91	38%	36%	304
Hallands län	442	73	192	78	37%	41%	300
Jämtlands län	290	31	60	38	19%	63%	176
Jönköpings län	422	75	233	87	47%	37%	157
Kalmar län	489	140	236	125	38%	53%	213
Kronobergs län	326	16	149	40	44%	27%	177
Norrbottnens län	401	28	72	21	17%	29%	187
Skåne län	2297	182	660	246	27%	37%	911
Stockholms län	1416	19	145	49	10%	34%	807
Södermanlands län	371	75	80	37	18%	46%	241
Uppsala län	429	37	92	30	20%	33%	228
Värmlands län	559	22	203	81	35%	40%	204
Västerbottens län	404	30	139	57	32%	41%	111
Västernorrlands län	305	19	80	20	25%	25%	198
Västmanlands län	340	24	90	27	25%	30%	180
Västra Götalands län	2046	237	957	467	42%	49%	664
Örebro län	448	47	153	61	31%	40%	202
Östergötlands län	517	47	108	51	19%	47%	303
Landet år 2017	13 115	1255	4181	1717	29%	41%	6069
Landet år 2016	12977	898	4313	1926	31%	45%	5973
Landet år 2015	12471	1576	4918	2266	35%	46%	6286

Tabell 6. Anmälningsärenden i landet år 2016

Län	Handläggning av anmälningsärenden och informationsärende från officiell veterinär (OV) på slakteri - fysisk kontroller vs administrativ handläggning år 2016						
	Totalt antal anmälningsärenden under året	Informationsärende från OV på slakteri	Antal kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Andel kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Antalet anmälningsärenden och informationsärenden från OV på slakteri, som handlagts utan fysisk kontroll
			Kontrollerade (fysisk kontroll)	varav utan anmärkning (u.a.)	Kontrollerade	Andel kontroller u.a. Mål på 20 % u.a.	Administrativ handläggning
Blekinge län	291	24	125	46	40%	37%	87
Dalarnas län	571	12	132	59	23%	45%	333
Gotlands län	159	22	106	59	59%	56%	69
Gävleborgs län	673	17	253	90	37%	36%	309
Hallands län	444	83	218	88	41%	40%	220
Jämtlands län	291	5	95	65	32%	68%	150
Jönköpings län	415	74	280	106	57%	38%	156
Kalmar län	502	92	221	126	37%	57%	206
Kronobergs län	360	13	174	94	47%	54%	113
Norrbottnens län	390	13	63	17	16%	27%	249
Skåne län	2332	203	533	207	21%	39%	959
Stockholms län	1378	9	131	39	9%	30%	678
Södermanlands län	274	82	87	26	24%	30%	225
Uppsala län	409	27	123	44	28%	36%	198
Värmlands län	556	9	221	104	39%	47%	268
Västerbottens län	383	13	145	66	37%	46%	152
Västernorrlands län	321	15	79	26	24%	33%	236
Västmanlands län	425	16	193	93	44%	48%	161
Västra Götalands län	1829	127	870	421	44%	48%	714
Örebro län	420	17	160	103	37%	64%	182
Östergötlands län	554	25	104	47	18%	45%	308
Landet år 2016	12977	898	4313	1926	31%	45%	5973
Landet år 2015	12471	1576	4918	2266	35%	46%	6286
Landet år 2014	12904	1254	5695	2770	40%	49%	efterfrågades ej

3 Analys av kontrollverksamheten

Resultatet i denna redovisning visar att såväl förutsättningarna för att bedriva verksamheten som effektiviteten av kontrollarbetet skiljer sig mycket åt över landet. Exempel på olika förutsättningar är antal kontrollobjekt per åa som beskrivs i avsnitt 2.5.2. Jordbruksverket bedömer inte att det är acceptabelt med så stora skillnader i antal kontrollobjekt per åa. Inte heller att det är så stora skillnader mellan länsstyrelsernas genomsnittliga tid för att genomföra olika kontroller. I likhet med tidigare analyser, kan vi generellt konstatera att det inte går att dra slutsatser som enkelt förklarar de stora skillnaderna mellan länsstyrelsernas resultat. Orsakerna bakom siffrorna om effektivitet behöver sannolikt sökas i en kombination av organisation, ledningsstruktur, myndighetskultur, kompetens och tillgång till personal, geografiska faktorer etc. Det verkar även skilja i länsstyrelsernas bedömning av vad som är en brist, läs i avsnitt 3.3 nedan och 4.10. En nödvändighet för utveckling och likriktning av verksamheten är ett ökat erfarenhetsutbyte mellan länen för att fånga upp och lära av varandras goda exempel. Arbetet med att överföra dessa goda exempel och denna kunskap mellan länen är mycket central och behöver intensifieras, vilket påbörjats under 2017 och har fortsatt under 2018, bl. a inom ramen för Rådet för djurskyddskontroll. Rådet anser att detta är en central strategisk fråga och har tagit upp länsstyrelsernas resursanvändning i djurskyddskontrollen som ett fokusområde. Rådet för djurskyddskontroll är ett gemensamt forum för Jordbruksverket och länsstyrelserna, inrättat på uppdrag av regeringen, med syfte att samordna löpande strategiska frågor som rör djurskyddskontrollen. Här finns bland annat ett antal så kallade fokusområden t.ex. *Uppföljning och styrning av djurskyddskontrollen*. Detta är ett fokusområde som kommer att intensifieras inom rådets arbete. Rådets arbete finns att läsa om i separata redovisningar och rådet arbetar kontinuerligt med att finna nya strategier för att utveckla kontrollen. Ett annat av rådets fokusområde är *Underlätta att göra rätt för djurägare*. Det är ett angeläget område för att bland annat öka kunskapen och därmed göra rätt.

Länsstyrelserna och Jordbruksverket arbetar aktivt tillsammans med att vidareutveckla sätt att analysera resultat och effekterna av djurskyddsarbetet. Under 2017 har målen för djurskyddskontrollen reviderats och det har bland annat inneburit utvärdering av nuvarande mål och indikatorer.

Vidare har länsstyrelserna ett ansvar för att information och kunskap om djurskyddskontrollens styrning och ledning överförs och sprids på alla nivåer inom sina organisationer. Tydliga och fungerande kommunikationsvägar är en förutsättning för detta.

3.1 Resurser, kontrollinsatser och tidsåtgång

De totalt nedlagda resurserna för länsstyrelsernas hela djurskyddsverksamhet var 217,5 åa under 2018 och har ökat 17,2 åa sedan 2017. Mellan 2017 och 2016 ökade det med 9,6 åa. Mellan 2015 och 2016 minskade det istället med 7,7 åa. Med undantag från år 2017 så har det skett en minskning för varje år sedan 2013, då antalet åa var 208,4. En anledning till varför de nedlagda resurserna minskat under 2015 och 2016 är sannolikt beskedet att de statliga anslag på 25 miljoner som länsstyrelserna tilldelats under ett antal år inte skulle fortsätta under 2016. Besked om att pengarna fortsatt fanns under år 2016 kom i vårbudgeten i mitten av april. Detta har enligt flera länsstyrelser påverkat inte bara 2015 års resurser, utan även de för 2016. Länsstyrelserna uppger att det var svårt att tillräckligt snabbt och effektivt få in resurser efter neddragningen i slutet av 2015.

Vidare kan vi även jämföra de resurser som lagts på kontrollverksamhet i primärproduktionen av foder och livsmedel. På många länsstyrelser är det samma personer som gör kontroller inom detta område och djurskyddet. Under 2018 lade länsstyrelserna i landet som helhet 7,5 åa på offentlig kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen, vilket är något lägre än under 2017 då antalet var 9,6. År 2016 antalet åa var 10,1. Detta kan jämföras med 6,6 åa under 2015, 4,0 åa under 2014 och 3,6 åa under 2013. Under flera år har det alltså skett en ökning av resurser till detta område. Under 2018 är det däremot inte så. Det är sannolikt så att under år 2013 till 2016 har en förskjutning av resurser skett från djurskyddskontrollen till förmån för foder- och livsmedelskontrollen i primärproduktionen, och är ytterligare en orsak till att åa inom djurskyddsverksamheten sjönk mellan dessa år. Det är även viktigt att i detta sammanhang påpeka att vi i resursuppdraget konstaterade att länsstyrelserna i landet totalt sett lägger mer resurser än de statliga anslag som tilldelas djurskyddsverksamheten.

Antalet genomförda kontroller under 2018 ligger på en lägre nivå än under 2017 och 2016. Det totala antalet beslut ligger på i princip samma nivå som 2017, endast marginellt under. Trots en ökning av ca 17 åa i landet som helhet under 2018 ligger alltså antalet kontroller och beslut på en lägre nivå än under 2017. En möjlig orsak som kan bidra till detta är att riskklassificeringsmodellen STORK i DSK används på ett allt mer enhetligt sätt av länsstyrelserna för att rikta normalkontrollerna dit de bäst behövs. Detta kan eventuellt ge en effekt av att det är de mer resurskrävande objekten som gör att färre kontroller hinns med. Det framförs även från någon länsstyrelse att andra möjliga orsaker kan vara att en större andel anmälningssärenden handläggs administrativt. Detta innebär totalt sett en betydande tidsbesparing och effektivisering och kan enligt Jordbruksverkets uppfattning knappast bidra till att färre kontroller skulle kunna göras. Vidare framför länsstyrelserna att arbetsuppgifterna som flyttades från polisen till länsstyrelserna har tagit mycket kraft från organisationen. Något län anger också att resurserna som tilldelades för de nya uppgifterna inte var tillräckliga och därför gjorde att färre normalkontroller som kunder görs under 2018. Ytterligare orsaker som framförs från länsstyrelserna arbete med torkan på olika sätt har tagit tid och att resurser har lagts på att introducera nyanställd personal. Antalet anmälningssärenden ökade under 2018 och några länsstyrelser anger att det har påverkat antalet normalkontrollen som har gjorts. Ett par län anger att antalet omhändertagande ökat och sammanföll med övertagande av polisens uppgifter. Något län uppger även att antalet åtalsanmälningar ökat.

Sett till effektivitet mätt med de indexerade kontrollenheter per åa för hela verksamheten, så har antalet kontrollenheter minskat mellan 2018, 2017 och 2016. Det har varit en marginell minskning mellan olika år tidigare, men mellan 2018 och 2017 sjönk antalet enheter per åa från 102 till 91stycken. Från 2016 till 2017 var det endast en marginell minskning från 105 till 102. Detta är en oroande utveckling som tyder på att länsstyrelsernas resurseffektivitet kan ha minskat. Orsakerna behöver undersökas och det är viktigt att följa utvecklingen.

Det är dock en mycket stor variation mellan länen vad gäller genomförda kontrollenheter per åa.

I kapitel 2.3 beskrivs tidsåtgång för olika kontrolltyper och beslut. Vad som ska framhållas som positivt är att många länsstyrelser minskat sin genomsnittliga tidsåtgång för flera olika av dessa kontrollinsatser, men flera har istället ökat genomsnittstiden. Helheten visar på mycket stora skillnader mellan länen. Det är mycket positivt att det i landet som helhet fortsatt sker en effektivisering i

tidsåtgång för kontroller vid anmälningsärenden. Tidsåtgången för beslut har ökat sedan 2012 och förutom en ökning under 2016, verkar den nu ha planat ut och även minskat under 2018.

Länsstyrelserna har tidigare beskrivit att de bedömer att om mer tid läggs på att höja kvaliteten på beslutsärenden så minskar antalet överklagade ärenden som ändras i högre instans. Det bör därför kunna sägas att om beslut får högre kvalitet, blir mer rättssäkra och länsstyrelserna har därmed använt denna tid effektivt.

Under både 2018, 2017 och 2016 har länsstyrelserna arbetat med att tidsredovisa på ett mer enhetligt och likartat sätt. Siffrorna håller därför på att bli säkrare vid jämförelser mellan länen och förhoppningen är att de senaste åren ger en än mer enhetlig tidsredovisning. Möjligen kan detta arbete för vissa enskilda länsstyrelser förklara en del av förändringen i genomsnittliga tider under de senaste två åren. Vi kan dock konstatera att utfallet av genomsnittlig tid för olika typer av kontrollinsatser varierar anmärkningsvärt mellan länen och att dessa stora skillnader inte enbart kan förklaras med att tidsredovisningen varierar. Vidare är situationen densamma när vi jämför hur många indexerade kontrollenheter som utförs per åa. Detta varierar stort mellan länen. Detta framgår tydligt i avsnitt 2 där olika jämförelser görs mellan länen.

En annan viktig faktor är att kontrollobjekten är mer eller mindre resurskrävande bl. a. beroende på djurslag, verksamhetens storlek och produktionsform. Detta i kombination med den stora skillnaden i genomsnittligt antal kontrollobjekt per årsarbetskraft behöver sammantaget beaktas. Det går alltså inte att säga att lika många kontrollobjekt per årsarbetskraft i alla län skulle innebära en likvärdig förutsättning för länen att uppfylla målet om en viss andel kontrollerade objekt varje år. En kombination av en hög andel resurskrävande kontrollobjekt och många objekt per årsarbetskraft, jämfört med en låg andel resurskrävande objekt och färre objekt per årsarbetskraft kan ge mycket varierande förutsättningar för kontrollverksamheten. Eftersom skillnaderna är så stora pågår arbete med att jämföra fördelning av olika sorters kontrollobjekt mellan länen, satt i relation till tillgängliga årsarbetskrafter i länet.

Som nämndes inledningsvis i detta analysavsnitt så behöver orsakerna bakom siffrorna om effektivitet och måluppfyllelse sannolikt sökas i en kombination av olika faktorer. Erfarenhetsutbyte av goda exempel bedöms vara den enskilt största och avgörande framgångsfaktorn i arbetet med att arbeta med likriktat i kontrollverksamheten. Flera länsstyrelser uppger att de arbetar på olika sätt med att utbyta erfarenheter med varandra, bl a i olika regionala länsgrupperingar, både vad gäller utbildningar och samsyn i ärendehantering och bedömningar. De senaste tre åren har Jordbruksverket och länsstyrelserna tillsammans ordnat ett utvecklingsmöte med syfte att utbyta erfarenheter och lära av varandras goda exempel. Detta samordnas med det årliga analysmötet för djurskyddskontrollen. Vidare startade länsstyrelserna under 2017 ett forum där länsstyrelsernas djurskyddsamordnare och Jordbruksverket regelbundet har möten för ett ökat erfarenhetsutbyte i syfte att länsstyrelsen just ska lära av varandras goda exempel.

3.2 Hantering av anmälningsärenden

Vi har under en längre tid uppmärksammat situationen att anmälningsärenden tar mycket resurser i anspråk, vilket påverkar antalet normalkontroller som länsstyrelserna kan utföra. Det är därför nödvändigt att underlätta, likrikta och effektivisera handläggningen av dessa ärenden, i synnerhet

eftersom nästan hälften av de genomförda kontrollerna är utan anmärkning. Samtliga länsstyrelser upplever att dessa ärenden tar stora resurser i anspråk och kräver ofta svåra avvägningar. Stort fokus läggs på att finna bra metoder för så träffsäkert som möjligt göra fysiska kontroller på de anmälningsärenden där det är nödvändigt och att handläggs administrativt. I början av 2017 tog länsstyrelserna fram en ny nationell handläggningsrutin för prioritering av anmälningar i bruk. Syftet med rutinen är att öka enhetligheten samt att frigöra mer tid för normalkontroll. Den nya rutinen gör det svårt att jämföra resultatet av anmälningsärendena med tidigare år eftersom prioriteringen ser annorlunda ut. På sikt borde den nationella rutinen underlätta jämförelsen av anmälningsärenden i landet. De första erfarenheterna som utvärderades under årets analysmöte är att rutinen ökar likriktningen och att allvarliga anmälningsärenden inte missas på det sätt som befarats när antalet fysiska kontroller minskar och fler ärenden istället handläggs administrativt. Uppdatering av rutinen kommer att ske hos länsstyrelserna utifrån de erfarenheter som framkommer. Det är av yttersta vikt att samtliga län arbetar utifrån den gemensamt framtagna rutinen för att ytterligare uppnå målpuppfyllelsen.

Administrativ handläggning, men även åtgärder som förenkling av checklistor och administrativt efterarbete har sedan tidigare gjorts för att effektivisera och underlätta handläggning av dessa ärenden. Alla länsstyrelser har dock inte använt sig av förenklingarna i det administrativa efterarbetet. Flera verktyg finns alltså tillgängliga för att på olika sätt underlätta och likrikta arbetet.

Vi har tidigare konstaterat att länsstyrelserna och Jordbruksverket behöver arbeta med kraftfulla åtgärder för att optimera de resurser som idag läggs på anmälningsärenden. Syftet och effekterna med detta arbete är att frigöra tid från anmälningsärenden som kan användas till fler normalkontroller. Det innebär också arbete med att minska andelen kontroller utan anmärkning. Länsstyrelserna framför att trots hårda prioriteringar har de svårt att komma under 30 % kontroller som är utan anmärkning vid anmälningsärenden. Med rutinen har flera län ändå kommit lägre än tidigare.

Anmärkningsvärt är att den genomsnittliga tidsåtgången för ärenden utan anmärkning bara är knappt tre timmar kortare än för ärenden med anmärkning. Det verkar inte rimligt med en så liten tidsskillnad och orsakerna till detta behöver undersökas. En annan jämförelse är att anmälningsärenden som är utan anmärkning tar nästan lika lång tid som en normalkontroll. Samtliga jämförelser är i landet som helhet. En av orsakerna som delvis kan förklara skillnaden i tidsåtgång mellan kontroller med och utan anmärkning inte är större är sannolikt att i många fall åker två djurskyddshandläggare på dessa ärenden. Anledningen är säkerhetsskäl dvs. för att få en trygg arbetsmiljö.

Vidare är prioriteringar och styrning av resurser mellan normalkontroller och anmälningsärenden djurförbud, ansökningar om upphävande av djurförbud och åtalsanmälningar. Det totala antalet beslut generellt skiljer sig inte nämnvärt över åren 2013 -2018, som framgår av tabell 2.

Jordbruksverket anser inte att det är acceptabelt med så stora skillnader mellan länen vad gäller genomsnittlig tidsåtgång och antalet anmälningskontroller som är utan anmärkning. Det är en tydlig styrnings- och ledningsfråga att inom länsstyrelserna likartat och kraftfullt samt med mod använda framtagna verktyg och handläggningsrutiner för dessa anmälningsärenden.

3.3 Åtgärder för att brister i djurskyddet rättas till

Länsstyrelsen använder de åtgärder, i form av förelägganden, omhändertaganden, djurförbud och åtalsanmälningar som djurskyddslagstiftningen medger för att lagstiftningen ska efterlevas. De vanligaste åtgärderna från myndighetens sida är påpekanden i kontrollrapporter, men även förelägganden används. Sammanställningen av länsstyrelsernas inrapporterade statistik till Jordbruksverket visar att det totala antalet beslut och övriga tidskrävande ärenden låg på ungefär samma nivå under 2018, 2017 och 2016. I detta antal räknas omhändertaganden, provningar av djurförbud, ansökningar om upphävande av djurförbud och åtalsanmälningar. Det totala antalet beslut generellt skiljer sig inte nämnvärt över åren 2013 -2018, som framgår av tabell 2.

Länsstyrelserna gör uppföljande kontroller av att brister åtgärdas. Dessa uppföljningar kan vara fysiska kontroller eller administrativa uppföljningar. Uppföljningar är mycket viktiga åtgärder för att säkerställa att konstaterade brister åtgärdas och en viktig del i syftet med kontrollen. Uppföljande kontroller beskrivs även i avsnitt 4.10 och 2.3.3. De administrativa uppföljningarna fortsätter att öka. Det är en stor variation mellan länen hur många uppföljande kontroller som gjordes i relation till hur många kontroller som hade brister. Variationen under 2018 och 2017 ligger mellan drygt 20 % i Stockholm till nästan 90 % i Västerbotten. Flera län har uppgett att de satsar på eller kommer att satsa på att prioritera uppföljningar eftersom det är en så viktig del i kontrollverksamheten.

Länsstyrelserna gör uppföljande kontroller av att brister åtgärdas. Dessa uppföljningar kan vara fysiska kontroller eller administrativa uppföljningar. Uppföljningar är mycket viktiga åtgärder för att säkerställa att konstaterade brister åtgärdas och en viktig del i syftet med kontrollen. Uppföljande kontroller beskrivs även i avsnitt 4.10 och 2.3.3. Det är en stor variation mellan länen hur många uppföljande kontroller som gjordes i relation till hur många kontroller som hade brister. Variationen under 2018 och 2017 ligger mellan drygt 20 % i Stockholm till nästan 90 % i Västerbotten. Flera län har uppgett att de satsar på eller kommer att satsa på att prioritera uppföljningar eftersom det är en så viktig del i kontrollverksamheten.

Det är inte bara andelen uppföljande kontroller vid brister som skiljer sig mellan länsstyrelserna. Skillnaderna finns även i hur stor andel av kontrollerna som brister konstateras. I avsnitt 4.10, Länsstyrelsernas åtgärder vid brister, finns diagram som visar antalet kontroller och i hur stor andel som varje länsstyrelse hittar brister. Samtliga typer av kontroller räknas med (normalkontroller, anmälningskontroller, uppföljande kontroller och övriga kontroller i samband med t ex ansökan om 16 §). Skillnaderna mellan länen är lika stora även om jämförelsen görs inom varje grupp av kontroller. För normalkontroller är skillnaderna ändå större. Skillnaderna är så stora och antalet kontroller som ingår i denna jämförelse är tillräckligt många, vilket gör det sannolikt att det inte handlar om en normalvariation. Detta tyder på att länsstyrelsernas bedömningar om vad som är en brist varierar. Detta är inte bra och ett gemensamt arbete mellan Jordbruksverket och länsstyrelserna har påbörjats för att åstadkomma ökad likriktning och enhetlighet i bedömningarna. På analysmötet i mars 2019 påbörjades arbetet och kommer att fortsätta under året.

Utöver detta görs även insatser såsom informationsblad och temamöten om djurhållning för djurhållare, informationsutbyte med bl. a. LRF och polisen. Information ges även via media om djurskyddskontroll och planerade kontrollprojekt m.m. Detta har visat sig ha en god effekt, både

utifrån att djurhållare tycker att det är positivt med information och kunskap och att de länsstyrelser som använder sig av detta tycker sig se en positiv effekt med färre brister vid kontroll. Information och liknande åtgärder är en mycket viktig del av kontrollmyndigheternas övriga djurskyddsarbete och kompletterar kontrollen. Att genom information höja kunskapen hos djurhållare kan i en förlängning göra att färre brister konstateras. Detta arbetssätt är förebyggande åtgärder med mycket positiv effekt som visar att det finns olika sätt att uppnå djurskyddsnytta och ett förbättrat djurskydd.

Även Rådet för djurskyddskontroll anser att kunskapshöjande information till djurhållare är ett så viktigt område att det har identifierats som ett fokusområde och benämnt det ”Underlätta för djurägare att göra rätt”. Detta fortsätter under 2019. För att nå effekt behövs aktiviteter både i ett stort och övergripande perspektiv, såväl som i det litet mindre. Exempel på aktiviteter är att i dialog med branscher m.fl. använda länsstyrelsernas och Jordbruksverkets analys av de brister som upptäcks vid djurskyddskontrollen. Syftet med dialogen är att medvetandegöra bristerna och tillsammans arbeta med att förebygga och minska dessa. Ett konkret exempel är länsstyrelsernas pågående arbete med att ta fram informationsmaterial vid anmälningsärenden. Om ett bra material skickas ut till djurägare i anmälningsärenden som hanteras administrativt, kan detta ge en god djurskyddsnytta även utan en fysisk kontroll. Sådana förebyggande aktiviteter innebär i vissa delar ett lite annorlunda arbetssätt kopplat till våra roller och ansvar i myndighetsarbetet.

4 Resultat av kontrollen

I detta avsnitt redovisas resultatet av kontroller som länsstyrelserna genomfört under 2018. Statistik för underlaget har hämtats ur DSK som är det nationella register där länsstyrelserna lägger in resultatet av sina djurskyddskontroller. Kontrollen är riskbaserad vilket innebär att kontrollresurserna riktas dit de bäst behövs men ger samtidigt endast en bild av läget hos en del av landets djurhållare. Detta leder också med stor sannolikhet till att fler brister konstateras än om kontrollerna valts ut slumpmässigt. Resultatet ger alltså inte en generell bild av hur det samlade djurskyddsläget ser ut i landet. Värt att notera är även att resultaten innehåller samtliga kontrolltyper, d.v.s. både normalkontroller, anmälningskontroller, uppföljande kontroller och kontroller i samband med ansökningar. Detta innebär att det i dagsläget inte går att urskilja skillnaden som kan finnas mellan både typ av brist och antal brister mellan olika typer av kontroller. Framöver kommer detta att kunna redovisas och analyseras tydligare.

När det gäller kontrollen av hundar och katter så sker denna endast i samband med att någon anmäler att det eventuellt finns brister i djurskyddet. Denna djurhållning kontrolleras inte regelbundet av länsstyrelsen. Resultatet från dessa kontroller speglar därför inte djurskyddsläget generellt för hundar och katter

Verksamheter med hund eller katt som har tillstånd enligt 16 § djurskyddslagen är de objekt som kontrolleras riskbaserat och regelbundet. I början av 2017 togs en ny nationell handläggningsrutin för prioritering av anmälningar i bruk. Syftet med rutinen är att frigöra mer tid för normalkontroll. Den nya rutinen gör det svårt att jämföra resultatet av anmälningsärendena med tidigare år eftersom prioriteringen ser annorlunda ut. På sikt borde den nationella rutinen underlätta jämförelsen av anmälningsärenden i landet.

De brister som konstaterats vid kontrollen redovisas för några av de olika djurslag som länsstyrelserna kontrollerar och ger en bild av hur olika djurskyddsbestämmelser har uppfyllts. Även länsstyrelsernas bedömning av vilka de vanligaste orsakerna till bristerna är redovisas. Vilka åtgärder som vidtagits för att bristerna ska åtgärdas anges i ett gemensamt stycke, då detta är väldigt likartat oavsett vilket djurslag det gäller. I diagrammen för respektive djurslag redovisas några av de vanligaste bristerna vid kontrollerna. Diagrammen speglar kontrollpunkterna i de nationellt framtagna checklistorna som länsstyrelserna använder vid kontrollen. I avsnitt 4.7 finns även ett diagram som visar ett antal brister som återkommer hos flera olika djurslag. Definition av de vanligaste brister har avgränsats till:

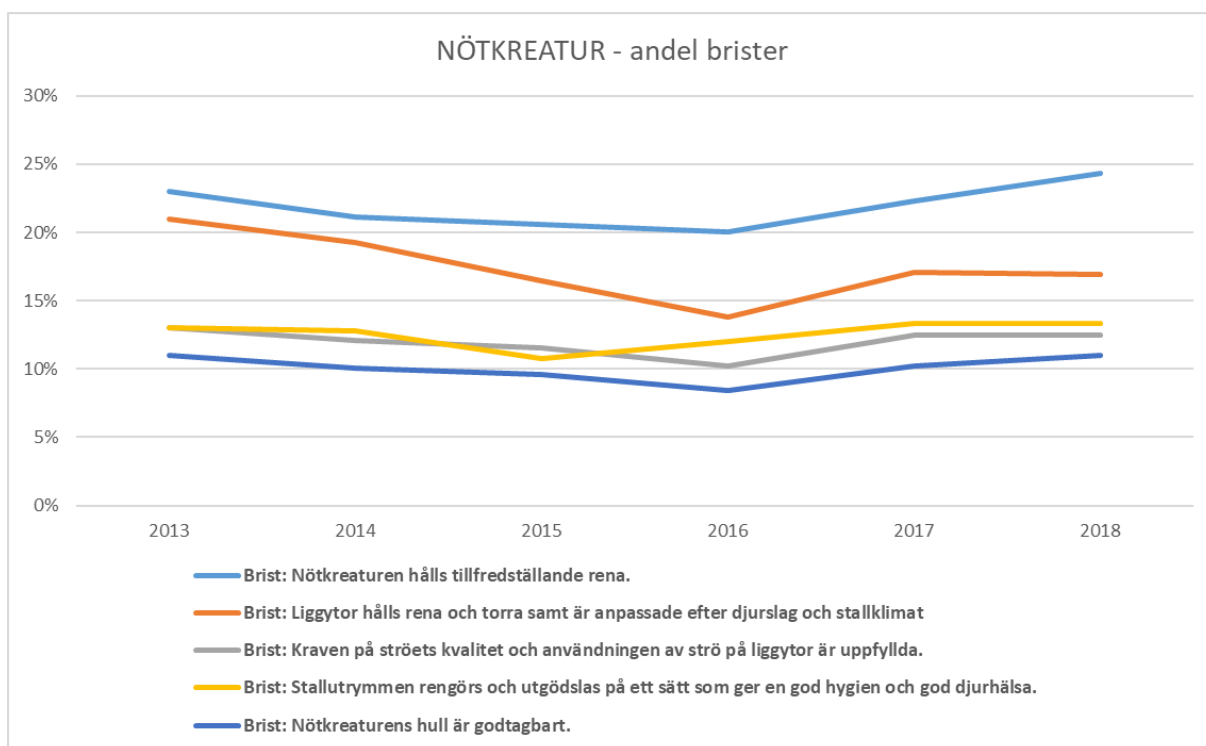
- kontrollpunkter som har en brist vid mer än 10 % av antalet kontroller där punkten kontrollerats

Denna procentsiffra är oberoende av hur många gånger punkten kontrollerats vid det totala antalet kontroller för respektive djurslag. Eftersom det är värdefullt att även veta hur stor andel varje brist utgör av det totala antalet brister för djurslaget, görs en kompletterande beräkning av:

Syftet med kontrollen är att verifiera efterlevnaden av djurskyddslagstiftningen i landet, medan ansvaret för att lagstiftningen följs ligger hos djurhållaren. Resultatet av kontrollen visar i år att flera brister över tid ligger ganska konstant även om de tidigare år har sett ut att minska. Några brister har däremot ökat något i jämförelse med tidigare år, medan någon minskat. Detta framgår mer detaljerat i den följande beskrivningen för olika djurslag där några av de bristerna kommenteras. Några av de vanligaste bristerna finns också i diagram och visar förändringen under de senaste åren. Även några av de vanligaste skälen till orsakerna beskrivs i texten.

4.1 Nötkreatur

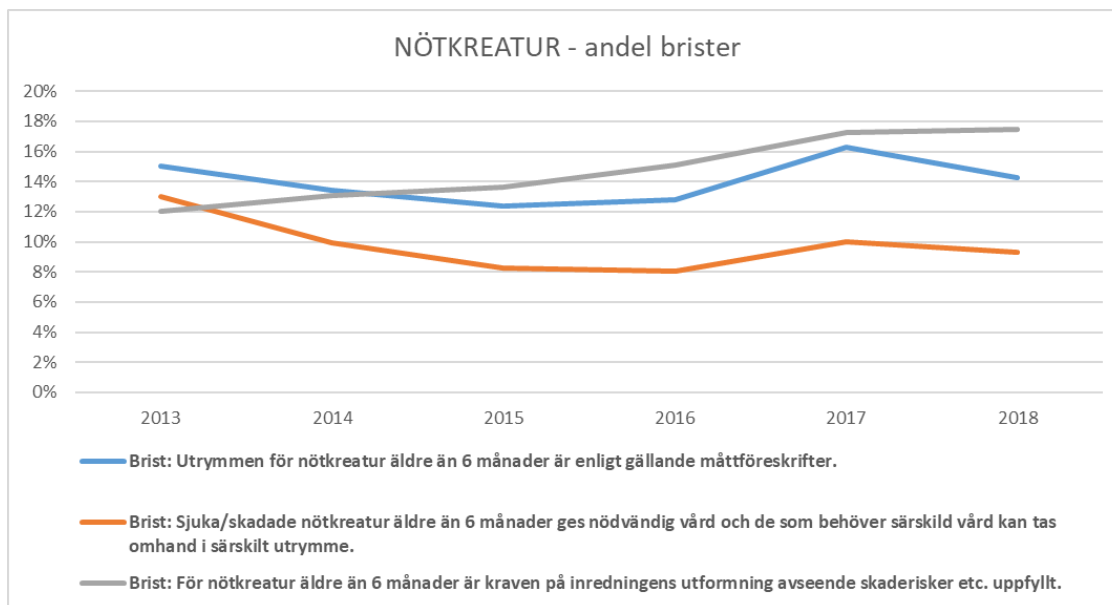
Under 2018 gjordes ca 3 230 kontroller, ca 170 färre än under 2017, men på samma nivå som under 2016. Antalet kontroller på nöt ligger ganska stabilt mellan ca 3 200 och 3 500 per år.

De vanligaste bristerna och skälen till det

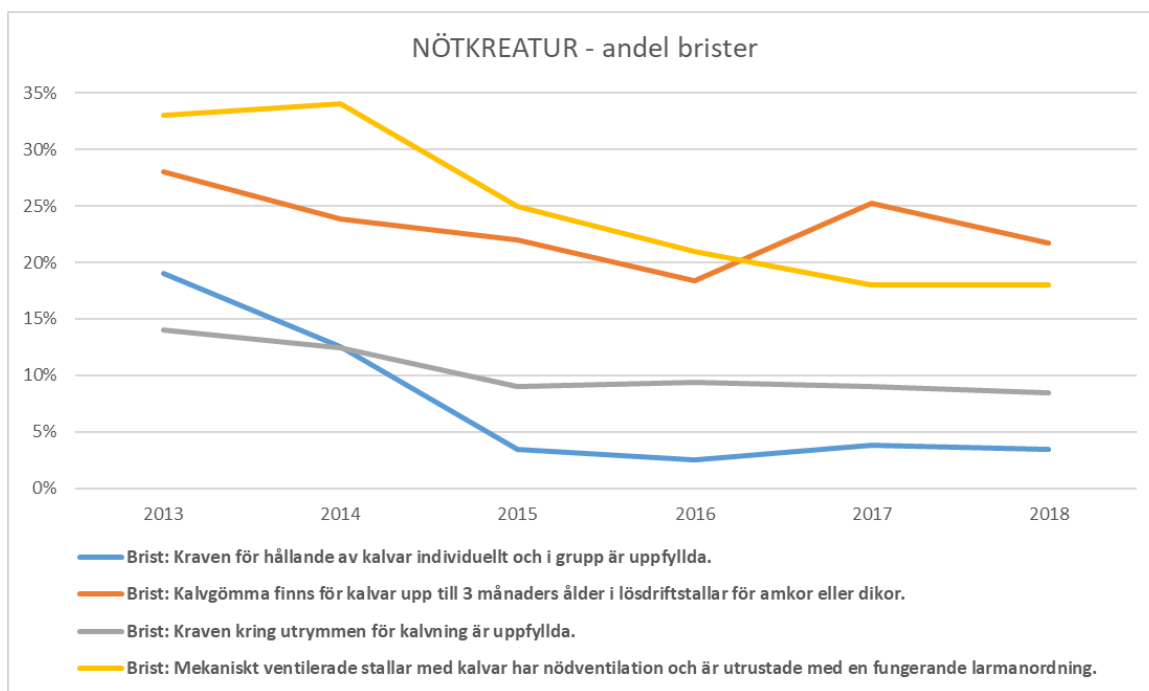
I diagrammet ovan finns de vanligaste bristerna som återkommer år från år och det är smutsiga djur och andra brister kopplade till denna punkt som renhållning, rena liggytor, strömedel etc. Vid nästan 25 % av de tillfällen när denna kontrollpunkt bedömts har det funnits brister under år 2018. Tidigare har en svag positiv trend av förbättring setts men det senaste året har trenden vänt. Dessa brister är tydligt kopplade till de dagliga rutinerna i djurhållningen. Faktorer som påverkar är tillgången till personal, utformningen av byggnader, ekonomi, utbildning och kunskap eller insikt om hur detta påverkar djuren. Resultatet från kontroll av dessa fem punkter påverkas sannolikt av skördarnas storlek och kvalitet på foder och strö. Vädret under sommaren och hösten 2017 ledde till att många lantbrukare fick in mindre skördar än normalt, vilket kan ha direkt påverkan på brister gällande torra och rena liggytor samt mängden strö. Det kan vara en del av ökningen som nu syns i bristerna under

2018. År 2018 var vädret exceptionellt torrt. Det verkar däremot inte som om torkan under 2018 har påverkat andelen brister hittills enligt länsstyrelserna. Däremot kan effekterna komma att synas tydligare under första halvåret 2019. Bristerna under 2018 ligger på ungefär samma nivå som under 2017. I jämförelse med 2016 var bristerna ovan förhöjda under 2017.

Skaderisker i inredningen har sedan 2013 en fortsatt negativ trend, med fler dokumenterade brister från år till år. Länsstyrelsen anger att orsaken främst beror på att äldre byggnader används för inhysning, som antingen byggts om från t.ex. mjölkproduktion till köttproduktion eller som inte underhållits i nödvändig utsträckning.

Efterlevnaden av måttbestämmelser för utrymmen för djur över 6 månader verkar också ligga stabilt med endast någon eller ett par procent upp eller ner varje år. När t ex. en för liten båsfall åtgärdats återkommer den inte som bristvid kommande kontroll. Det kan då troligare handla om gruppboxar där man ställer in för många djur och det blir överbeläggning. Denna typ av brist handlar inte om byggnation utan snarare om flödesplanering i verksamheten. Eventuellt kan denna brist öka under 2019 med anledning av slaktköer och svårigheten att bli av med livdjur på grund av torkan under 2018.

har gått från en tydlig minskning till att åter öka år 2018. Bristerna kring kraven på kalvgömma har tidigare haft en tydligt positiv trend, en skillnad på 10 %, med minskat antal brister. Under 2017 ökade bristerna för att under 2018 minska. Under 2018 har Andelen brister gällande kalvgömma ligger trots det fortsatt för högt och kan bero på att vissa lantbrukare inte ser nyttan med kalvgömma. Utrymmen för kalvning har en tydligt positiv trend från åtminstone 2013 trots att de nya reglerna gällande undantaget för gamla ladugårdar utan kalvningsbox upphörde gälla den 1 augusti 2012.

När det gäller att larm saknas i stall där kalvar hålls uppger länsstyrelsen att djurhållarna tidigare inte känt till bestämmelsen eller anser att den inte är relevant för svenska förhållanden. Denna brist har minskat betydligt i flera av länen de senaste åren, vilket sannolikt kan kopplas till ökad kunskap bland djurhållarna. En annan trolig orsak till minskningen är en tydligare vägledning från Jordbruksverket om larm i stallar vilket påverkat länsstyrelsernas bedömning. Att sätta in larm är också en åtgärd av permanent slag, dvs. när det är gjort återkommer inte bristen.

Brister vid kraven om att hålla kalvar individuellt och i grupp fortsätter den tidigare tydligt positiva trenden och planar ut på en låg nivå. Även här bedöms en förändrad tolkning av regelverket och tydligare vägledning från Jordbruksverket varit den största anledningen till minskningen.

Brister kopplade till drift med utegångsdjur som att ligghall saknas eller att den är liten är vanligt förekommande och visar en svag ökning. Delvis beror bristen på att djuren stallas in för sent på hösten i förhållande till när ligghallskravet infinner sig och uppmärksammas inte sällan genom anmälningar. Under året har det varit ovanligt långa slaktköer vilket har påverkat brister gällande till exempel sen installning och överbeläggningar. Överbeläggningar påverkar i sin tur även renhet på liggytor och djurens renhet speciellt i samband med brist på halm.

De generella skälen till brister i hållande av nötkreatur bedöms vara kunskapsbrist, resurser och engagemang hos djurägaren. Som mer specifika skäl anger länsstyrelsen bl.a. att smutsiga djur beror på brister i renhållning och dåligt strödda liggytor vilket i sin tur är kopplat till brister i skötseln men även ibland till tungarbetade och gamla inhysningssystem.

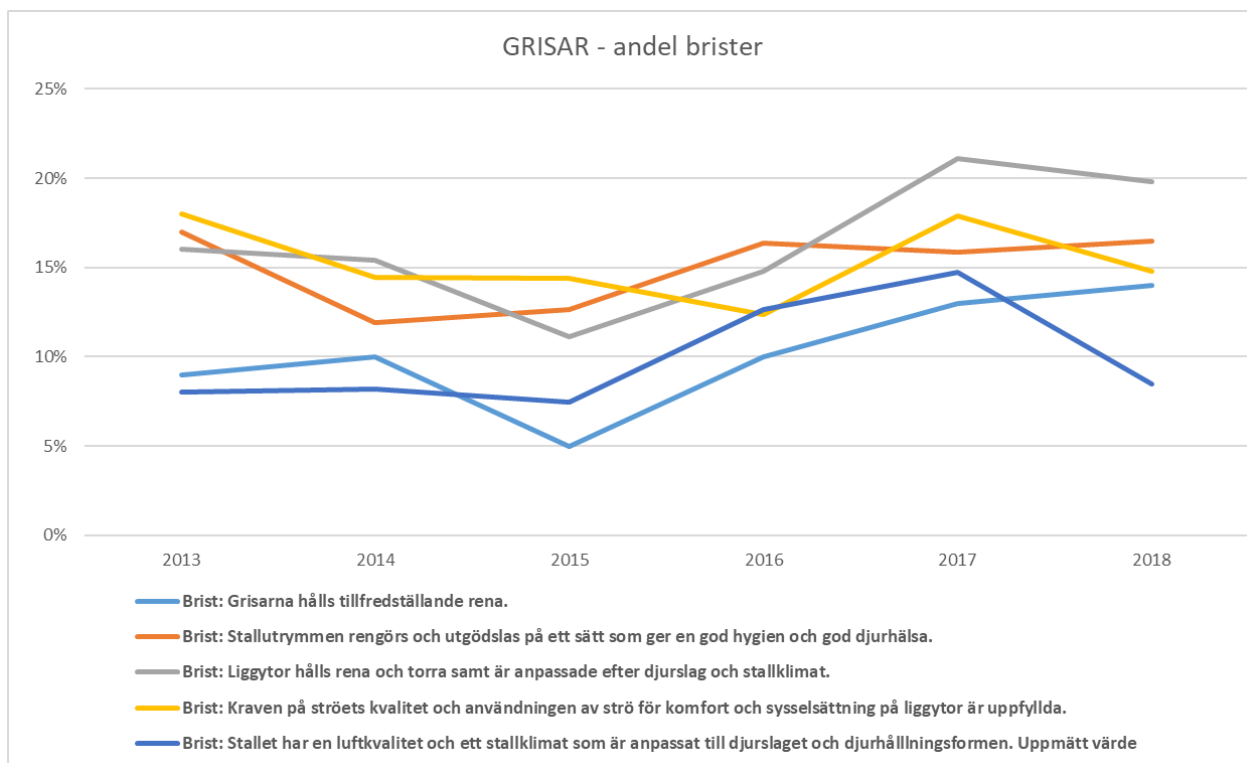
Sett över flera år verkar många brister stabiliseras över tid. Flera brister som tidigare setts minska har nu åter ökat. Förändringarna mellan åren är dock procentuellt sett ganska små och kan bero på en normalvariation. Skötselrelaterade brister är vanligare än byggnadsrelaterade. Detta är positivt sett ur aspekten att bristerna är relativt lätta att åtgärda, men samtidigt negativt då bristerna finns i djurets absoluta närmiljö och därmed direkt påverkar djurets välbefinnande.

Allvarliga konsekvenser av brister

De brister som beskrivs få allvarliga konsekvenser för djuren är bl.a. brister i hull, tillgång på foder och vatten och utebliven veterinärvård. Även brister i djurens renhet, torra och rena liggplatser, strö, utrymme, kalvningsboxar, ligghall med mera kan orsaka allvarliga risker för djurens välfärd beroende på graden av brist och varaktigheten. Bristerna är kopplade till grundläggande skötselfaktorer där brister innebär relativt stor risk för försämrade djurvälfärd och i allvarliga fall även djurlidande. Kombination av dåliga skördar och långa slaktköer kan sätta lantbrukarna i en svår situation som de har begränsad möjlighet att påverka.

4.2 Grisar

Under 2018 gjordes 365 kontroller, en minskning med 30 stycken eller nästan 10 % från 2017 då antalet var 395 kontroller. Sett ur ett längre perspektiv ligger antalet kontroller kring 400 kontroller.

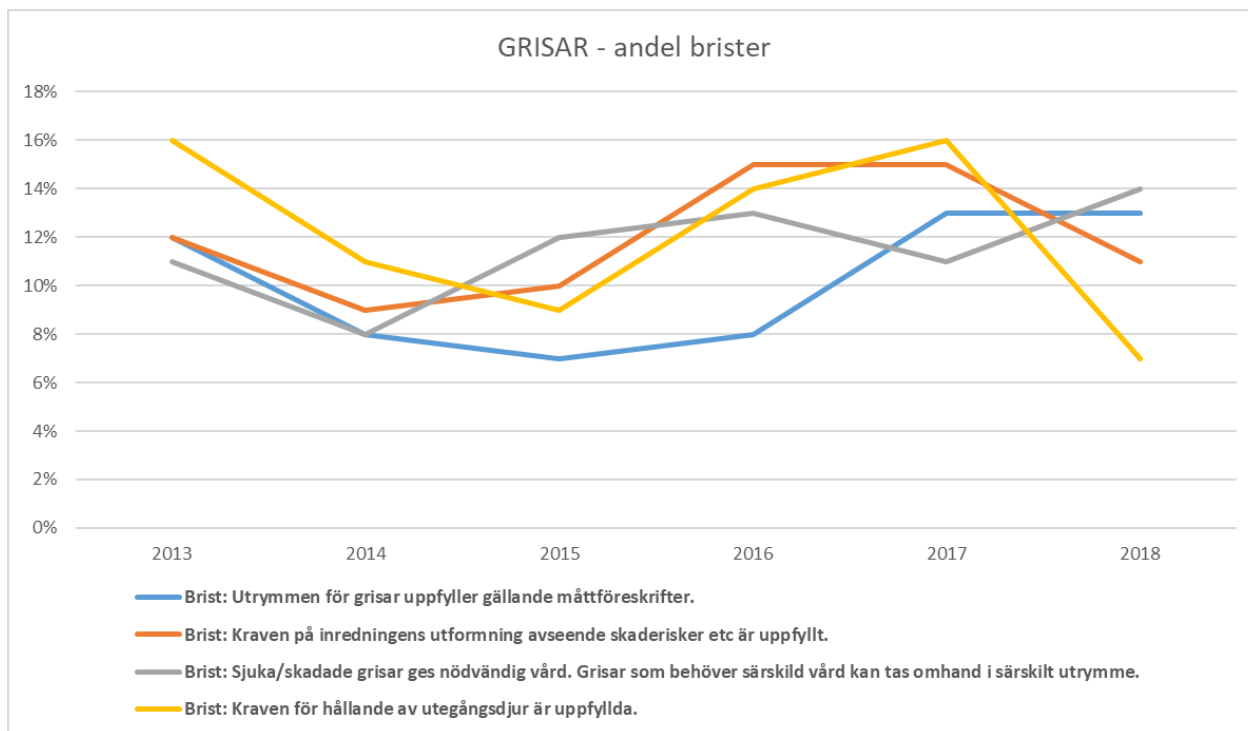

De vanligaste bristerna och skälen till det

När det gäller brister i grishållningen uppger länsstyrelserna att de vanligaste skälen för brister är bland annat kunskapsbrist och för lite personal. Det finns också betydande skillnader mellan mindre och större producenter och bristerna bedöms även skilja sig åt mellan olika djurkategorier samt mellan produktionsbaserad grishållning och hobbybaserad grishållning. Att strö saknas bedöms t ex vara vanligare i slaktgrisproduktion än övrig grishållning.

I diagrammet ovan finns kurvor om strö, renhet och luftkvalitet. Kurvorna för brister kring kraven på rena liggytor och rena grisar ligger högt och följer varandra vilket är logiskt. Att bristerna kring renhet på djuren ökade förra året kan bero på den varma sommaren, men det kan också beror på när i tid som kontrollerna görs. Andelen brister kring kravet på strö sjönk under 2018 och en orsak till att grisarna blev smutsiga kan vara att de försökte svalka sig snarare än att de blev smutsiga som ett resultat av brist på strö. Vid brister av strö mängd uppger länsstyrelsen även att det beror på att strö fastnar i utgödslingsmaskineriet samt att det är ett tidskrävande och tungt arbetsmoment att ge grisarna strö. Det är positivt att brister på luftkvaliteten har sjunkit påtagligt mellan 2017 och 2018. Kurvan för luftkvalitet och djurens renhet följer varandra åt som syns i diagrammet, utom under 2018. Det kan eventuellt bero på den extremt varma sommaren och att djuren svalkade sig, som nämnts ovan.

För djurslaget gris visar flera av kurvorna i diagrammen en minskning i brister sedan 2017. Det är positivt att de har vänt, då en positiv trend syntes på flera av dem under 2015, som syns i diagrammen.

Brister som rör sjuka och skadade djur ligger stabilt mellan 10-14 procent. I kontrollpunkten ingår både frågan om det finns sjukbox och om skadade eller sjuka djur fått adekvat behandling. Den höga frekvensen av bristen behöver därmed inte spegla djurlidandet men är väsentlig ur djurskyddssynpunkt och vi bedömer därmed att den är för hög.

Brister gällande överbeläggning har ökat sedan 2015 men verkar nu plana ut under 2018. Branschens ekonomiska situation kan göra att fler lantbrukare tvingas ligga på gränsen för överbeläggning och har därmed inte har några marginaler om det exempelvis blir slaktköer. Skaderisker i inredningen har minskat från 2017 och ligger nu på ca 10 procent. Skaderisker i form av trasig inredning är framför allt vanliga i mindre besättningar samt när stallarna blir äldre och mer slitna.

Brister gällande utegångsdjur har varierat kraftigt mellan varje år, men andelen brister har nu minskat sedan 2017. Detta kan ofta vara små besättningar och trenden kan bero på att kunskapen ökat hos dessa djurhållare. Brister kring kravet på att grisar ska hålls i par eller i grupp varierar mellan åren och visar ingen tydlig trend. Dessa brister finns framför allt i små besättningar där djurhållare håller enbart någon enstaka gris som hobby eller hushållsgris. Det förekommer även att djurhållare håller enstaka grisar i gamla djurhållningssystem som inte uppfyller kraven på social kontakt.

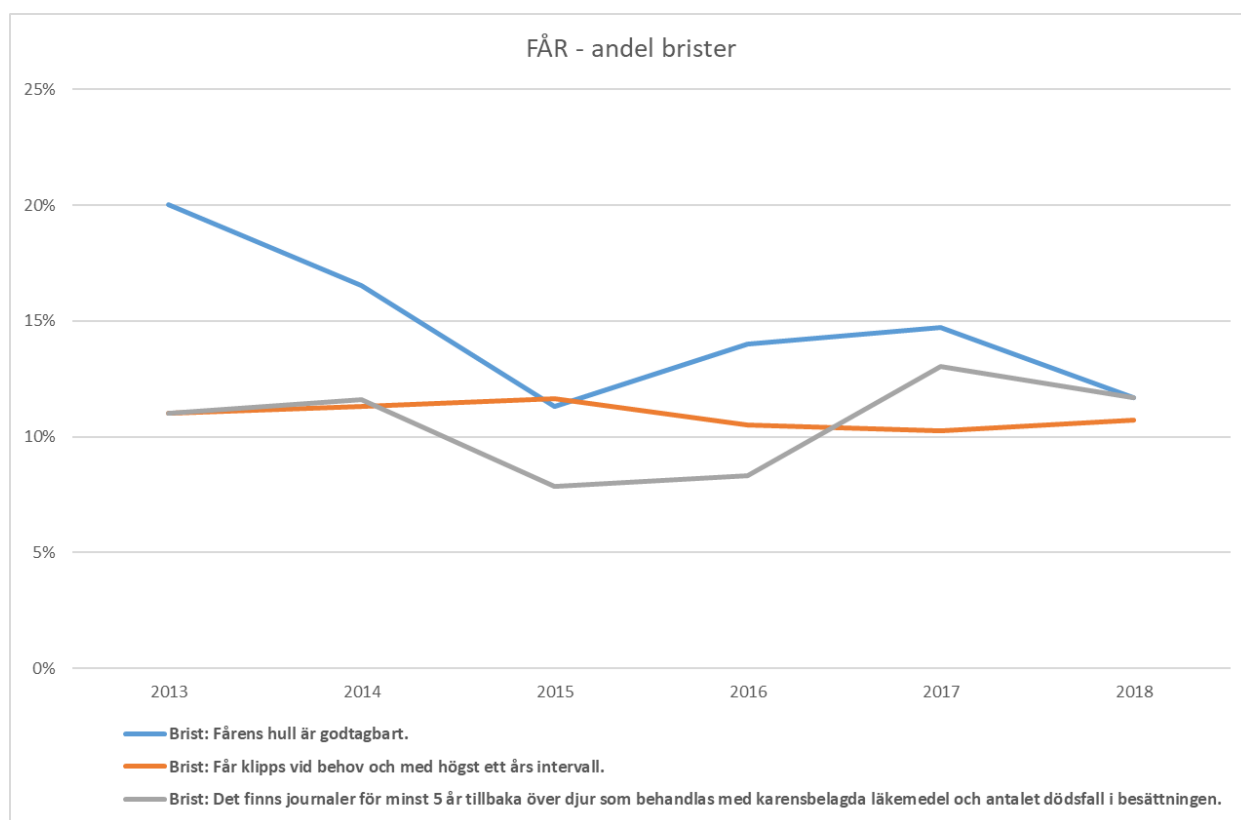
Allvarliga konsekvenser av brister

Några av de brister som bedöms ha stor betydelse för grisarnas välmående är bland annat brister i strömmängd och att liggytor och utrymmen inte hålls torra och rena. Brister i strömmängd för sysselsättning eller komfort kan leda till allvarliga följder då grisarna får fler eller allvarligare skador som t.ex. bogsår på suggor, slitageskador på klövar och knän på smågrisar, svansbitning hos tillväxtgrisar och slaktgrisar. Skadorna är smärtsamma och kan bl.a. ge infektioner som kräver behandling med antibiotika.

Brister i djurens skötsel som hull, tillsyn och hantering av sjuka djur samt skaderisker kan medföra brister som allvarligt hotar djurens välfärd. Bristerna är kopplade till grundläggande skötselfaktorer där brister innebär relativt stor risk för försämrade djurvelfärd och i allvarliga fall även djurlidande. Många av bristerna samverkar på ett negativt sätt för djurens välfärd och det kan därför vara svårt att komma till rätta med problem enbart genom att åtgärda enstaka brister. I vissa fall kan större besättningsutredningar behövas för att rätta till problemen.

4.3 Får

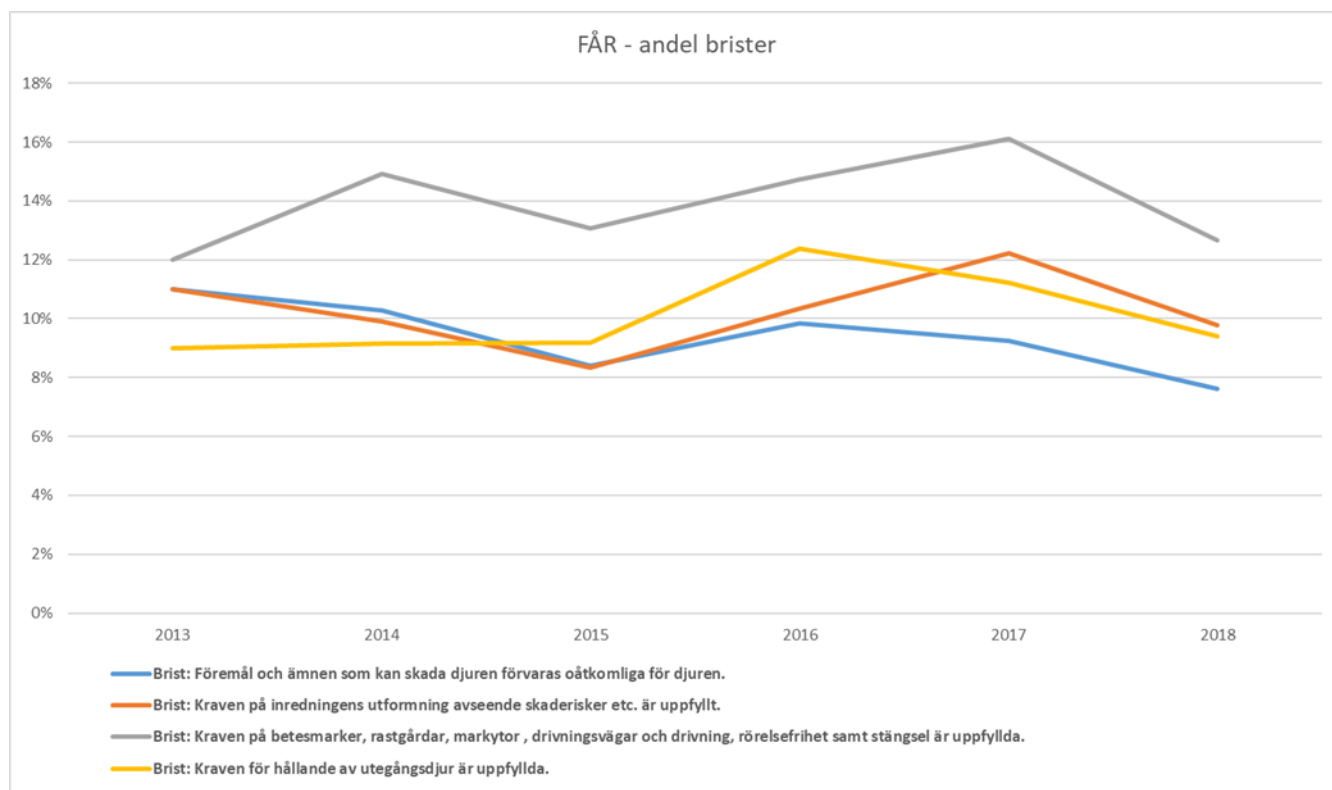
Under 2018 gjordes 1 493 kontroller, något färre än under 2017 då antalet var 1 532 kontroller. Sett ur ett längre perspektiv ligger antalet kontroller ligger runt 1 500.

De vanligaste bristerna och skälen till det

För får ligger nivån på brister generellt stabilt över de senaste åren. För brister kring klippning skiljer det som mest 2 % från året med flest brister och året med lägst antal. En av de vanligaste bristerna är att fåren har ett godtagbart hull vilket syns i diagrammet ovan. Mellan 2017 och 2018 har dock denna brist minskat och detta trots att det två år i rad varit dåliga skördar för många fårhållare. Brister i journalföring ligger runt ca 10 procent. Andra vanliga brister gäller skaderisker och hållande av utgångsdjur men även dessa brister minskar mellan 2017 och 2018.

Sammantaget bedöms flertalet av de vanligaste bristerna bero på okunskap om hur får bör hållas och skötas. Antalet får i landet har ökat under en längre tidsperiod och länsstyrelserna anser att detta sannolikt medfört en större andel fårägare med bristande kunskap. Upplevelsen är också att de flesta bristerna återfinns hos hobbybesättningarna. Får ska exempelvis klippas minst en gång per år eller vid behov. Många hobbyägare tolkar detta som en gång årligen utan att ta hänsyn till att många får behöver klippas oftare.

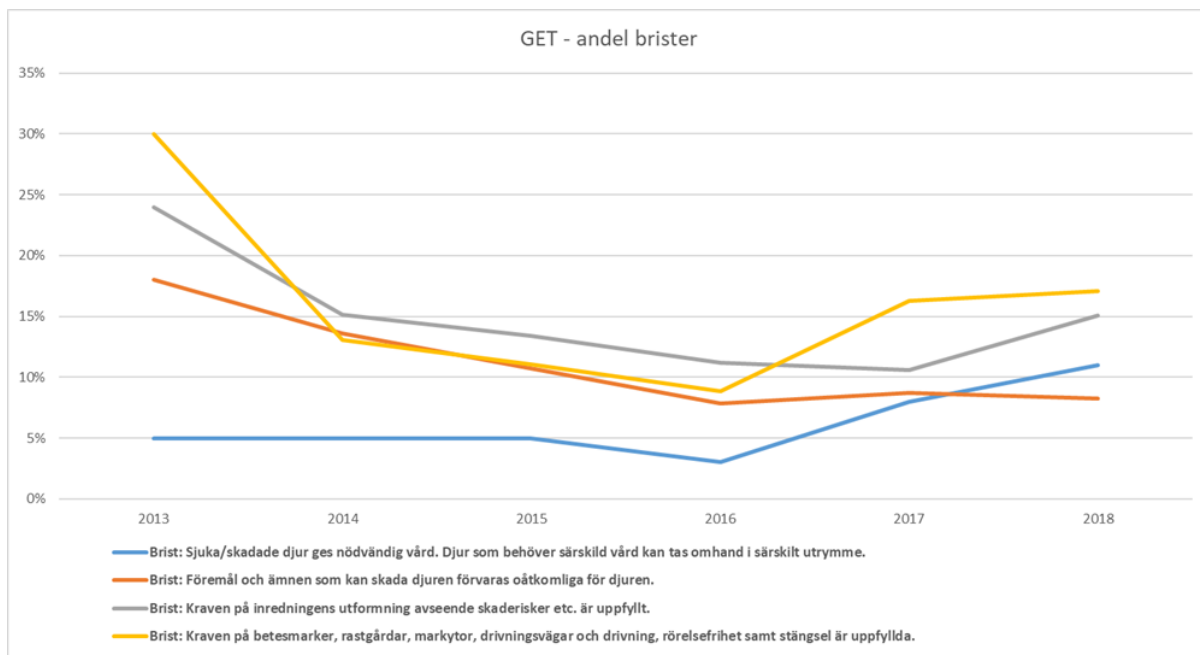

Allvarliga konsekvenser av brister

Om det finns brister i hur djuren sköts som påverkar fårens hull och klövar negativt kan det ge brister som allvarligt hotar djurens välfärd. Även brister som gäller sjuka och skadade djur får ofta allvarliga konsekvenser. Alla dessa brister hör ihop med grundläggande skötselfaktorer och kunskap och innebär relativt stor risk för försämrade djurvelfärd. I allvarliga fall kan det även bli djurlidande.

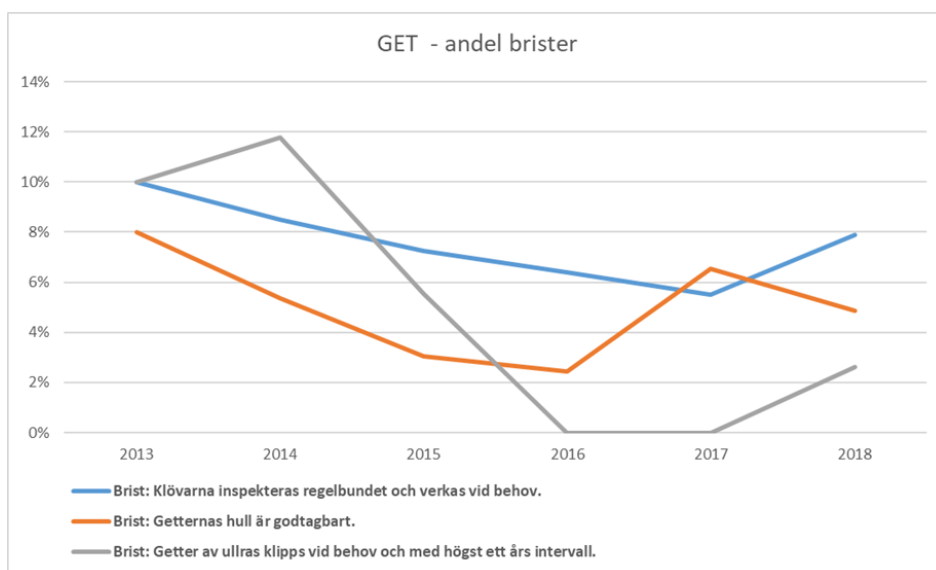
4.4 Get

Under 2018 gjordes 199 kontroller, samma som under 2017. Under 2015 och 2016 gjordes ca 240 kontroller.

De vanligaste bristerna och skälen till det

Precis som tidigare år är antalet kontroller avseende getter relativt få. Det kan därför vara svårt att dra några slutsatser av kontrollresultatet. En del av kontrollerna har också skett hos djurhållare som endast håller några få sällskapsgetter. Bristerna för getter hade tidigare en positiv utveckling, men ökar från 2016. Orsakerna till detta är inte klara men utvecklingen kommer att följas upp. De vanligaste bristerna som länsstyrelserna har konstaterat och som ligger över 10 procent gäller skaderisker, sjuka skadade djur och brister på betesmarker, rastgårdar, drivningsvägar m.m.

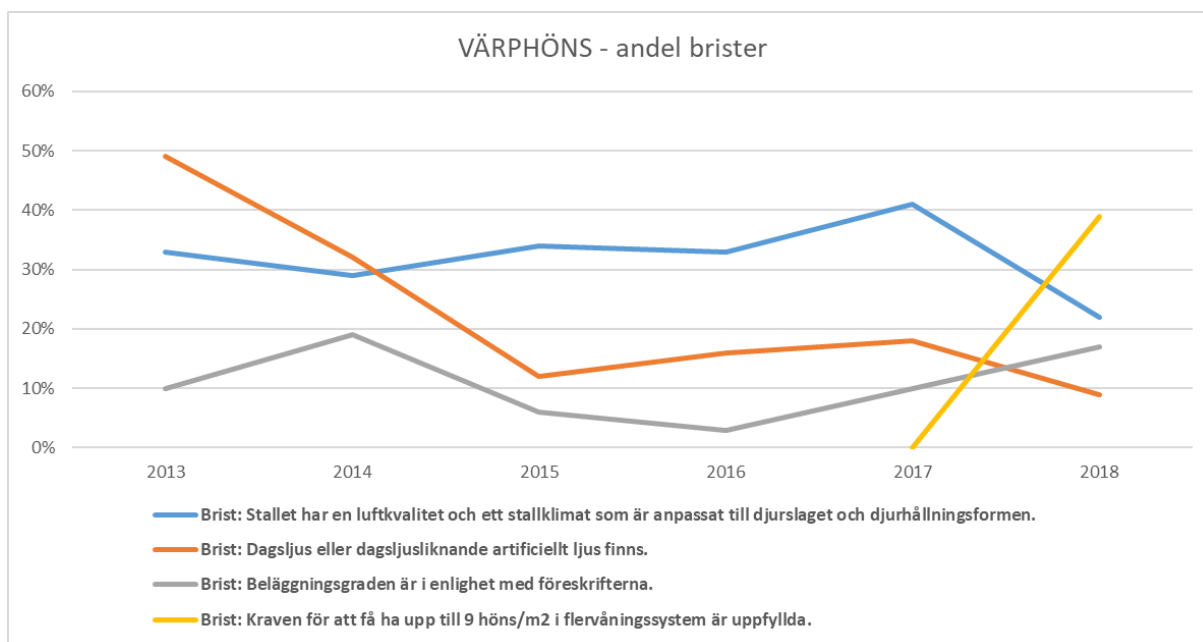

Allvarliga konsekvenser av brister

Brister i form av skaderisker kan leda till ett onödigt lidande om getterna skadar sig på föremålen eller inredningen. Om det finns brister i djurens skötsel såsom hull och klövar kan det medföra brister som allvarligt hotar djurens välfärd.

4.5 Värphöns

Under 2018 gjord 108 kontroller, vilket är det högsta antalet sedan 2013. Under 2017 gjordes 91 kontroller och innan det låg antalet på ca 50 stycken. Trots att det gjorts över 100 kontroller är det ändå relativt få kontroller i förhållande till andra djurslag. Det innebär att återkommande kontroller under året hos djurhållare med problematisk djurhållning kan få ganska stort påverkan på statistiken.

De vanligaste bristerna och skälen till det

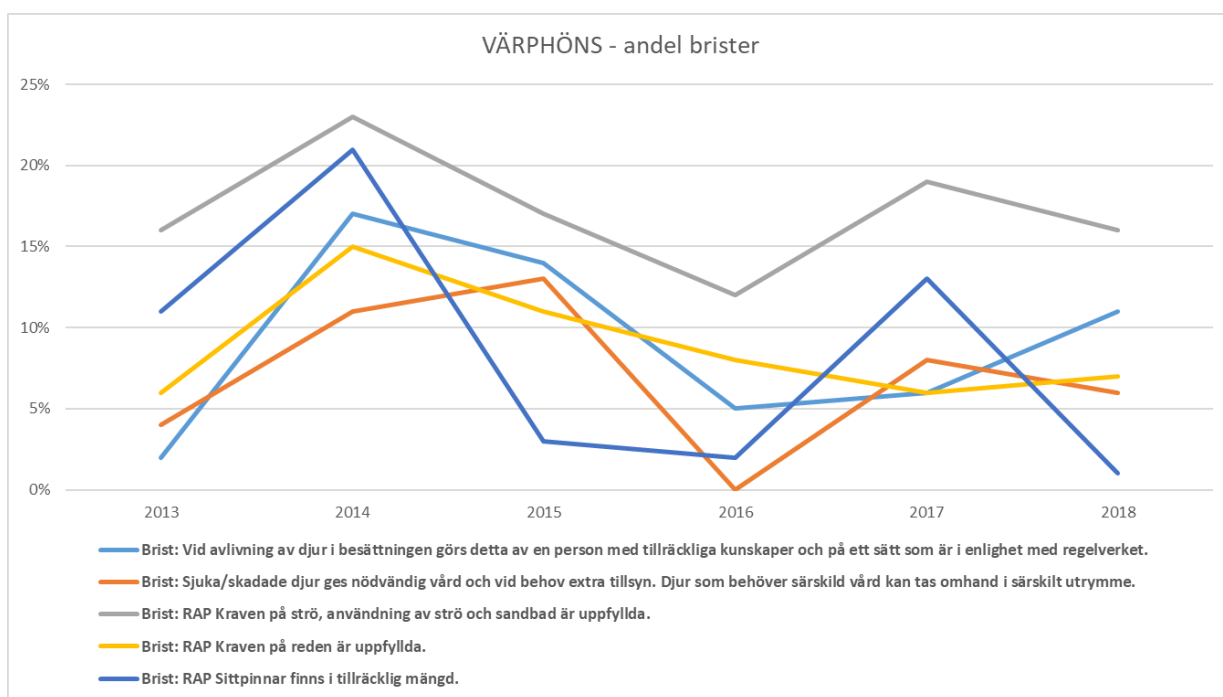
Diagrammet ovan visar en positiv trend gällande dagsljus sedan 2014. Minskningen bedömer vi till stor del beror på Jordbruksverkets tydligare regler vad gäller dagsljusinsläpp.

Luftkvalitet och ventilation har varit ett stort problem inom värphönsproduktionen under många år. Under 2017 var det brister i 41 procent av kontrollerna, vilket är en ytterligare ökning från tidigare år. Under 2018 har dessa brister minskat markant och ligger nu på ca 20 procent. För hög ammoniakhalt beror ofta på dålig ströbädd och/eller dålig ventilation i kombination med äldre byggnader och system. Det uppges även att de brister som finns i fjäderfäbesättningar till stor del handlar om systemfel i produktionsformen.

Den tidigare förbättringen gällande bland annat sjuka och skadade djur, samt den som avlivar djur i besättningen har tillräckliga kunskaper har nu avstannat och ökat sedan 2017. Siffrorna varierar mellan åren vilket kan vara ett resultat av att underlaget är litet. Inom produktionsformen värphöns i inredda burar är det vanligt med brister gällande tillgång till ströbad. Under 2018 var det brist vid 40 procent av de tillfällen det kontrollerades. Att detta inte uppfylls kan bero på tveksamheter hos producenten

om ströbadet fyller sitt syfte, problem att strömaterial snabbt försvinner ur ströbadet eller att fåglarna får tillgång till ströbadet under för kort tid. Bristen är så pass vanlig att man kan dra slutsatsen att det är ett systemfel gällande denna produktionsform.

Brister på beläggningsgrad har ökat något. Sedan cirka ett år sedan kontrollerar länsstyrelserna att ett antal villkor är uppfylla för att djurhållaren ska få ha en beläggningsgrad på 9 höns/m². Om villkoren inte uppfylls är istället gränsen 7 höns/m². Det är den gula kurvan som startar år 2017 eftersom detta inte fanns i länsstyrelsens kontroll tidigare utan gjordes av den egna branschkontrollen. Villkoren som numera finns i Jordbruksverkets föreskrifter är det som tidigare gällde vid branschkontrollen. Under 2018 har Jordbruksverket förtydligat kontrollvägledningen till länsstyrelserna för att underlätta en likriktad bedömning.

Den tidigare förbättringen gällande bland annat sjuka och skadade djur, samt den som avlivar djur i besättningen har tillräckliga kunskaper har ökat ytterligare sedan 2017. Siffrorna varierar mellan åren vilket kan vara ett resultat av att underlaget är litet. Brister om tillräcklig mängd sittpinnar ökade kraftigt under 2017, men har nu sjunkit till en mycket låg nivå. Det kan eventuellt förklaras med att det kom nya föreskrifter gällande sittpinnelängd för unghöns som trädde i kraft första januari 2017 och att det blev en viss fördröjning innan det uppfylldes av djurhållarna.

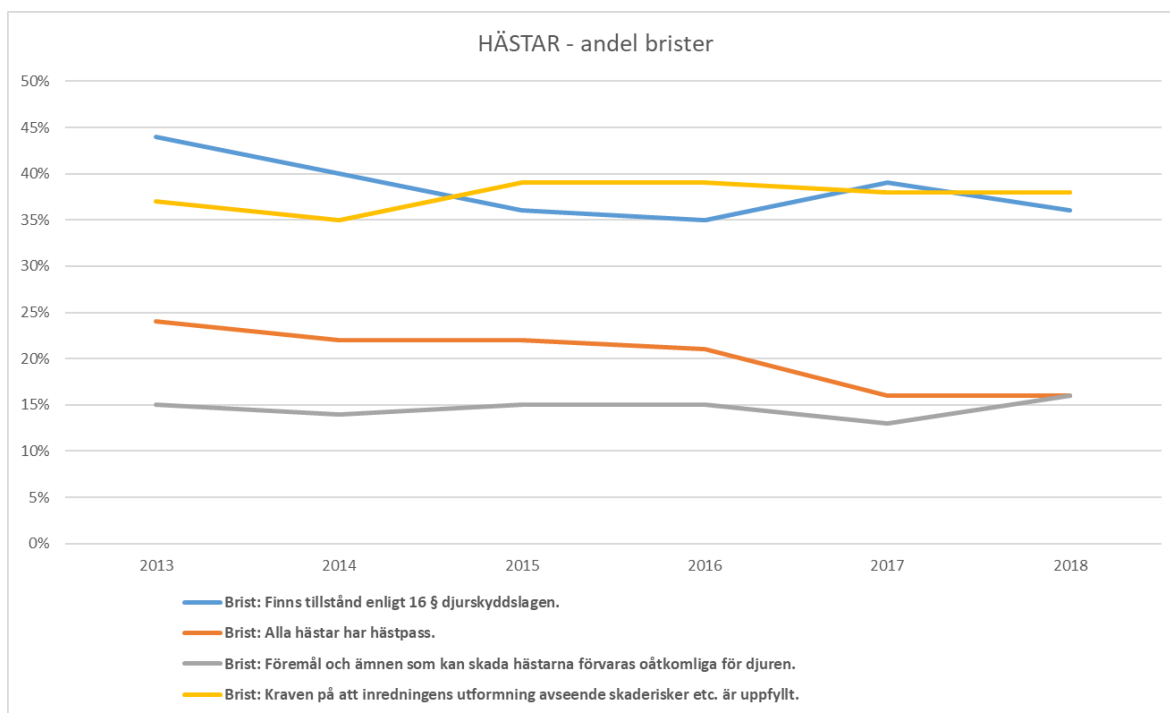
Allvarliga konsekvenser av brister

Brister i luftkvalitet och stallmiljö med höga till mycket höga ammoniakhalter bedöms medföra allvarliga risker och följder för djuren i form av stress. Då kan konkurrens om reden, sittpinnar och yta uppstå. Det är därför positivt att bristerna minskat under 2018. Dessa brister kan även leda till ökad stress för djuren, vilket på sikt kan göra att hönsen plockar fjädrar från varandra och hackar på varandra. Höga ammoniakhalter kan även ge skador på djurens, t.ex. irritationsskador på ögonen. Att

ströbada är ett starkt motiverat beteende hos höns som syftar till att hålla fjäderdräkten i trim. Beteendet är så starkt att de även badar utan strö om de har möjlighet. Att inte kunna utföra starkt motiverade beteende orsakar stress för djuren.

4.6 Hästar

Under 2018 gjordes 2163 kontroller, ca 100 färre än under 2017.

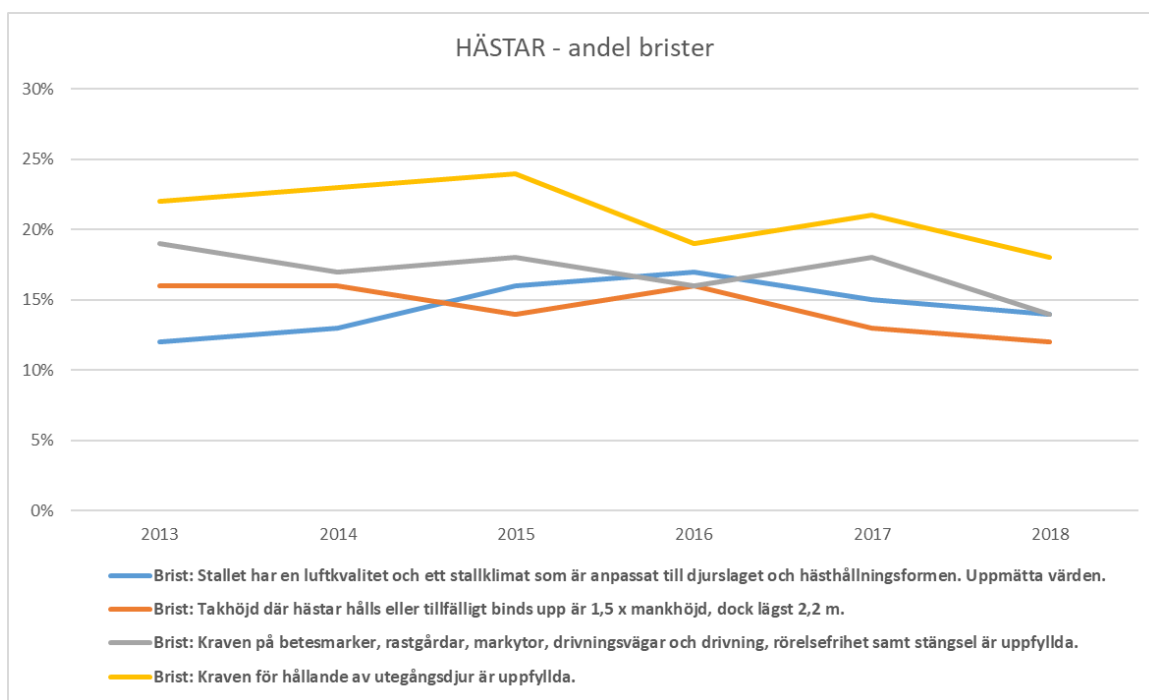
De vanligaste bristerna och skälen till det

Sett över tid så är det i princip samma brister i hästhållningen från år till år. Många av bristerna bedömer länsstyrelsen beror på okunskap och detta är även en grupp djurhållare med stor variation i kunskap. En av de vanligaste bristerna är skaderisker i stall, exempelvis att fönstergaller saknas eller annan inredning som riskerar att skada hästarna. Detta är viktigt att minska dessa skaderisker i förebyggande djurskyddsarbetet, i synnerhet när denna brist ligger stabilt på en för hög nivå, mellan 35-40 procent sedan år 2013. Det bedöms bland annat att bristen kan beror på att hästhållarna blivit hemmablind eller inte är medveten om vad som kan vara skaderisker i hästarnas närmiljö.

Det är fortfarande mycket vanligt att § 16 -tillstånd saknas för tillståndspliktiga verksamheter och beror troligen främst på okunskap om när tillstånd krävs. Möjligen ses en liten positiv utveckling på lång sikt. Punkten i checklistan har hittills varit formulerad så att det blir en brist i de fall tillstånd söktes men ännu inte beviljats. Denna formulering har ändrats i början av 2019.

Allt fler hästar har hästpass och bristen visar en långsam positiv trend. Det har tagits en ny vägledning för kontroll av hästpass för att likrikta kontrollen och tydliggöra att passen verkligen ska kunna visas upp.

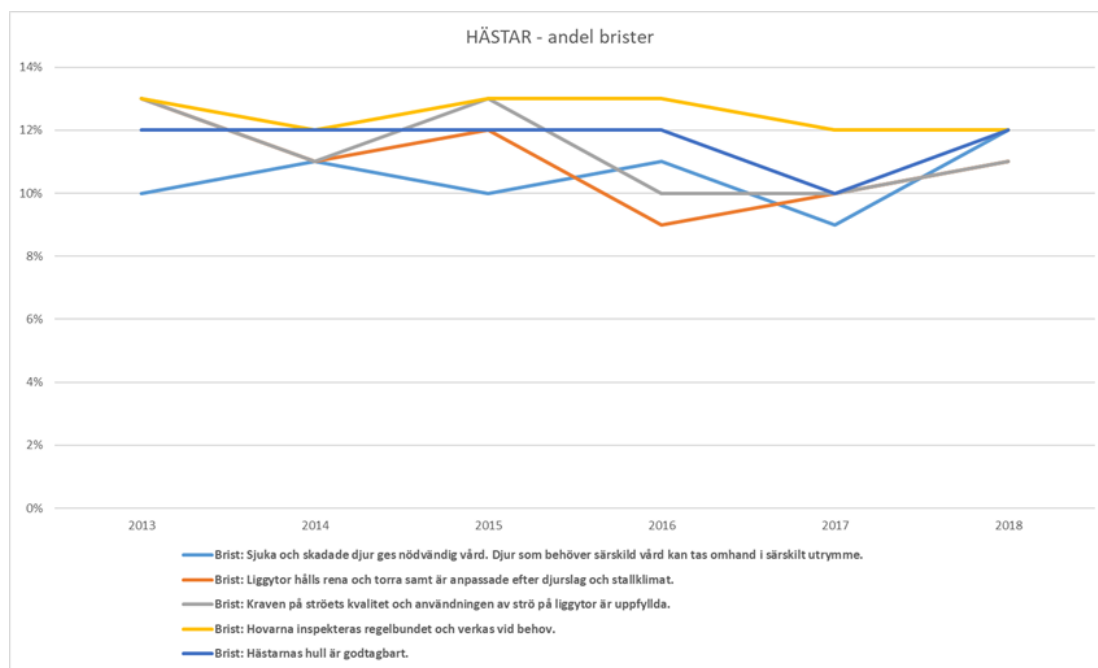
I diagrammet nedan syns att andra vanliga brister i stallbyggnader är till exempel för låg takhöjd eller att stallet har ventilationsbrister. Brister om takhöjd och luftkvalitet och stallklimat hänger ofta ihop och det syns i diagrammet hur kurvorna följer varandra. En liten minskning syns sedan 2016.

Det är vanligt att ligghall för utegångsdjur saknas eller att hallen inte uppfyller de krav som finns. Utegångsdjur visar en positiv trend sedan 2015. Många län hanterar numera anmälningar om att ligghall saknas helt administrativt, i enlighet med länsstyrelsernas gemensamma rutin för anmälningsärenden. Någon checklista fylls då inte i och eventuella brister på ligghall som hanterats administrativt syns inte i denna statistik.

Andra vanliga brister finns redovisade i diagrammet på nästa sida. Dessa är direkt relaterade till hästarnas välmående och är t.ex. rena och torra liggplatser, hull, hovar och veterinärvård ligger relativt konstant över åren. Många av kontrollerna på häst är dock gjorda efter anmälningar och speglar därför inte hur hästhållningen i stort ser ut. De län som har gjort många normalkontroller på häst ligger generellt sett lägre gällande samtliga brister vilket stödjer slutsatsen att resultaten inte visar hur hästhållningen generellt ser ut i Sverige.

Några av skälen till bristerna i hästhållningen anges vara gamla slitna stallar, kunskapsbrist och bristande ekonomiska resurser. Även brist på förståelse för lagstiftningens krav bedöms vara en orsak vilket bland annat märks när det gäller brister kring takhöjd och luftkvalitet.

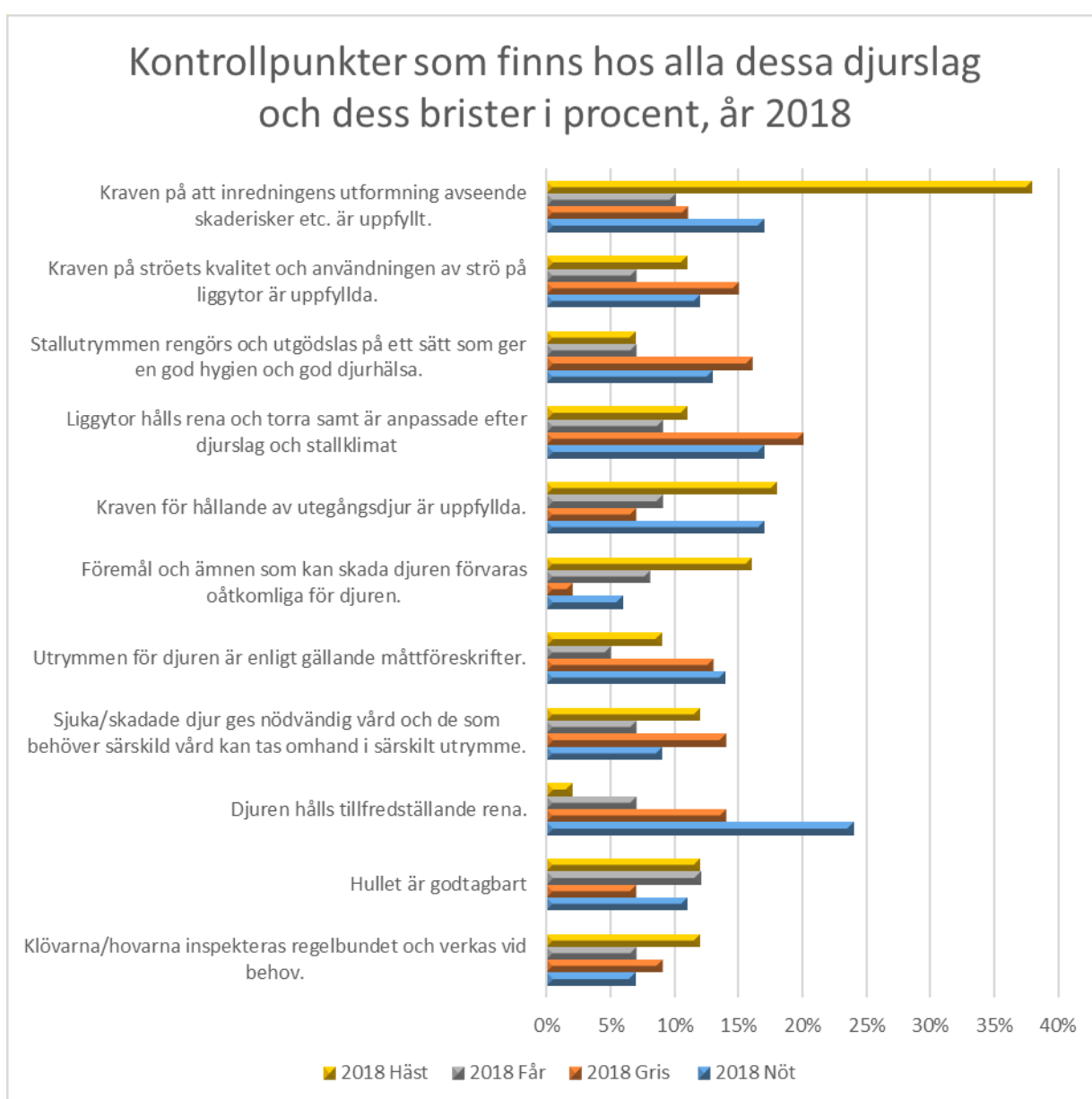

Allvarliga konsekvenser av brister

Brister i hästarnas skötsel som hull, hovar, foder, renhet, ventilation, strö, skaderisker och veterinärvård kan medföra brister som allvarligt hotar hästens välfärd. Utebliven veterinärvård utsätter hästen för lidande som, i vissa fall, kan vara omfattande. Att hästar hålls i en miljö som är så fri från skaderisk som möjligt är mycket viktigt då hästar på grund av sitt inbyggda flyktbeteende, ofta skadar sig allvarligt när olyckor sker. Sammantaget bedöms flertalet av de vanligaste bristerna bero på okunskap om hur hästar bör hållas. Bristerna är kopplade till grundläggande sköselfaktorer där brister innebär relativt stor risk för försämrade djurvälfärd och i allvarliga fall även lidande.

4.7 Brister som finns hos flera djurslag

Figuren nedan visar en översikt för djurslagen häst, får, gris och nöt. Sammanställningen visar ett antal brister som hos minst ett av djurslagen ligger högre än 10 %. Bristerna som visas är samtliga sådana finns i djurens absoluta närmiljö och därmed direkt påverkar och har stor betydelse för djurens välbefinnande. Bilden visar att bristerna är mer vanliga hos vissa av djurslagen än hos andra. Som exempel syns att skaderisker vad gäller utformning av inredning är vanligast hos häst, medan brister i att djuren hålls rena är störst hos nöt. Helheten och skillnaden mellan djurslagen har varit liknande under de senaste åren. För vissa kontrollpunkter har bristerna dock ökat eller minskat något, vilket har beskrivits närmare i avsnitt 4.

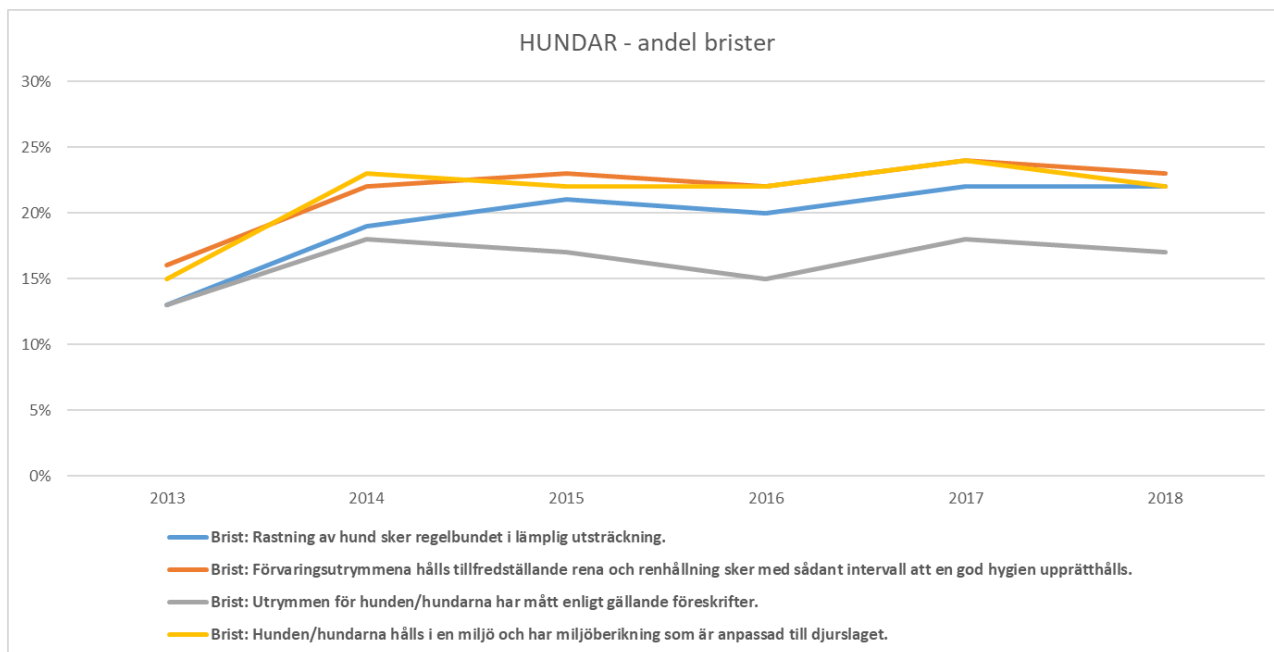

4.8 Hundar

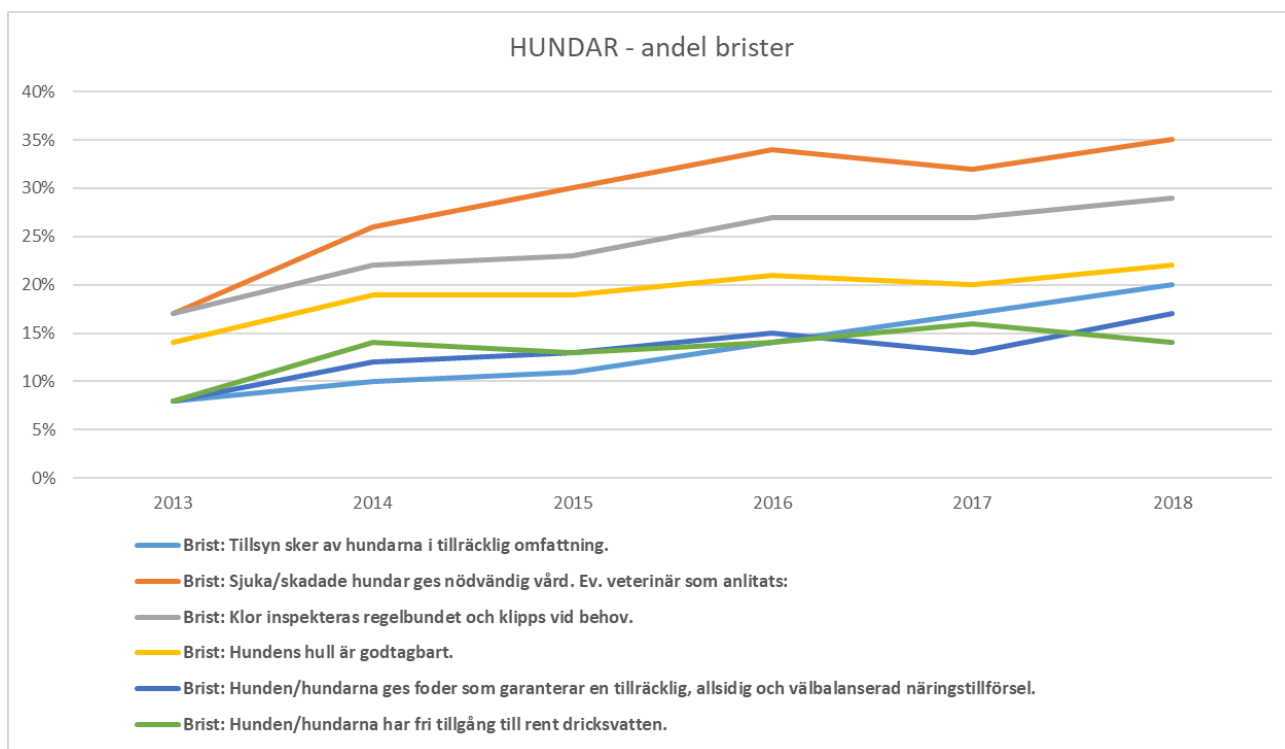
Under 2018 gjordes 1 991 kontroller, vilket är samma nivå som under 2017 och 2016. Sedan 2013 har antalet kontroller sjunkit från ca 3 500 till ca 2 000 under 2018. Den största andelen av dessa kontroller har gjorts vid befogade anmälningar och uppföljningar av tidigare brister. Vid kontroll av anmälningsärenden där inga brister upptäcks, så kallade obefogade anmälningar används oftast en annan checklista för att underlätta och det resultatet är inte med här. Diagrammen visar därför negativa trender med ökad andel brister på de flesta punkter. Troligen beror detta även på den hårdare prioriteringen av anmälningsärenden och inte att hundarna egentligen fått det sämre. Resultatet av kontroller i detta avsnitt ska därför inte ses som representativt för verkligheten av den genomsnittliga hundhållningen. Riktigt dåliga djurhållningar tenderar dessutom att ha brister på flera punkter. Många av de miljöer som besöks är tyvärr hos personer med olika typer av sociala begränsningar. Därför kan ökningen gällande bristande rastning i diagrammet nedan förklaras, även om en anmälan om enbart bristande rastning sällan resulterar i en fysisk kontroll.

De vanligaste bristerna och skälen till det

Precis som rastning i diagrammet nedan ligger de andra kontrollpunkterna på oförändrade bristnivåer.

Diagrammet nedan visar brister som gäller djurens absoluta närmiljö och flera av de mest centrala behoven för god djurvelfärd som tillsyn, hull, klor, foder, vatten och veterinärvård.

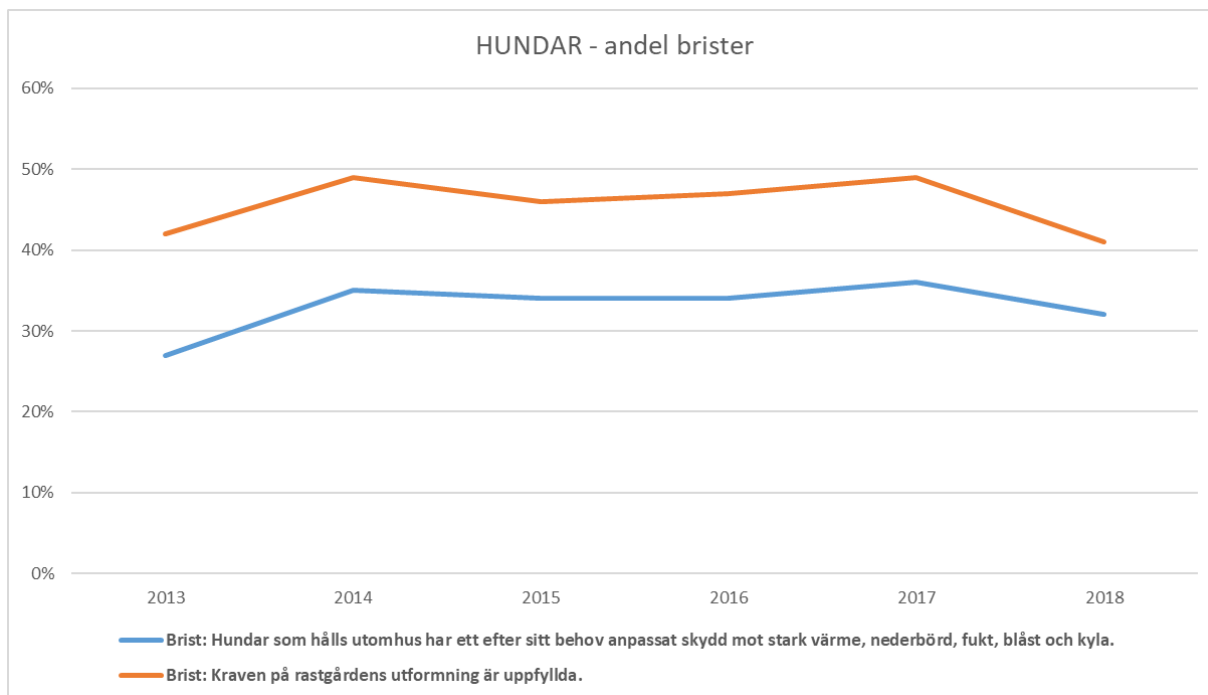

Det är relativt vanligt att människor som skaffar hund inte har kunskap om de kostnader det innebär att ha djur med alltifrån mat till skötsel och veterinärvård. En av de vanligaste bristerna som syns i diagrammet är att sjuka eller skadade hundar inte får nödvändig vård hos veterinär. Det ofta på att kostnaderna är stora för djurägaren.

Även brist på kloklippning hör till de vanligaste fallen av bristande efterlevnad. Vissa hundägare upplever att tillexempel kloklippning är svårt att utföra och därför utförs den aldrig eller alltför sällan.

När det gäller brister i hundens hull är det vanligaste skälet att hunden getts för mycket eller för lite att äta alternativt felaktigt foder. Dåliga kunskaper och bristande förmåga att rätt avväga mattilldelning och motion kan ge kraftigt överviktiga hundar. Ibland kan hunden i all välmening också få för mycket att äta.

Många av bristerna beror på okunskap och ekonomiska begränsningar, men även praktiska orsaker som gör att man helt eller delvis inte kan sköta djuret.

Brister vid hundhållning i rastgårdar är vanliga. Många av bristerna är för liten yta, oisolerad hundkoja eller att miljöberikning och upphöjda liggplatser saknas. Brister i renhållning av utrymmena är också vanligt. Andra tecken på ointresse eller okunskap är burhållning, felaktig uppbinding, och brist på rastning.

Allvarliga konsekvenser av brister

Om en hund har kraftig över- eller undervikt, eftersatt munhälsa och utebliven klocklippning kan det ge allvarliga brister som allvarligt hotar hundens välfärd. Brister som utebliven tillsyn eller veterinärvård är mycket allvarlig och som kan leda till stort onödigt lidande. Alla dessa brister är kopplade till grundläggande skötselfaktorer som innebär relativt stor risk för försämrad djurvälfärd och i allvarliga fall även lidande. Sammantaget beror flertalet av de vanligaste bristerna på okunskap hos djurhållaren om hur djur bör hållas eller bristande förmåga att tillgodose behoven.

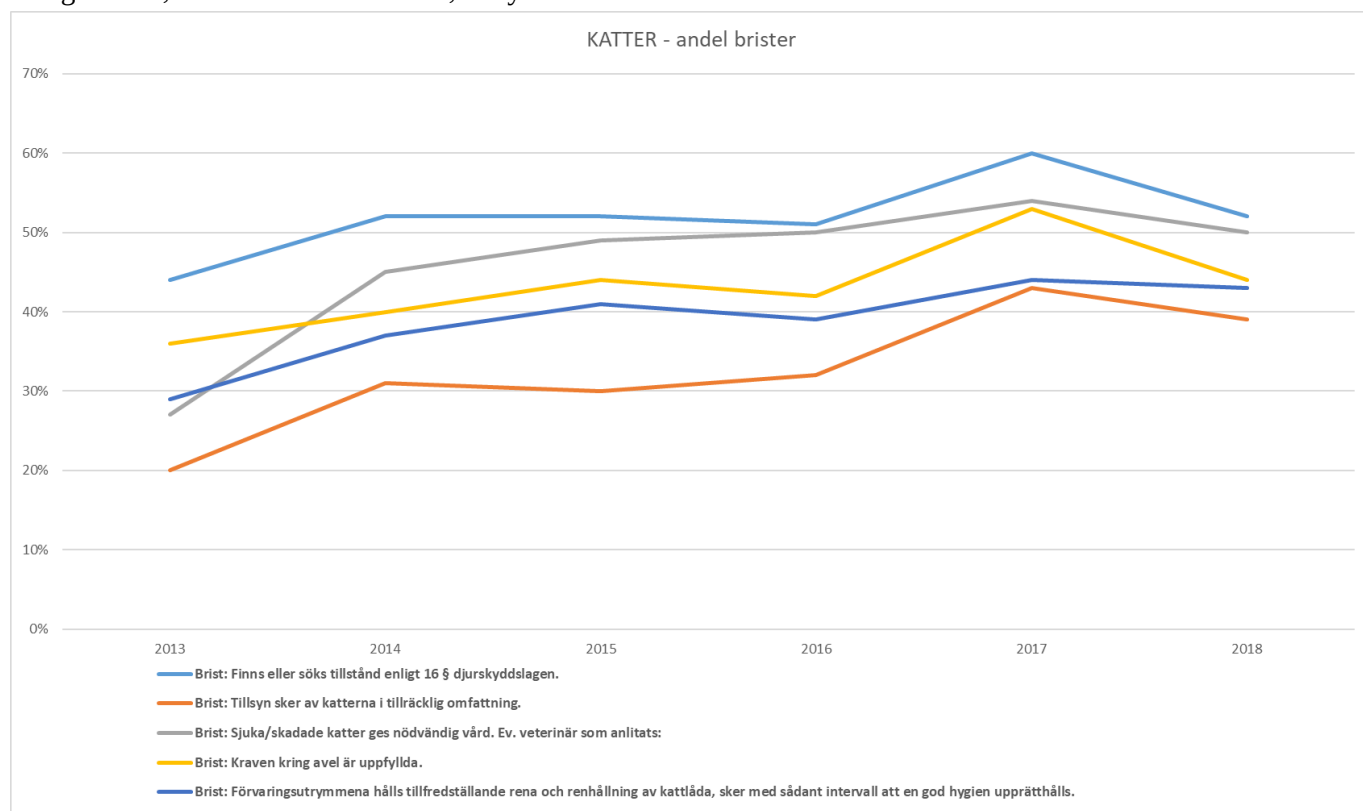
När det gäller brister i hundgårdar som tillräcklig yta, inredning och renhet så minskar hundarnas välfärd, men medför inte allvarliga risker.

4.9 Katter

Under 2018 gjordes 1 070 kontroller, vilket är på samma nivå som under 2017. Sedan 2013 har antalet kontroller sjunkit från ca 1 670 till ca 1 070 under 2018. Den största andelen av dessa kontroller har gjorts vid befogade anmälningar och uppföljningar av tidigare brister. Vid kontroll av anmälningsärenden där inga brister upptäcks, så kallade obefogade anmälningar används oftast en annan checklista för att underlätta och det resultatet är inte med här. Diagrammen visar därför negativa trender med ökad andel brister på de flesta punkter. Troligen beror detta även på den hårdare prioriteringen av anmälningsärenden och inte att katterna egentligen fått det sämre. Resultatet av kontroller i detta avsnitt ska därför inte ses som representativt för verkligheten av den genomsnittliga katthållningen. Riktigt dåliga djurhållningar tenderar dessutom att ha brister på flera punkter. Många av de miljöer som besöks är tyvärr hos personer med olika typer av sociala begränsningar

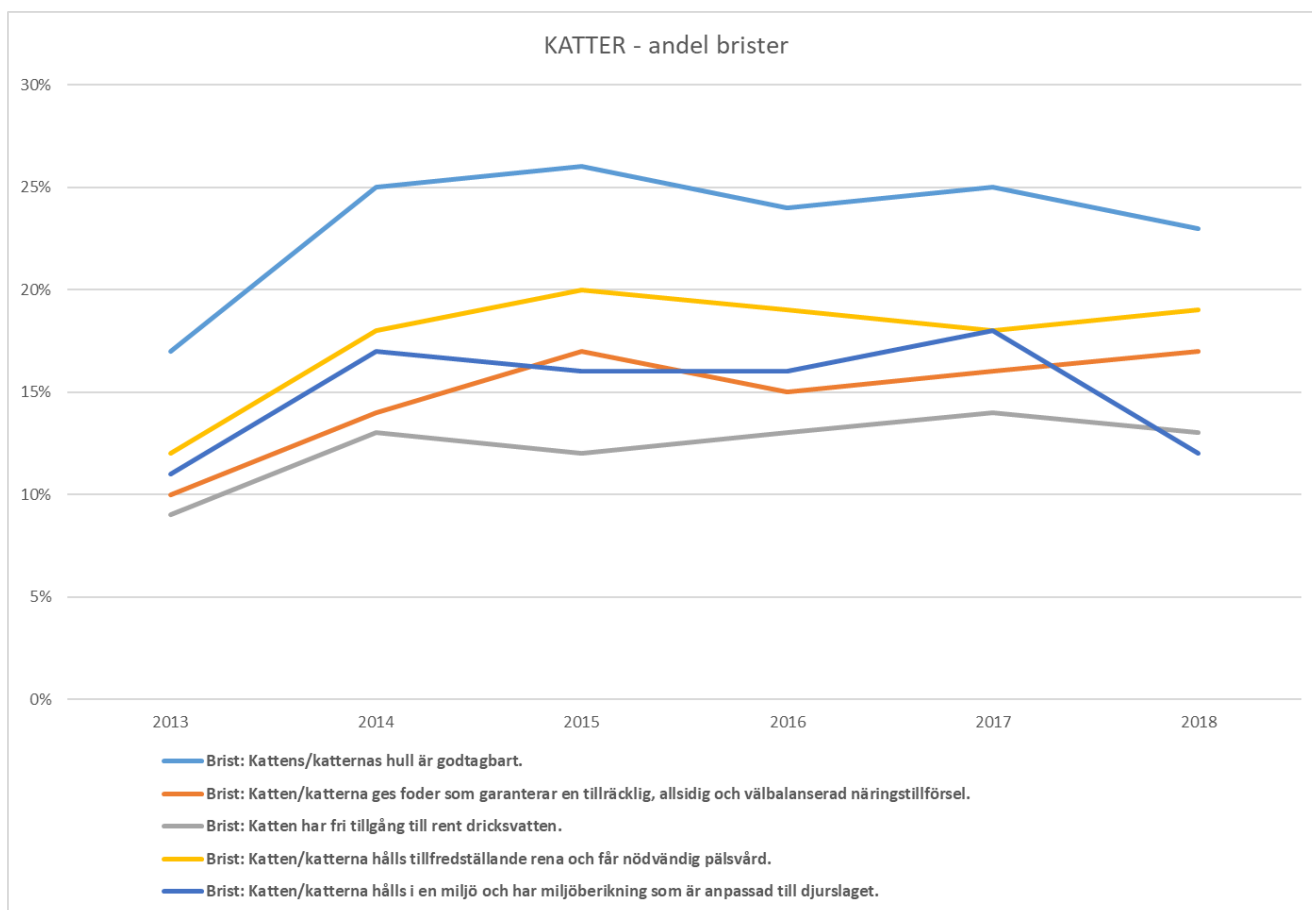
De vanligaste bristerna och skälen till det

I diagrammet nedan syns att den vanligaste bristen är renhållning, att tillstånd saknas vid hållande av många katter, bristande veterinärvård, tillsyn samt avel.

Det är vanligt att katterna är magra och hålls i större grupper där de också förökar sig fritt. De får inte tillsyn och inte heller veterinärvård om de blir sjuka eller skadar sig. En annan situation är de katter som hålls i smutsiga miljöer och där katterna inte hålls tillräckligt rena. I dessa fall är det vanligare med katthållare som har sociala begränsningar av olika slag och som dessutom har många katter. Okunskap och oförmåga är vanliga orsaker till att personen inte kunnat begränsa sin katthållning.

Dålig kunskap om katters skötselbehov har också stor betydande. Flera av dessa brister syns i diagrammet nedan och de ligger alla på en ganska konstant nivå.

Utöver de kontroller som genomförts på plats gör många länsstyrelser ett flertal omhändertaganden av övergivna och förvildade katter där beslut tas utan föregående kontroll på plats. Anledningen att kontroll inte görs är för att det inte är möjligt, då dessa katter ofta rör sig över stora områden. I samtliga dessa fall är tillsynen av katterna inte tillräcklig. Eftersom någon kontroll inte utförts på plats har någon checklista inte heller använts och ärendena återspeglas inte i denna statistik av brister. Det finns skillnader mellan länen avseende samarbetet mellan de olika myndigheterna, länsstyrelserna och kommunerna.

Många problem med katthållning har koppling till att katten traditionellt sett betraktas annorlunda än andra sällskapsdjur. En tro på att katter klarar sig själva i kombination med deras förmåga att fortplanta sig kan på kort tid få en djurhållning att gå överstyr med stort djurlidande som följd. Övergivna katter ger inom kort samma resultat.

Allvarliga konsekvenser av brister

Utebliven tillsyn eller veterinärvård samt felaktig utfodring är mycket allvarliga brister som kan leda till stort onödigt lidande. Bristerna är kopplade till grundläggande sköselfaktorer som innebär relativt stor risk för försämrad djurvälstånd och i allvarliga fall även lidande. Katter som lever tätt tillsammans i

smutsiga miljöer får lättare sjukdomar och parasiter som påverkar kattens hälsa. En lång och tovig päls kan också vara smärtsamt för katten. Okastrerade katter kan snabbt skapa halvilda populationer som är svåra att komma till rätta med. Sammantaget beror flertalet av de vanligaste bristerna på okunskap avseende hur katter bör hållas.

4.10 Länsstyrelsernas åtgärder vid brister

Länsstyrelsen använder de åtgärder, i form av förelägganden, omhändertaganden, djurförbud och åtalsanmälningar som djurskyddslagstiftningen medger för att lagstiftningen ska efterlevas. De vanligaste åtgärderna från myndighetens sida är påpekanden i kontrollrapporter och där djurhållaren frivilligt kan åta sig att åtgärda bristerna inom en viss tid. Även förelägganden används för att åstadkomma rättelse. Sammanställningen av länsstyrelsernas inrapporterade statistik till Jordbruksverket visar att det totala antalet beslut och övriga tidskrävande låg på samma nivå under 2018, 2017 och 2016. I detta antal räknas omhändertaganden, prövningar av djurförbud, ansökningar om upphävande av djurförbud och åtalsanmälningar.

Länsstyrelserna gör uppföljande kontroller av att brister åtgärdas. Dessa uppföljningar kan vara fysiska kontroller eller administrativa uppföljningar. Att göra uppföljningar är mycket viktiga för att säkerställa att konstaterade brister åtgärdas och en viktig del i syftet med kontrollen. Uppföljande kontroller beskrivs även i avsnitt 2.3.3, Tidsåtgång för uppföljande kontroller. Hur många av kontrollerna som har brister och som följs upp varierar stort mellan länsstyrelserna.

Diagrammen nedan visar hur många kontroller som länsstyrelserna totalt gör och hur många som har brister. Samtliga typer av kontroller räknad med (normalkontroller, anmälningskontroller, uppföljande kontroller och övriga kontroller i samband med t ex ansökan om 16 §). Diagram 12 visar både antal och andelen kontroller som hade brister under 2018. Den gula linjen som ligger ovanför staplarna visar andelen, alltså i hur många procent av kontrollerna som brister konstaterades. Nästa diagram, 13, visar samma sak som diagram 12, fast åren 2016, 2017 och 2018 sammanlagda. Bilden visar samma mönster som vid det enskilda året 2018. Skillnaderna mellan länen är lika stora även om jämförelsen görs inom varje grupp av kontroller. För t ex. normalkontroller är skillnaderna ändå större. Skillnaderna är så stora och antalet kontroller i denna jämförelse är tillräckligt många, att det sannolikt inte handlar om normalvariation. Detta tyder på att länsstyrelsernas bedömningar om vad som är en brist varierar.

Antal kontroller, Antal kontroller med anmärkning, Andel kontroller med anmärkning

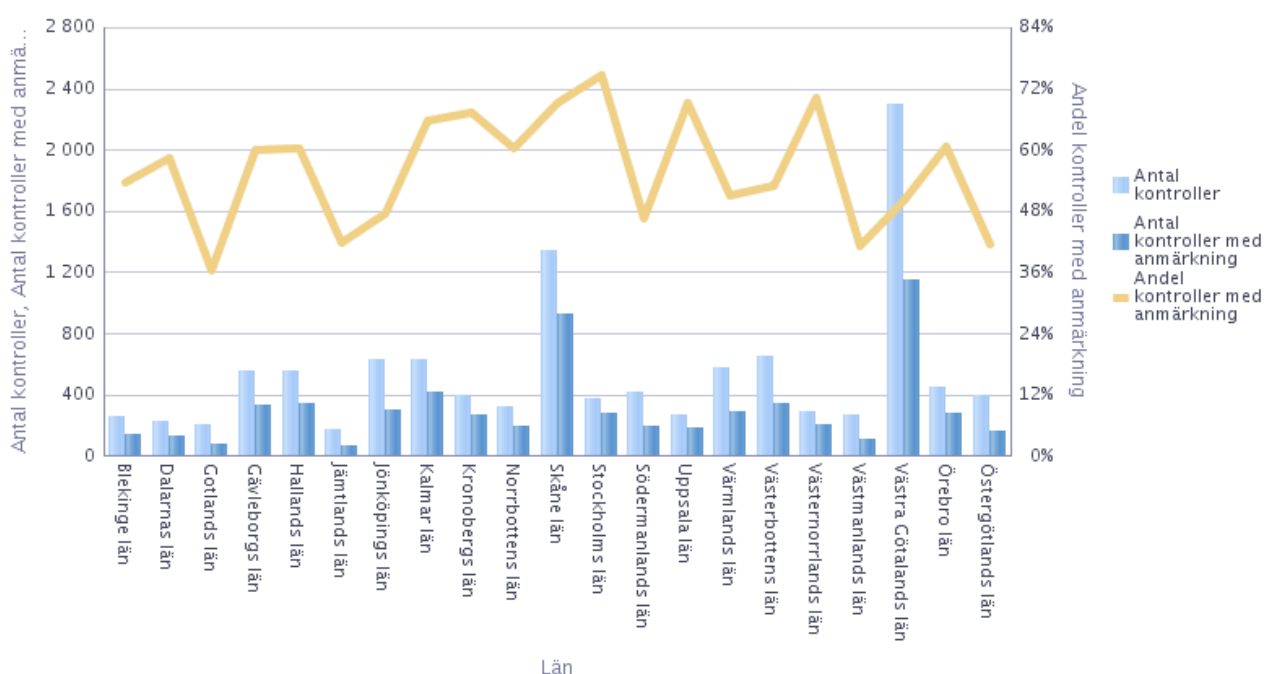

Diagram 12. Antal kontroller år 2018 samt antalet med anmärkning. Den gula linjen visar andelen kontroller med anmärkning.

Antal kontroller, Antal kontroller med anmärkning, Andel kontroller med anmärkning

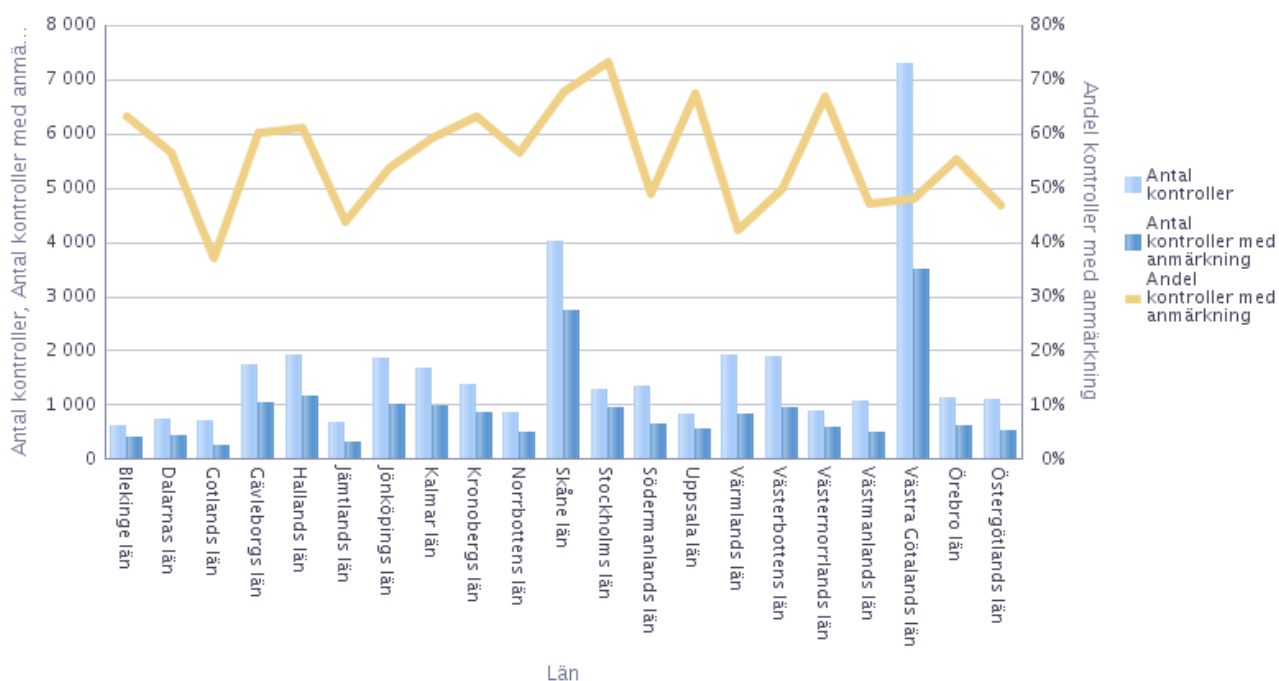

Diagram 13 Antal kontroller, år 2016 – 2018, samt antalet med anmärkning. Den gula linjen visar andelen kontroller med anmärkning.

5 Uppfyllelse av beslutade mål för djurskyddskontrollen

Jordbruksverket och länsstyrelserna har tillsammans tagit fram mål för djurskyddskontrollen. Denna målbild började gälla för kontrollverksamheten från och med år 2014 och godkändes av Rådet för djurskyddskontroll i september 2013. Den har därefter reviderats och fungerar numera som ett viktigt verktyg för att planera, styra, följa upp och utvärdera kontrollarbetet.

5.1 Normalkontroller

Från och med år 2015 finns ett gemensamt mål om att det ska genomföras minst lika många normalkontroller som anmälningskontroller (kontroller efter anmälan). En kvot på minst 1 mellan de två kontrolltyperna (normalkontroller/anmälningskontroller) ska uppnås för att målet ska vara uppnått. Detta sätt att mäta är nytt sedan år 2015 och ger en tydligare och mer korrekt bild än tidigare beräkningssätt. För år 2018 uppfylldes, i landet som helhet, tyvärr inte målet. Kvoten för hela landet blev 0,91 och det gjordes sammanlagt 3995 normalkontroller och 4408 anmälningskontroller under året. 2017 uppfylldes målet i landet som helhet med en kvot på 1,08, då 4528 normalkontroller och 4181 anmälningskontroller genomfördes. 2016 uppfylldes målet i landet som helhet med en kvot på 1,04, då 4484 normalkontroller och 4313 anmälningskontroller genomfördes. I tabell 2 framgår hur antalet normalkontroller respektive anmälningskontroller varierat under åren 2013-2017.

Ett motsvarande mål finns angivet som ett allmänt råd i Statens jordbruksverks föreskrifter om offentlig djurskyddskontroll². Normalkontrollerna utgör den regelbundna och riskbaserade kontrollen och är därför en av den huvudsakliga verksamheten i länsstyrelsernas djurskyddskontrollarbete. Det är därför mycket viktigt att en viss andel kontroller utgörs av normalkontroller.

Målet gällande att normalkontrollerna ska vara minst lika många som anmälningskontrollerna uppfylldes i flera län under 2018. Faktorn varierade mellan 0,17 och 2,26 mellan de olika länen. För 2017 varierade faktorn mellan 0,37 och 2,70 mellan de olika länen och landets faktor som helhet var 1,08. För 2016 varierade faktorn mellan 0,08 och 3,46 mellan de olika länen och landets faktor som helhet var 1,04. Flera län har tyvärr minskat sin kvot mellan år 2017 och 2018, Diagram 15 visar en jämförelse för landet som helhet mellan år 2014 -2017. Diagram 16 visar detta mål för respektive län och landet som helhet. För att målet ska vara uppfyllt innebär det att stapeln når upp till kvoten 1, alltså att antalet genomförda normalkontroller har varit minst lika många som antalet genomförda kontroller i samband med anmälningar.

Flera av de länsstyrelser som inte har uppnått målet anger bland annat att det berott på att antalet anmälningsärenden ökat under 2018. En annan orsak som många län uppger är att arbetsuppgifterna som kom från polisen har tagit mycket kraft och resurser i anspråk och påverkat antalet kontroller som kunnat göras. Ett par län har angett att de haft vakanser, sjukskrivningar och vikarier. Sedan 2014 har en positiv trend syns i landet som helhet för denna måluppfyllelse. Tyvärr har den nu brutits under 2018. Det är fortsatt viktigt att följa utvecklingen av hur stor andel normalkontroller som genomförs.

² Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2008:67) om offentlig djurskyddskontroll, saknr L 44

Sammantaget är det positivt med förbättringarna som har skett under år 2016 och 2017, då målet i landet som helhet uppfylldes och förhoppningen är att resultatet under 2019 åter visar på en måluppfyllelse i landet som helhet. Det är fortfarande så att många enskilda länsstyrelser uppfyller detta mål.

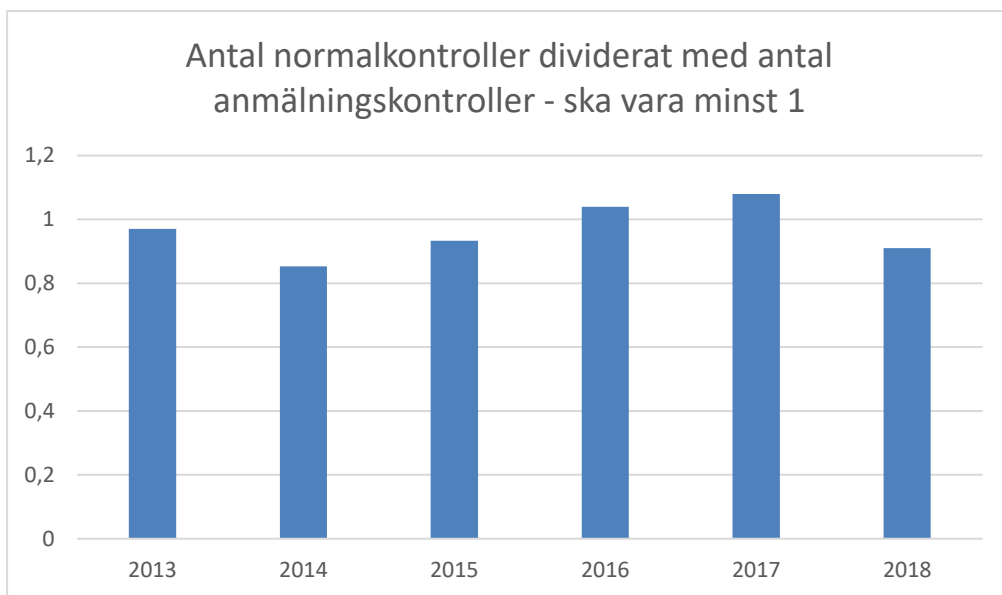

Diagram 14. Landets resultat för mål om minst lika många normalkontroller som anmälningsskontroller.

Antal normalkontroller/ antal anmälningsskontroller

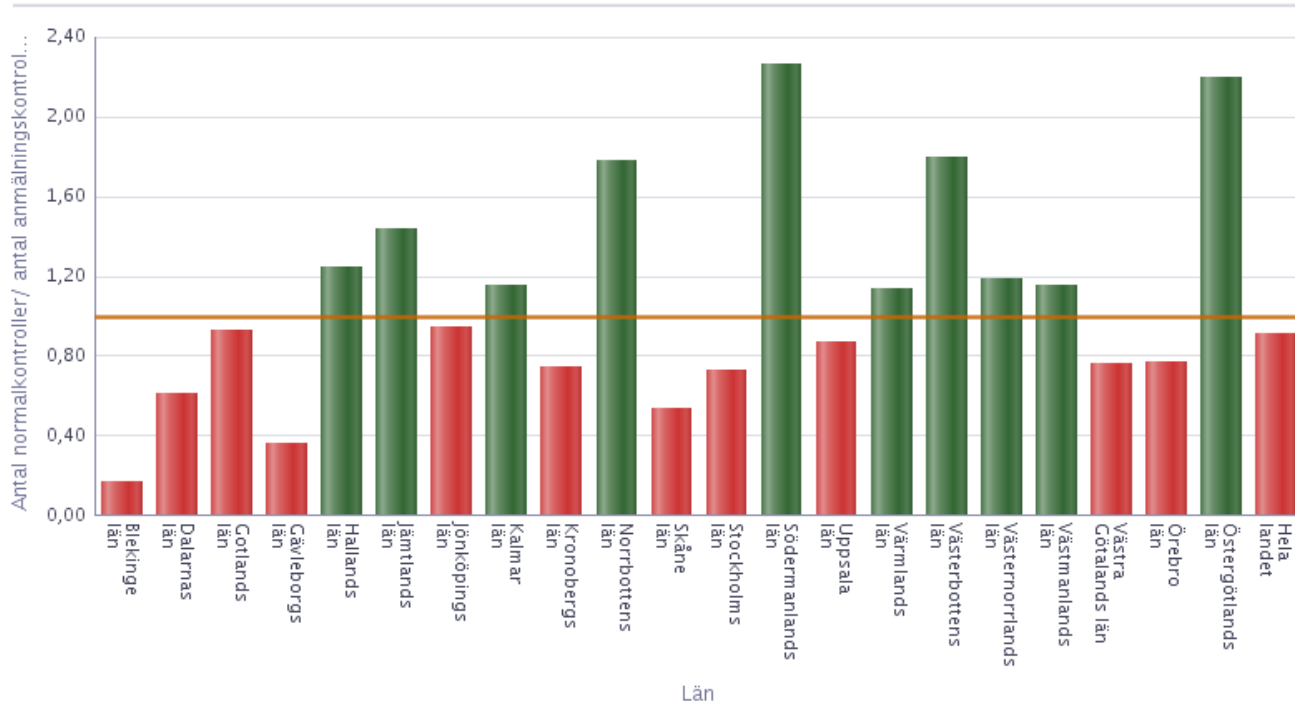

Diagram 15. Resultatet för år 2018 och målet om att antal normalkontroller ska vara lika många som antalet anmälningsskontroller. De gröna staplarna visar vilka län som ligger uppfyller målet.

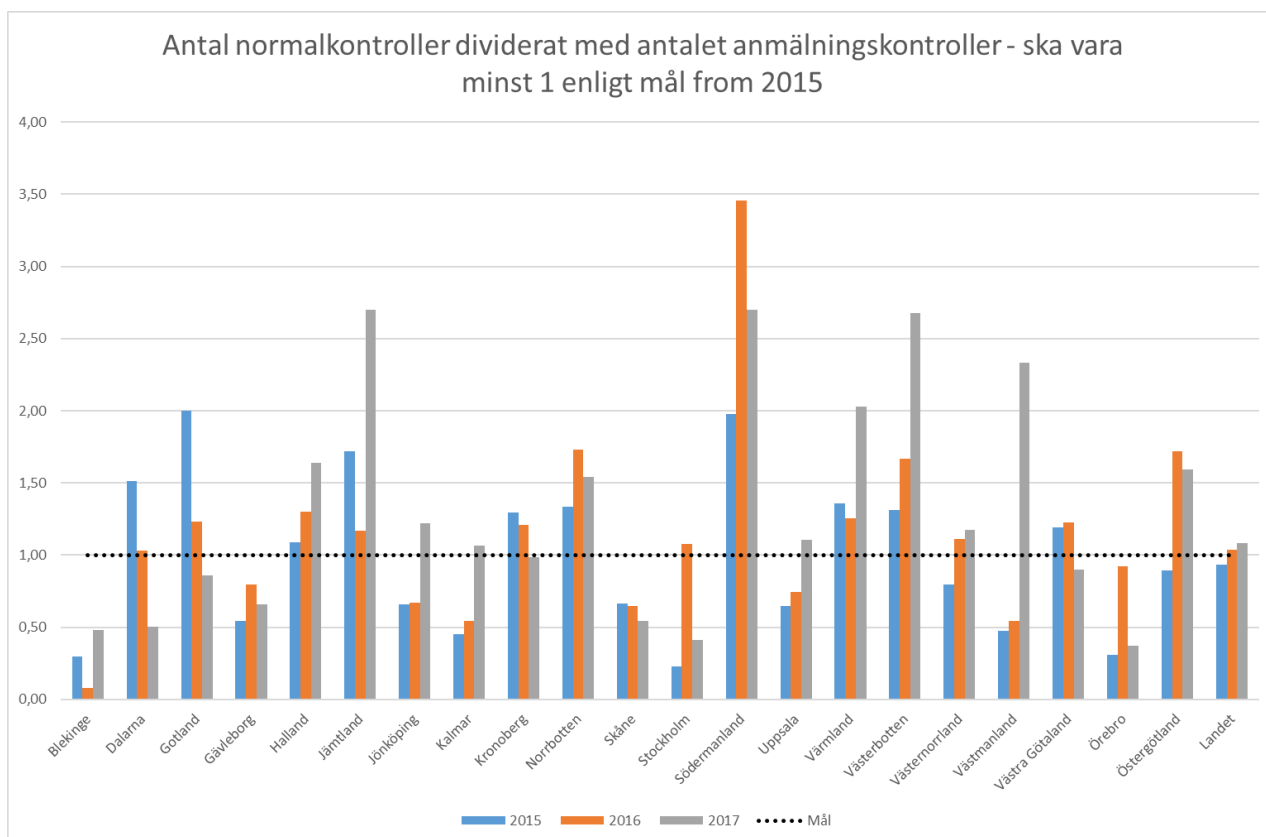

Diagram 16 Mål om att antal normalkontroller ska vara lika många som antalet anmälningskontroller.

5.2 Anmälningsärenden

För anmälningsärenden finns ett mål om att högst 25 % av de djurskyddskontroller som görs till följd av anmälningar är utan anmärkning. Tidigare år var målet högst 20 %, men det var ett mål som inte kunde uppnås i landet som helhet och inte heller hos någon enskild länsstyrelse därför ändrades detta till högst 25 % till år 2018. Under år 2018 var siffran i landet som helhet 39 %, se diagram 18 nedan. Variationen mellan länsstyrelserna är stor och visas i diagram 19. Den är mycket likartad mellan åren. Den stora variationen av andelen ärenden som kontrolleras på plats och vilka som handläggs administrativt kan bero på att länsstyrelsen sannolikt prioriterar och bedömer olika mellan vilka typer av ärenden som hanteras på respektive sätt. Se avsnitt 2.5.3 för ytterligare information om handläggning och utfall av dessa ärenden. Stor variation av vilka djurslag som anmälningsärenden berör kan eventuellt vara en annan orsak.

Under 2018 gjorde Stockholms län fysisk kontroll på 9 % av anmälningarna medan Blekinge kontrollerade 43 %. Motsvarande siffror för 2017 var i Stockholms län 10 % av anmälningarna medan Jönköpings län kontrollerade 47 %. För 2016 låg Stockholm återigen på 9 % och Gotland kontrollerade 59 % av anmälningarna på plats. Av dessa kontroller är sedan en stor andel utan anmärkning vid just det enskilda kontrolltillfället. Som genomsnitt i landet har ca 39 % av kontrollerna som genomförts på plats varit utan anmärkning under 2018, men med en variation från 21 % i Stockholm till 52 % på Gotland. Flera län ligger strax under eller strax över 30 %. Motsvarande siffror för 2017 var 25 % i Västernorrlands län och 63 % i Jämtlands län. För 2016 låg variationen mellan

27 % i Norrbotten och 68 % i Jämtland. För 2015 var det 35 % i Skåne, Stockholm samt Uppsala län och 62 % i Jämtland. Det är en positiv utveckling att flera län har de senaste åren markant minskat andelen anmälningskontroller som är utan anmärkning.

De flesta länsstyrelserna uppger att antalet anmälningsärenden ökat under 2018. Något län upplever en ökning av antalet orosanmälningar från polisen. Det framförs också att ökningen eventuellt beror på att allmänheten blev mer uppmärksamma på möjligheten att anmäla djurskyddsärenden i och med det fokus i samband med övertagandet av arbetsuppgifterna. Vidare säger Länsstyrelserna att de ständigt arbetar med att minska antalet anmälningskontroller som är utan anmärkning och hänvisar bl. a till att de använder den gemensamt framtagna rutinen för handläggning av anmälningsärenden. Flera har sett över prioriteringen och arbetar aktivt med mottagningen av anmälningsärenden samt har fått en ökad medvetenhet hos handläggarna som tar emot anmälningarna. Vissa länsstyrelser har försökt minska andelen obefogade kontroller genom att utbilda dem som tar emot anmälningarna samt utvärdera och revidera frågeformulären som används. Det arbetas exempelvis med att få in mer information i anmälningarna, för att lättare prioritera dessa på rätt sätt. Flera länsstyrelser uppger att de under året har haft personalomsättningar eller en lägre personalstyrka på grund av tjänstledigheter, sjukskrivningar och föräldraledigheter vilket har påverkat. Ett par olika länsstyrelser har börjat klassificera anmälningarna före och efter kontroll för att sedan kunna utvärdera resultatet. Det påpekas även att det i vissa fall kan vara svårt att verifiera bristen även om den tidigare har funnits. Flera länsstyrelser har vid upprepade tillfällen angett att målet på 20 % inte nås trots mycket hård prioritering, men att resultatet ändå har gått åt rätt håll de senaste åren. Detta bekräftas också av statistiken och åtgärder har vidtagits, bland annat i form av vägledning som i stort sett alla län använder. Med detta som bakgrund beslutades att målet justeras till 25 % vid revideringen av målbilden i november 2017.

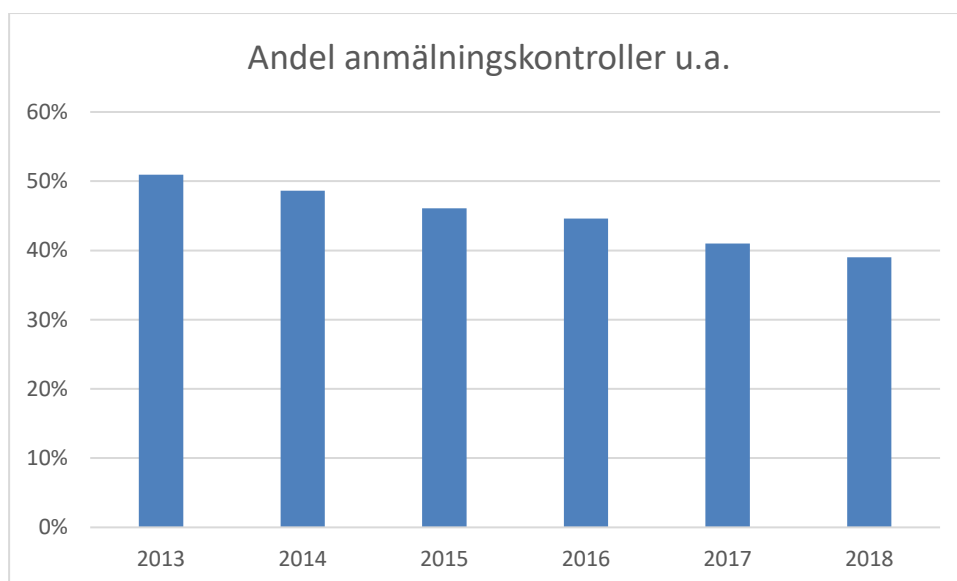

Diagram 17. Landets resultat för hur stor andel av djurskyddskontrollerna som är utan anmärkning, när de görs på grund av anmälningar.

Andel anmälningskontroller utan anmärkning

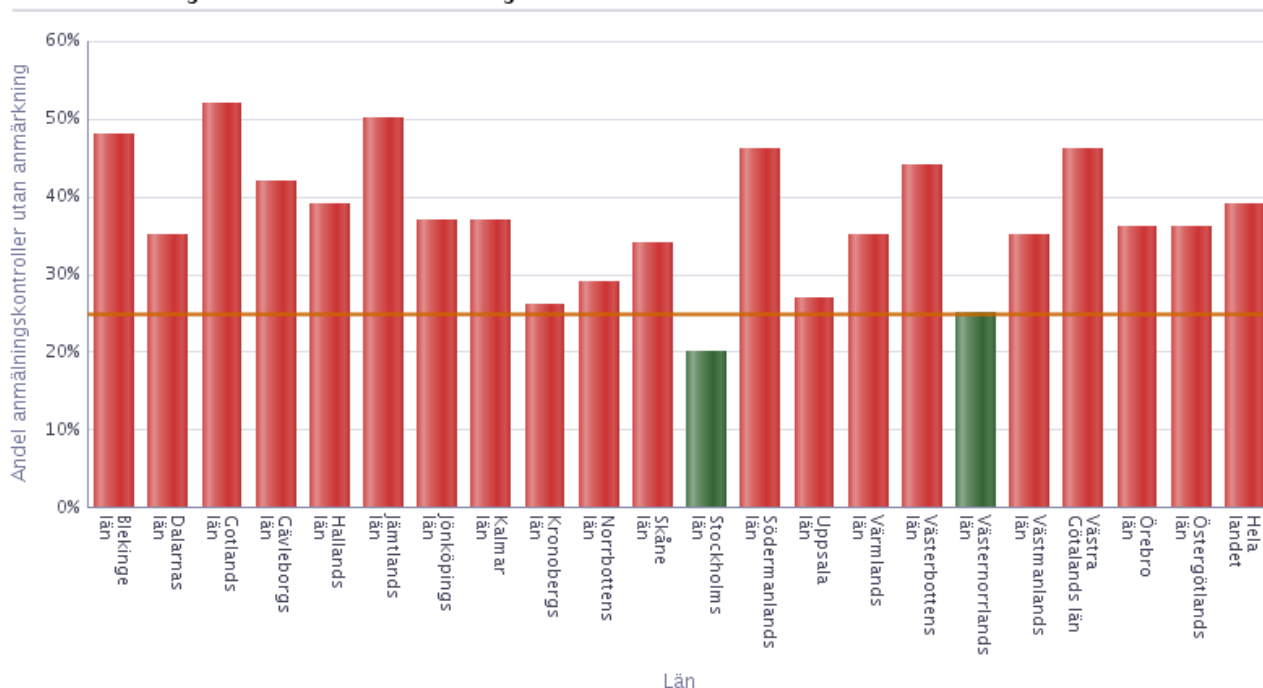

Diagram 18. Mål om att högst 25 % (från och med år 2018) av de djurskyddskontroller som görs till följd av anmälningar är utan anmärkning. Diagrammet visar varje län och landet som helhet. De gröna staplarna visar vilka län som ligger uppfiller målet.

5.3 Handläggningstid av anmälningsärenden

Målsättning om att minst 90 % av anmälningsärendena handläggs inom 90 dagar. Under 2018 uppgav alla länsstyrelser utom två uppnår målet och dessa två ligger på 88 % respektive 89 %. Under 2017 uppgav 17 länsstyrelser att de uppnår målet. Motsvarande siffror för 2016 var fjorton som nådde målet och under 2015 uppnådde nio länsstyrelser målet. Här syns en tydligt positiv utveckling av hur många län som uppfyller målet.

5.4 Andel kontrollerade kontrollobjekt

Här finns ett mål om att minst 10 % av kontrollobjekten som har livsmedelsproducerande djur kontrolleras varje år. Detta mål har satts för att tydligt styra kontrollen mot den regelbundna riskbaserade kontrollen som är en av huvuduppgifterna inom länsstyrelsernas djurskyddskontrollverksamhet. Som nämns i avsnitt 2.5.2 visade sig målformulering som gällde innan år 2018 inte vara optimal och har därför ändrats i samband med att målbilden reviderades. Den nya målformuleringen gäller från år 2018. Det är en stor variation mellan de olika länen, Under år 2018 låg variationen mellan 1,4 % och 15,8 %. I landet som helhet blev det genomsnittliga resultatet 6 %.

Andel kontrollerade objekt

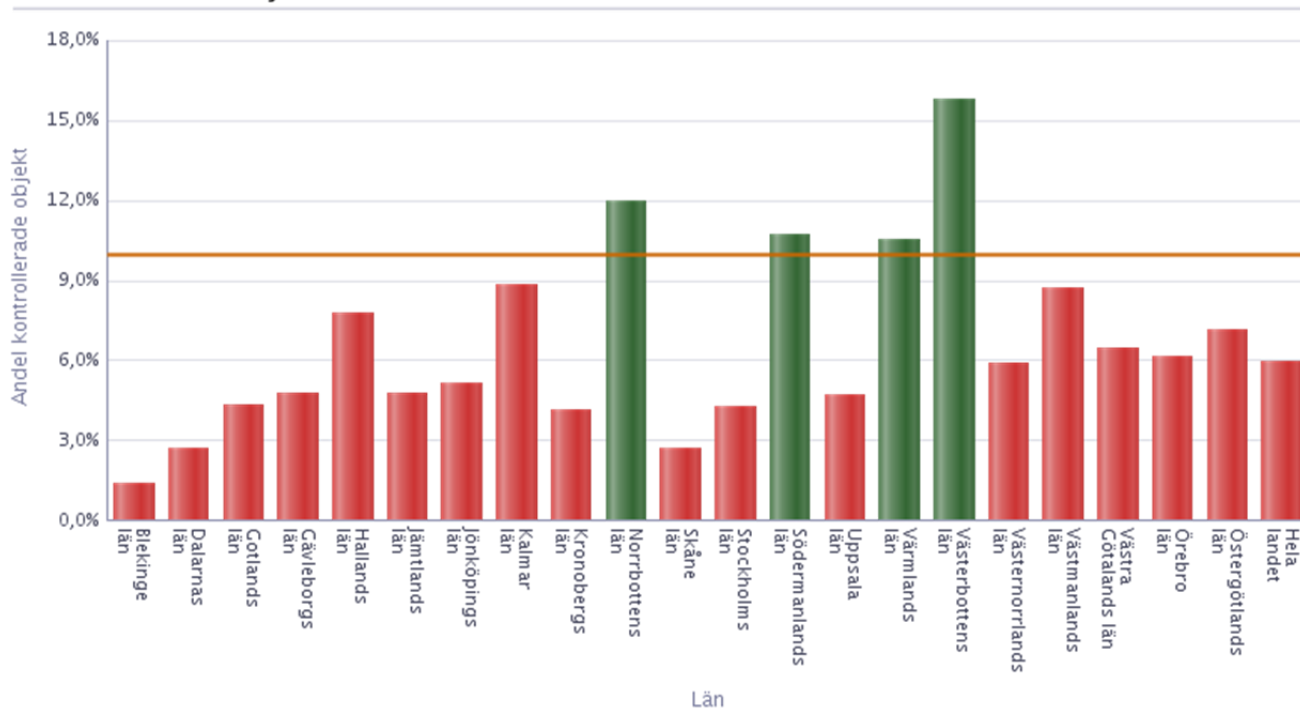

Diagram 19 Mål om att minst 10 % av kontrollobjekten som har livsmedelsproducerande djur kontrolleras varje år.

5.5 Kontrollrapporter

Målet är att 90 % av kontrollrapporterna ska skickas ut till djurägaren inom 21 dagar efter kontrollen. Under 2018 redovisade 13 stycken av länsstyrelserna att de uppfyllde målet. Övriga 8 län ligger alla över 80 % av kontrollrapporter som skickar ut inom 21 dagar. Under 2017 redovisade tolv av länsstyrelserna att de uppfyller målet. Fem av länsstyrelserna ligger mellan 80-89 % och variationen mellan samtliga länsstyrelserna ligger mellan 73-98 %. Under 2016 var det tolv av länsstyrelserna som uppfyllde målet. Sju av länsstyrelserna låg mellan 80-89 % och variationen låg på 76-97 % mellan länen. 2015 redovisade sju av länsstyrelserna att de uppfyllde målet. Åtta av länsstyrelserna låg mellan 80-89 % och sex länsstyrelser låg under 80 %. Variationen låg på 56-99 % mellan länen.

Detta mål visar ett betydligt bättre resultat under 2018, än under 2017 och 2016.

5.7 Riskklassificeringsmodellen SToRK

Under 2018 och 2017 har samtliga län uppgett att de använt riskklassificeringsmodellen i DSK för att ta ut kontrollobjekt för normalkontroller. 2016 använde samtliga länsstyrelser, förutom en, riskklassificeringsmodellen i DSK och 2015 använde samtliga den, förutom två.

5.8 Kompetensutvecklingsplan

Länsstyrelserna har tagit fram en modell som ska underlätta arbetet med att bestämma vilken grundkompetens som behövs inom djurskyddskontrollen. Modellen är även ett verktyg för att få fram

utseendet för nuvarande kompetensprofil. Modellen hjälper nu myndigheterna att identifiera inom vilka områden de har tillräcklig kompetens och vilka områden som behöver utvecklas. Det är ett bra sätt att åskådliggöra både utgångsläget och behovet. I modellen finns också delarna kommunikation och bemötande med. I detta sammanhang kan nämnas att Jordbruksverket under 2014 etablerade kontakt med ett forskningsprojekt som undersöker effekten av att använda metoden så kallade motiverande samtal vid kontroller. Området djurskyddskontroll intresserade forskarna och kontakt togs med länsstyrelserna. Flera länsstyrelser var intresserade av att delta och djurskyddskontroll har ingått i ett forskningsprojekt. Detta område finns upptaget i målbilden.

5.9 Better training for safer food – utbildningar

Kommissionens utbildningar om bl. a. djurskydd och hälsa kallas Better training for safer food, BTSF. Mål finns om att Sverige ska fylla sina platser på dessa utbildningar. I och med målbildsarbetet har dessa utbildningar blivit mer kända för länsstyrelserna, som uppger att de skickar flera medarbetare på dessa kurser.

5.10 Verifiering av djurskyddskontroller (VAD)

Länsstyrelserna har genomfört projektet VAD som syftar till att bättre kunna följa upp och verifiera att djurskyddskontrollen är effektiv och ändamålsenlig. Detta är ett mål för 2014. Det finns även ett mål om att det ska genomföras minst en parallellkontroll per handläggare. Båda målen ingår i VAD. Projektet har tagit fram en gemensam modell med rutiner som samtliga länsstyrelser kan använda. De allra flesta länsstyrelserna har använt modellen eller delar av den även under 2018.

6 Revisioner av länsstyrelsernas djurskyddskontroller

Jordbruksverket påbörjade i slutet av 2016 revisioner av länsstyrelsens djurskyddskontroller med målet att samtliga länsstyrelser skulle revideras inom kontrollområdet. Med endast tre myndigheter kvar att revidera kommer målet att nås vid utgången av 2019.

Syftet med de revisioner som genomförs är att verifiera att varje enskild länsstyrelse når upp till de krav som ställs på en kontrollmyndighet i förordning (EG) nr 882/2004. Utöver kraven i denna förordning granskas länsstyrelsens arbete utifrån de krav som ställs i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2008:67) om offentlig djurskyddskontroll³ och de prioriteringar och mål som har fastställts i den nationella kontrollplanen, kraven i övrig svensk och EU- rättslig lagstiftning som berör de aktuella sakfrågorna⁴. Länsstyrelsens arbete granskas även utifrån myndighetens egna mål och rutiner. Dessa revisioner omfattar även de mål som redovisas i avsnittet 5 ovan.

Kraven som finns på en kontrollmyndighet är generella för alla kontrollmyndigheter och det är ledningens ansvar att uppfylla dem. Kraven rör bland annat riskbaserad kontroll, kontrollplan och mål, kompetens, beredskap, jäv/intressekonflikt, rapportering av kontroll samt verifiering av den kontrollverksamhet som bedrivs. Detta ska jämföras med de krav som finns för de specifika sakfrågorna som i detalj reglerar vad som gäller för de djurhållare som länsstyrelsen ska kontrollera och som varje enskild djurskyddshandläggare således bör ha kompetens inom.

I nedanstående avsnitt redovisas de slutsatser som hittills kan dras av de revisioner som har genomförts kopplat till de olika kraven som ställs i regelverken.

6.1 Plan för kontrollen

En kontrollplan syftar bland annat till att tydliggöra vilket kontrollarbete som ska bedrivas på kontrollmyndigheten ett specifikt år och vilka prioriteringar som ska genomföras. I Jordbruksverkets föreskrifter framgår vilka krav som gäller för kontrollplanen. Det framgår att kontrollplanen ska fastställas inför det kommande kalenderåret, innehålla en beskrivning av den planerade djurskyddskontrollen som myndigheten avser att utföra under året, vilka resurser som krävs samt vilka eventuella brister som har framkommit vid länsstyrelsens utvärdering av sin kontrollverksamhet och hur de ska åtgärdas.

Det har under revisionerna noterats att majoriteten av de reviderade länsstyrelserna inte fastställer en kontrollplan *inför* det kommande kalenderåret som når upp till de krav som ställs i föreskriften. Samtliga länsstyrelser har dock någon form av verksamhetsplanering som i vissa fall, men inte fullt ut, kan jämföras med en kontrollplan. Verksamhetsplanens omfattning tenderar att variera mellan de olika länsstyrelserna och i vissa fall är verksamhetsplanen mycket detaljerad och används i det dagliga arbetet som ett verktyg för den verksamhet som bedrivs. Hos andra länsstyrelser fungerar den mer som ett övergripande verktyg och det finns istället ytterligare dokument som berör specifika aktiviteter som ska genomföras under året. Även om hänsyn tas till att länsstyrelserna har andra dokument, såsom

³ Den 1 april 2019 ersätter Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om offentlig djurskyddskontroll (SJVFS 2019:14) nämnda föreskrift och kommer således att utgöra revisionskriterium.

⁴ Krav på djurhållarens verksamhet och djurhållning

verksamhetsplan eller arbetsplaner, som kan täcka upp för kravet på en kontrollplan är det vanligt förekommande att en analys och utvärdering av kontrollverksamheten som bedrevs föregående år saknas.

En tänkbar förklaring till att länsstyrelserna har svårt att nå upp till detta krav fullt ut är att den utvärdering som sker av djurskyddskontrollen genomförs i början av kalenderåret och således inte är förenligt och anpassat till kravet på kontrollplan *inför* ett kalenderår.

För att kontrollplanen (alternativt verksamhetsplanen eller arbetsplanen) ska tydliggöra de viktigaste prioriteringarna och inriktningarna för det kommande året och för att myndigheten eventuellt ska kunna rikta om sina resurser till de områden där resurserna behövs som mest så är det nödvändigt att genomföra en analys och utvärdering i anslutning till att dessa dokument tas fram. De rekommendationer som har lämnats avseende kravet på kontrollplan har i de fall det finns en tydlig verksamhetsplanering framförallt riktat in sig på att länsstyrelsen behöver se över sina processer för hur de arbetar med sin kontrollplan och verksamhetsplanering för att nå upp till en förenlighet med kraven i regelverken.

6.2 Mål för kontrollen

Revisionerna som har genomförts har inte syftat till att revidera de specifika mål som har beslutats för den offentliga kontrollen och hur väl dessa mål är formulerade utifrån kraven i förordning (EG) nr 882/2004 eller djurskyddslagstiftningen. Det revisionerna har förhållit sig till är hur varje länsstyrelse arbetar för att specificera målen för sin kontrollverksamhet, hur arbetet ser ut för att nå upp till de mål som har fastställts av Jordbruksverket och länsstyrelserna gemensamt i den nationella kontrollplanen och hur dessa är förankrade på regional nivå. Det bör nämnas att nästan samtliga reviderade länsstyrelser bedömer det som svårt att nå upp till målet om 10 % kontroll av de livsmedelsproducerande djuren. Detta återspeglas i den statistik som finns tillgänglig för djurskyddskontrollen och under 2018 nådde endast 4 av 21 länsstyrelser upp till målet. Andra mål som av länsstyrelsen har bedömts som svåra att nå och som även har skapat diskussioner under revisionerna är kvotmålet på lika många normalkontroller som kontroller efter anmälan och indikatorn på 25 % som innebär att maximalt 25 % av de kontrollerade anmälningsärendena ska vara utan anmärkning. Det har noterats att de länsstyrelser som når upp till 10 % - målet även tenderar att nå upp till kvotmålet men att ingen av dessa når målet om maximalt 25 % kontrollerade anmälningsärenden utan anmärkning. Samtliga av dessa har dock bedömts bedriva ett aktivt arbete för att minska denna andel. De mål som har fastställts i den nationella kontrollplanen har hos de allra flesta länsstyrelser anpassats till den egna kontrollverksamheten och den djurhållning som är aktuell i länet. I vissa fall finns det dock så betydande skillnader mellan de egna målen och de mål som finns i den nationella kontrollplanen att dessa saknar korrelation, i något fall fanns det inga specifika mål alls för kontrollverksamheten och många länsstyrelser har saknat en plan och mål för hur djurtransporter ska kontrolleras. Rekommendationerna som har lämnats har syftat till att säkerställa att de mål som finns för länsstyrelsens kontrollverksamhet korrelerar med de mål som har fastställts i den nationella kontrollplanen och de krav som ställs i regelverken.

6.3 Riskbaserade kontroller

Djurskyddskontrollen som länsstyrelsen bedriver ska vara riskbaserad vilket innebär att de resurser som finns tillgängliga för kontrollen ska läggas på de djurhållare som bedriver verksamheter som har högst risk. Enkelt uttryckt innebär det att de resurser som finns länsstyrelsen har till sitt förfogande för djurskyddskontrollen ska användas där de behövs som mest. När det gäller den riskbaserade kontrollen finns det kvantitativa mål för länsstyrelsen att förhålla sig till vilket även nämns i ovanstående avsnitt. Dessa omfattar exempelvis 10 % målet, kvotmålet och indikatorn för anmälningsskontroller utan anmärkning. Hur länsstyrelsen väljer att tillämpa dessa mål i samband med sitt kontrolluttag tenderar att skilja sig åt i landet även om grunden för kontrolluttag är gemensam för samtliga länsstyrelsen i och med det STORK-uttag som görs. Det har noterats att hur länsstyrelsen arbetar med sitt STORK-uttag skiljer sig åt och att detta i olika grad påverkar omfattningen/möjligheten till att genomföra riskbaserade kontroller.

Det är vanligt förekommande att de länsstyrelser som har fått rekommendationer avseende riskbaserad kontroll i de flesta fall haft ett resursbaserat perspektiv istället för att utgå från de nationellt satta målen. Det har också noterats att vissa länsstyrelser styr sitt kontrolluttag manuellt mot egna prioriteringar (ex. djurslag) med hänvisning till risk utan att kunna motivera sitt kontrolluttag mer än så. Rekommendationer har även lämnats avseende hanteringen av anmälningssärenden i de fall då länsstyrelsens anmälningssärenden tenderar att styra kontrollverksamheten utan tydlig prioritering och i de fall det har saknats systematik kring kontrolluttag och riskbaserad kontroll.

6.4 Organisation – opartiskhet, intressekonflikt och beredskap

Samtliga länsstyrelser, förutom en, har bedömts nå upp till kraven på en kontrollverksamhet fri från opartiskhet och intressekonflikt. På majoriteten av de reviderade länsstyrelserna har det även bedömts finnas tydliga och tillräckliga dokumenterade rutiner för krishändelser eller situationer som kräver beredskap. I de fall det har noterats observationer som strider mot regelverken har rekommendationerna syftat till att säkerställa att länsstyrelsen upprättar rutiner för att uppnå förenlighet med regelverken för att på så sätt säkerställa en opartisk kontroll fri från intressekonflikter och med tillräcklig beredskap.

6.5 Finansiering

Den planerade djurskyddskontrollen är anslagsfinansierad medan den extra offentliga kontrollen, uppföljning av brister noterade i den planerade kontrollen, ska debiteras djurhållaren. Att avgifter ska debiteras för uppföljning av brister är även ett krav enligt kontrollförordningen och vilken summa som debiteras fastställs närmare i Jordbruksverkets föreskrifter. För att den planerade djurskyddskontrollen ska kunna bedrivas i den omfattning som det finns anslag för är det väsentligt att den tid som läggs på extra offentlig kontroll debiteras den aktuella djurhållaren. Med anledning av att flera länsstyrelser uppger att det finns svårigheter med att nå de mål som är satta i den nationella kontrollplanen utifrån den budget de har för sin verksamhet blir denna avgift ännu mer viktig för att kunna försäkra sig om att anslaget används till den planerade kontrollverksamheten. Hur länsstyrelserna arbetar med debitering av extra offentlig kontroll skiljer sig dock väsentligt åt även om det kan konstateras att länsstyrelserna tenderar att likrikta sig allt mer avseende debitering av extra offentlig kontroll.

Ett par länsstyrelser har i sin kontroll- och verksamhetsplan tagit i beräkning att ett visst antal kontroller genererar uppföljning av brister och budgeterar även med att ett visst antal årsarbetskrafter ska täckas av avgifter. Dessa länsstyrelser tenderar att följa såväl det praktiska genomförandet av de extra offentliga kontrollerna (kvantitativa siffror) inklusive dess tidredovisning, fakturering och inbetalning. En länsstyrelse har uppgett att intäkterna från den extra offentliga kontrollen tillfaller länsstyrelsen som helhet och inte kontrollverksamheten som bedrivs och här saknades också funktioner/rutiner för uppföljning av tid och debitering. Det har noterats att det finns skillnader i hur länsstyrelsen debiterar djurhållare för administrativa uppföljningar. Flera länsstyrelser har under revisionerna uppgett att de inte debiterar för administrativ uppföljning, andra debiterar enligt en schablon medan ytterligare några andra debiterar faktisk tidsåtgång. Rekommendationer som har lämnats avseende detta krav har syftat till att säkerställa att länsstyrelserna ser över och uppdaterar sina rutiner för debitering av uppföljning av brister. Både vad gäller uppföljning av nedlagd tid och fakturering samt inbetalning för att på så sätt säkerställa att den planerade verksamheten inte står tillbaka för den extra offentliga kontrollen.

6.6 Genomförande av kontroll – kompetens och utrustning m.m.

I kontrollförordningen ställs krav på tillräckliga resurser och kompetens för den kontrollverksamhet som ska bedrivas vilket har tydliggjorts i såväl Jordbruksverkets föreskrifter som i den nationella kontrollplanen med användningen av bland annat kompetensrosen. Under revisionen har kraven i regelverken granskats genom såväl dokumentgranskning som skuggkontroller vilket har bedömts som ett bra sätt att verifiera kompetens inom ett specifikt kontrollområde.

Det har noterats att flera av de reviderade länsstyrelserna inte har genomfört en behovsinventering och inte systematiskt använder sig av kompetensrosen eller liknande. Det är dock genomgående för nästan samtliga länsstyrelser att chefer och samordnare har hög kännedom om vilken kompetens som finns tillgänglig och styr resurserna på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. På nästan samtliga länsstyrelser har de djurskyddshandläggare som genomförde skuggkontroll uppvisat hög kompetens inom det reviderade området och endast vid ett fåtal tillfällen har den saktekniska experten gjort en annan bedömning avseende brister i djurhållningen än vad kontrollanten gjorde. När det gäller användning av mätutrustning finns det större skillnader mellan de reviderade länsstyrelserna och hur de saktekniska experterna skulle använda sig av utrustning i sitt kontrollarbete. Några länsstyrelser använder systematiskt mätutrustning i sitt kontrollarbete medan andra länsstyrelser inte utför någon typ av mätningar under kontrollen. Det har noterats att djurskyddshandläggare vid ett par skuggkontroller inte ansåg att det förelåg någon risk för någon typ av luftföroreningar eller buller men vid mätning var såväl luftföroreningar som bullret över acceptabla nivåer enligt regelverken. Detta pekar på vikten att använda mätutrustning även om det inte föreligger någon direkt misstanke om brister.

Av samtliga reviderade länsstyrelser är det endast en länsstyrelse som uppger att normalkontroller alltid genomförs av två djurskyddshandläggare. Mot bakgrund av den statistik som finns både vad gäller den nedlagda tiden på varje enskild kontroll som för antalet genomförda kontroller kan det diskuteras ur såväl resursperspektiv som ur ett ekonomiskt perspektiv om detta arbetssätt är lämpligt/mest resurseffektivt. Hur många djurskyddshandläggare som åker på anmälningsärenden tenderar att variera på länsstyrelserna, vanligt förekommande är att två handläggare åker tillsammans men att det i någon mån har föregåtts av en riskbedömning i det enskilda ärendet.

Om rekommendationer har lämnats avseende kompetens eller användning av mätutrustning har dessa syftat till att säkerställa att länsstyrelsen upprättar rutiner som försäkrar en framtida kompetensförsörjning, hur man bäst fördelar kompetensen utifrån myndighetens perspektiv och att en behovsinventering för kontrollområdet behöver utföras mot bakgrund av de mål som ställs i den nationella kontrollplanen och kraven i regelverken. Rekommendationerna har även syftat till att upprätta rutiner för hur mätutrustning ska användas i kontrollarbetet och att dessa ska implementeras som en tydlig del i kontrollen.

6.7 Rutiner för kontrollen

Att ha dokumenterade rutiner för kontrollverksamheten är ytterligare exempel på ett krav i regelverken som de flesta reviderade länsstyrelserna når upp till. Även om det finns skillnader i såväl antalet rutiner som i omfattningen på rutinen så har det endast vid ett fåtal revisioner noterats att upprättade rutiner inte följdes vid tillfället för skuggkontroll eller att rutiner saknades överhuvudtaget. Rekommendationer i dessa fall har fokuserat på att länsstyrelsen behöver skapa rutiner, se över sina befintliga rutiner och förankra dessa hos sina medarbetare/ se till att medarbetarna använder dem på likvärdigt sätt alternativt att rutinerna behöver uppdateras för att vara förenliga med hur kontrollen ska genomföras.

6.8 Rapportering av kontrollresultat

Både EU- regelverk och Jordbruksverkets föreskrifter tydliggör vilken information som djurhållaren ska ha efter utförd kontroll. Vid brister är det särskilt viktigt att informationen i kontrollrapporten visar vad som har noterats under kontrollen och vilka åtaganden djurhållaren har gjort. Under revisionerna har det noterats att det finns skillnader avseende rapportskrivning både mellan handläggare på den egna länsstyrelsen och mellan de olika länsstyrelserna. Även om samtliga länsstyrelser använder sig av de nationellt framtagna mallarna som finns tillgängliga i Platina görs vissa justeringar av mallen. Som exempel kan nämnas att vissa länsstyrelser endast tar med de punkter i checklistan som har en brist och att övriga kontrollerade punkter inte tas med i kontrollrapporten. Vissa djurskyddshandläggare tenderar att skriva mycket information i sin rapport och i vissa fall har det varit svårt att förstå vad som är en brist eller inte enligt kontrollrapporten. Det har också funnit fall då det är otydligt vad djurhållarens åtagande är avseende det som noterats vid kontrollen. De rekommendationer som har lämnats har syftat till att myndigheterna bör upprätta processer för att skapa enhetlighet och tydlighet i sin rapportering av kontrollen till djurhållaren.

6.9 Uppföljning och verifiering

För att säkerställa att kontrollverksamheten som bedrivs är effektiv och ändamålsenlig behöver de kvantitativa målen såväl som genomförandet av kontrollerna, diarieföring i systemet och rapportskrivning följas upp. Med ett aktivt verifieringsarbete som sker systematiskt och regelbundet skapas goda möjligheter för att upptäcka och åtgärda eventuella problem eller avvikelser som har noterats i kontrollverksamheten och på så sätt utveckla verksamheten vidare.

Under revisionerna har det noterats att de reviderade länsstyrelserna verifierar och följer upp sin kontrollverksamhet i olika grad. Vissa länsstyrelser följer upp samtliga mål för sin kontrollverksamhet (kvantitativa såväl som kvalitativa) på högsta ledningsnivå en gång i kvartalet vilket kompletteras med avdelnings-/enhetsvisa månadsuppföljningar och veckovisa avstämningar på

samordnar-/handläggarnivå. På andra länsstyrelser följs kontrollverksamhetens mål endast upp av enhetschefen och/eller på ledningsnivå och handläggarna är inte medvetna om vilka mål som finns för verksamheten vad gäller exempelvis antal kontroller etc. Även om majoriteten av länsstyrelserna vidtar åtgärder om det noteras avvikelser mot något av de uppsatta målen och dokumenterar detta finns det flera länsstyrelser som är medvetna om bristande måluppfyllelse men som inte vidtar några åtgärder eller genomför vidare analyser kring vad den bristande måluppfyllelsen beror på.

Parallellkontroller har funnits med i målbilden i den nationella kontrollplanen för djurskyddskontrollen sedan revisionerna började genomföras och nästan samtliga länsstyrelser använder parallellkontroll som ett sätt att verifiera genomförandet av kontrollen. Även här finns det dock skillnader mellan länsstyrelserna i hur man hanterar parallellkontroller och vem som ska utföra dessa. Några länsstyrelser tar även upp att det finns en problematik i att handläggare ska granska andra handläggare och för dessa genomför därför samordnare parallellkontrollen.

Dokumentgranskning av exempelvis registrering i systemet DSK eller i diarieföringssystemet Platina genomförs i varierande grad, även om det är mer ovanligt än vanligt att detta genomförs. Att granska hur ärenden registreras och diarieförs i systemen säkerställer dock en enhetlig hantering av ärenden och det som registreras i DSK ligger till exempel till grund för kommande kontrolluttag och det är därför viktigt att det blir korrekt.

Rekommendationerna som har lämnats avseende krav på verifiering och uppföljning har bland annat syftat till att säkerställa att länsstyrelserna verifierar sin kontrollverksamhet regelbundet och enligt en systematisk metod samt att denna metod dokumenteras. Att det är hela verksamheten som omfattas från såväl genomförandet av kontroller till registrering i system.

6.10 Sammanfattande analys

En generell slutsats som kan dras efter de revisioner som har genomförts är att det inom länsstyrelsernas djurskyddskontroll finns en hög kompetens, stort engagemang och en delaktighet för det arbete som bedrivs. De länsstyrelser som har en tydlig ledning och styrning och kommunicerar ut de mål som finns för verksamheten till sina medarbetare tenderar generellt att ha en högre måluppfyllelse. Det spelar mindre roll om denna styrning eller ledarskap kommer från en samordnare eller från en chef. Den gemensamma nämnaren är att ledarskapet är starkt och fokuserar på att alla medarbetare vet om de mål som har satts för verksamheten och att alla medarbetare har ett eget ansvar i att nå dessa mål. I dessa verksamheter har ledning kommunicerat vad fokus ska ligga på och vad som är viktigt i kontrollen och att uppföljning är en naturlig del av den verksamhet som bedrivs. De länsstyrelser som har ovanstående kännetecken tenderar även att ha medarbetare som är involverade och delaktiga i att hitta lämpliga åtgärder för de tillfällen då verksamheten har förändrats på grund av externa eller interna omständigheter.

Bilaga 1, Tabell 7 Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2018

	Län	Kontrollinsatser 2018 (djurskyddskontroller och beslut, exkl. administrativ handläggning av anmälningar)											
		Genom- snittlig tid Normal kontroller	Genom- snittlig tid Anmälnings- kontroller	Genom- snittlig tid uppföljande kontroller, inklusive administrativ uppföljning	Genom- snittlig tid Övriga kontroller	Genom- snittlig tid Beslut	Summa indexerad e kontroll- enheter	Å som "Nettotid" för kontroll = VÅS 2821 + 2824 + (2826 - 28260)	Antal åa - hela verk- samheten	Andel resurser som används för fysiska kontroller och beslut	Indexerad e kontroll- enheter /ÅÅ "Nettotid"	Indexerade kontroll- enheter/åa hela verk- samheten	
K	Blekinge län	3,8	5,8	3,9	20,5	13,3	288	1,3	5,3	24%	281	68	K
W	Dalarnas län	6,6	8,0	5,2	15,3	11,7	310	1,9	5,4	36%	238	85	W
I	Gotlands län	4,3	9,8	5,2	8,3	8,4	252	1,0	3,6	29%	283	81	I
X	Gävleborgs län	14,6	7,1	5,0	11,7	7,8	683	3,5	10,2	34%	253	86	X
N	Hallands län	6,6	9,7	4,6	14,6	19,3	946	4,3	11,4	38%	226	86	N
Z	Jämtlands län	8,3	10,2	6,2	12,1	3,8	388	1,2	4,4	27%	275	73	Z
F	Jönköpings län	6,0	6,1	3,8	9,5	11,7	815	3,3	9,7	34%	315	108	F
H	Kalmar län	7,7	6,6	4,1	8,8	8,2	843	3,6	8,5	43%	295	127	H
G	Kronobergs län	8,2	9,6	3,7	11,1	8,4	599	2,7	6,7	40%	268	106	G
BD	Norrbottnens län	10,8	10,5	7,8	10,1	16,3	497	3,1	7,1	44%	191	83	BD
M	Skåne län	12,2	11,1	4,6	8,3	8,2	2508	11,1	25,4	44%	246	107	M
AB	Stockholms län	24,3	13,4	8,0	37,5	16,1	997	8,2	22,5	36%	112	40	AB
D	Södermanlands län	8,0	9,0	2,7	10,8	7,5	568	2,5	7,3	34%	279	94	D
C	Uppsala län	7,7	10,2	2,8	17,2	8,1	435	2,3	6,7	34%	257	86	C
S	Värmlands län	7,6	6,1	3,5	5,2	10,5	940	3,2	8,7	36%	303	110	S
AC	Västerbottens län	8,2	5,8	3,1	11,5	16,1	754	3,6	8,9	41%	277	113	AC
Y	Västernorrlands län	10,8	10,2	6,7	19,1	8,7	458	2,7	7,4	37%	216	80	Y
U	Västmanlands län	8,0	7,5	4,7	7,5	6,0	551	1,5	5,5	28%	304	84	U
O	Västra Götalands län	6,7	5,5	3,3	10,2	10,2	3035	11,3	35,9	31%	321	101	O
T	Örebro län	7,5	8,7	2,3	10,4	7,7	443	2,5	8,2	31%	301	93	T
E	Östergötlands län	8,8	9,2	5,9	11,2	18,4	554	3,1	8,6	36%	210	76	E
	Landet år 2018	8,5	7,9	4,2	13,1	10,7		78,0	217,5	36%	253	91	Landet 2018
	Landet år 2017	8,1	8,3	4,6	13,6	10,7		80,7	200,4	40%	252	102	Landet 2017
	Landet år 2016	7,9	8,4	4,4	13,6	12,2		81,8	190,7	43%	245	105	Landet 2016

Bilaga 2, Tabell 8 Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2017

	Län	Kontrollinsatser 2017 (djurskyddskontroller och beslut, exkl. administrativ handläggning av anmälningar)											
		Genom- snittlig tid Normal kontroller	Genom- snittlig tid Anmälnings- kontroller	Genom- snittlig tid uppföljande kontroller, inklusive administrativ uppföljning	Genom- snittlig tid Övriga kontroller	Genom- snittlig tid Beslut	Summa indexerad e kontroll- enheter	ÅA som "Nettotid" för kontroll = VÄS 2821 + 2824 + (2826 - 28260)	Antal åa - hela verk- samheten	Andel resurser som används för fysiska kontroller och beslut	Indexerad e kontroll- enheter /ÅA "Nettotid"	Indexerade kontroll- enheter/åa hela verk- samheten	
K	Blekinge län	7,9	12,1	4,2	33,9	14,0	288	1,8	4,3	42%	174	73	K
W	Dalarnas län	5,1	6,0	3,8	10,9	9,2	310	1,1	4,3	26%	327	85	W
I	Gotlands län	7,0	8,9	4,0	8,0	59,1	252	1,2	3,2	37%	228	85	I
X	Gävleborgs län	9,7	6,6	6,1	16,6	10,7	683	3,4	8,6	40%	246	98	X
N	Hallands län	8,7	8,9	6,1	11,8	19,0	946	5,7	11,7	48%	213	103	N
Z	Jämtlands län	11,2	14,9	5,5	23,5	10,4	388	2,4	6,6	37%	177	65	Z
F	Jönköpings län	5,5	6,5	4,3	12,5	11,7	815	3,3	8,6	38%	309	119	F
H	Kalmar län	6,3	5,9	4,2	8,7	12,1	843	3,2	7,8	41%	297	123	H
G	Kronobergs län	5,6	7,4	3,7	11,1	8,5	599	2,4	5,0	47%	325	154	G
BD	Norrbottnens län	13,0	11,9	6,2	11,4	12,9	497	3,0	7,1	42%	202	85	BD
M	Skåne län	10,4	12,0	4,6	6,8	6,7	2508	11,4	23,7	48%	261	125	M
AB	Stockholms län	28,2	14,8	9,6	28,5	14,9	997	7,9	22,2	36%	130	47	AB
D	Södermanlands län	6,5	7,4	2,7	8,8	7,0	568	2,0	6,2	32%	343	109	D
C	Uppsala län	7,3	11,1	6,1	16,7	9,6	435	2,4	6,3	38%	235	89	C
S	Värmlands län	6,2	5,4	2,9	7,9	10,8	940	3,3	7,0	47%	334	158	S
AC	Västerbottens län	8,1	5,4	2,9	11,6	14,3	754	3,5	8,0	44%	294	128	AC
Y	Västernorrlands län	12,0	11,4	9,8	16,8	9,2	458	3,2	7,1	46%	194	89	Y
U	Västmanlands län	6,3	8,1	6,3	14,6	3,6	551	2,1	5,8	36%	313	114	U
O	Västra Götalands län	6,5	5,9	3,3	12,3	9,8	3035	11,7	31,8	37%	321	118	O
T	Örebro län	23,6	5,9	2,6	17,0	11,1	443	2,4	6,4	38%	224	85	T
E	Östergötlands län	9,2	10,5	4,9	17,8	16,2	554	3,2	8,7	37%	197	72	E
	Landet år 2017	8,1	8,3	4,6	13,6	10,7		80,7	200,4	40%	252	102	Landet 2017
	Landet år 2016	7,9	8,4	4,4	13,6	12,2		81,8	190,7	43%	245	105	Landet 2016

Bilaga 3, Tabell 9 Sammanställning av kontrollobjekt och årsarbetskrafter år 2014-2018

Sammanställning av kontrollobjekt och årsarbetskrafter år 2014-2018																	
	Län	Antal kontrollobjekt/åa					Antal å.a hela kontrollverksamheten					Antal kontrollobjekt i DSK/DUS, exklusive bete och sällskapsdjur					
		2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	2014	2015	2016	2017	2018	
K	Blekinge län	407	358	339	408	346	4,1	4,7	5,1	4,3	5,3	1659	1684	1720	1776	1828	K
W	Dalarnas län	518	563	711	745	600	6,0	5,6	4,5	4,3	5,4	3084	3153	3191	3211	3257	W
I	Gotlands län	531	586	533	569	509	3,4	3,1	3,5	3,2	3,6	1816	1840	1851	1803	1814	I
X	Gävleborgs län	365	407	395	366	308	8,1	7,4	7,8	8,6	10,2	2963	3024	3071	3135	3149	X
N	Hallands län	389	406	411	405	422	12,3	11,9	11,4	11,7	11,4	4769	4815	4670	4752	4807	N
Z	Jämtlands län	337	380	360	276	417	5,0	4,6	4,9	6,6	4,4	1675	1737	1773	1830	1852	Z
F	Jönköpings län	576	646	678	619	554	8,8	8,0	7,7	8,6	9,7	5067	5159	5216	5307	5397	F
H	Kalmar län	514	550	615	504	471	7,5	7,1	6,3	7,8	8,5	3842	3880	3893	3937	3985	H
G	Kronobergs län	594	575	553	631	483	5,1	5,4	5,6	5,0	6,7	3047	3082	3111	3169	3253	G
BD	Norrbottnens län	203	213	220	243	246	7,8	7,4	7,5	7,1	7,1	1580	1578	1656	1719	1755	BD
M	Skåne län	640	601	666	569	540	20,4	22,3	20,4	23,7	25,4	13043	13385	13571	13458	13711	M
AB	Stockholms län	192	217	209	199	200	21,3	19,4	20,8	22,2	22,5	4085	4206	4350	4412	4514	AB
D	Södermanlands län	360	456	469	445	381	7,4	5,9	5,8	6,2	7,3	2677	2685	2717	2770	2800	D
C	Uppsala län	450	443	467	554	530	7,3	7,6	7,4	6,3	6,7	3282	3365	3436	3510	3557	C
S	Värmlands län	395	458	488	487	393	8,4	7,4	6,9	7,0	8,7	3331	3372	3350	3412	3429	S
AC	Västerbottens län	285	292	276	301	277	7,7	7,9	8,6	8,0	8,9	2205	2302	2364	2414	2465	AC
Y	Västernorrlands län	305	304	332	325	314	7,2	7,5	6,8	7,1	7,4	2203	2279	2263	2291	2318	Y
U	Västmanlands län	300	263	305	306	316	5,6	6,4	5,7	5,8	5,5	1669	1693	1735	1788	1743	U
O	Västra Götalands län	433	444	479	457	408	34,6	34,0	30,2	31,8	35,9	14982	15092	14463	14554	14652	O
T	Örebro län	374	426	458	456	363	7,3	6,6	6,2	6,4	8,2	2744	2813	2858	2901	2974	T
E	Östergötlands län	394	479	467	424	438	8,9	7,5	7,7	8,7	8,6	3514	3578	3611	3670	3752	E
	LANDET	408	429	445	428	400	204,3	197,5	190,7	200,4	217,5	83237	84722	84870	85819	87012	